د

رحمان بابا

دیوان

مصحح مدون او مقابله کونکی

عبدالرؤف بېنوا

Ketabton.com

۱۳۲۶هـ ش/۱۹٤۷ ع

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدمه

رحمان بابا

۱۰۴۲ـ ۱۱۱۸هـ

پیژندنه:

د رحمان بابا د پیژندني دپاره همدومره بس دي چه ټول پښتانه ورته بابا وايي. په پښتوکښي د بابا لقب يا هغو شاهنشو ته ورکړي شوي دي چه د توري او توپک په زور ئې پښتنو ته ملکونه نيولي دي او يا هغو فقيرانو ته ورکړی شوي دي چه نه ئې توره نه ئې توپک او نه ئې زور و، خو د خبرو په سحر ئې د پښتنو د زړونو عالم تسخيرکړي او د هر پښتانه د زړه په تخت ناست پاچهی ئې کړې ده لکه چه رحمان بابا وايي:

د پالنگ او د پیرۍ حاجت ئې نشته
د یارانو نشستن د زړه په تخت دي

احمد شاه بابا ته ځکه بابا وايو چه د ډهلی تخت ئې پښتنو ته گټلی و، خو رحمان بابا د خاوروکنډولې په لاس د پښتنو بابا ؤ:

پاچهان که د ډهلي په تخت نازيږي
خوار فقير لره د خاورو کنډولی دي

رحمان بابا په ۱۰۴۲ هجري کال د پښتونخوا د پيښور په علاقه په بهادرکلی کښي زيږيدلي دي او د پلار نوم ئی عبدالستار ؤ، قوم ئې که څه هم مومند دي مگر د رحمان بابا مقام له دينه ډير اوچت دي چه دي کومي خاصی قبيلی يا کوم خاص ټبر ته منسوب شي، ځکه چه لوي او حقيقي شاعران بين الانساني شخصيتونه لري. رحمان بابا هم د ټولو انسانانو دي خو بيا په خاص طور د ټولو پښتنو بابا دي. دی پخپله هم ځان کومي قبيلې ته نه منسوبوی وايي:

زه عاشق يم سر وكار می دي له عشقه
نه خليل، نه داودزی يم، نه مومند

رحمان بابا فقه او تصوف له ملا محمد یوسف یوسفزی څخه ولوستل او نور علوم ئې د هغه وخت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هندوستان کښي زده کړل. لوی عالم او بزرگ زاهد شو، د پښتنو د لويو او وړو عقيده پرې راغله او ورته بابا وويل؛ خو د ده زاهدي د ريا زاهدي او خود نمائي زاهدي نه وه چه تر خرقې لاندي د خدای مخلوق ته دام وغوړوی، په زړه يو څه په خوله بل څه وي. رحمان بابا له داسي زاهدۍ څخه توبه باسي:

د ريا له زاهدۍ ځما توبه ده
چه ئې کاندي څوك په رسم او په عادات
په ورځ پيدا و نصيحت وايي و بل ته
په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دين ئې دام وي د دنيا په لار کښي
ايښي پرې را اړوي وحشيان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترگي وي ختلي
چه په لاس ئې سرمايه وي يا زکات
زه رحمان له هسي خلقه پناه غواړم
هر چه لافه کړي خلاف د مقامات

دي زاهد وو مگر نه تش د خرقې زاهد:

د ريا خرقه ئې خداي مکړه په غاړه
رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

رحمان بابا په غريبه کورنۍ کښي پيدا شوي و، او پخپله هم غريب و، خو دې غريبۍ هيڅکله د ده لوړ همت ټيټ کړي نه دي او نه ئې د ده غاړه چا ته کږه کړې او نه ئې لاس د چا خوا ته اوږد کړي دي، وايي:

څوک دي را کاندي قسم په کرد گار
که درم لرم په کور کښي يا دينار
زه درم او دينار نه لرم په کور کښي
ولې نور عالم مي بولي دنيا دار
هم په دا چه نه له ځايه چيرته خوزم
نه د هيڅ يوه مخلوق يم منت بار
آب و خور لکه آسيا په ځاي را رسي
پخپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقيم په خپل مکان يم
که خزان را باندي راشي که بهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمان بابا د لوړ شخصیت پېژندنه د ده له دې یوې غزلې څخه هم ګرانو لوستونکو ته څرګندېدلای شي:

په ښه خوی له بد خواهانو بې پروا یم
په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته پخپل شکل څرګندېږم
آئینه غوندې بې رویه بې ریا یم
قناعت مې تر خرقې لاندې اطلس دی
پټ د درست جهان پادشاه ظاهر ګدا یم
د غنچې په څېر په شل ژبو خاموش یم
لکه بوی هسې په پټه خوله ګویا یم
هم په دا سپینو جامو معلومېږم
لکه ابر هم ګوهر یم هم دریا یم
دراز عمر مې حاصل شوله راستیه
لکه سر و مدام سبز و تازه پایم
که چا لار د عاشقۍ ده ورکه کړې
زه رحمان د ګمرهانو رهنما یم

د رحمان بابا شعر

رحمان بابا پخپله د خپل شعر په باب کښې فیصله کړې ده چه وایي:

چه منکر پرې اعتراض کولي نشي
دا دئ شعر دي رحمانه که اعجاز

ځکه چه اعتراض خو به د یو پښتون له خوا کیده مګر پښتون خو ده ته بابا ویلي دي نو بیا چرته دا اعتراض او انکار ځای پاتیدي شي! بې له دې چه بیرته د ده له خولې ووایو:

هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي
د رحمان په شعر ترکي د باګرام

هو، دا یوه خبره شته چه د رحمان بابا شعر یوازې د باګرام د ترکو نه دي بلکه د ده د اشعارو لوی او مهم خصوصیت دا دي چه د هر چا او هري ډلې په زړه جوړ او په خوله جاري دي: یو پلو ته که د باګرام ترکي پرې نڅا کوي بل پلو ته د زاهدانو له صومعې نه هم د ده د اشعارو ږغ راځي چه وایي:

خرقه پوشه په خرقه کښې دي موندلي
هغه خط چه په دنیا کښې دنیا دار کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې خوا که ئې مستان په میخانه کښې په ویلو مست زنګیرې او د هر مست له خولې دا چیغه خیژي:

چه د څنګه مي دلبر په لاس کښې جام دي
نن اورنګ د زمانې ځما غلام دي

له بلې خوا ئې واعظان په منبر لولي:

په دنیا کښې که څه کار دي خو د دین دي
د دې کار په کننده وُ آفرین دي

د دنیا تارکان او پرېښودونکي ئې په دې بیت خوشحالي کوي:

دا دنیا په احمقانو ده ودانه
دانا نه کا په دنیا باندي غرض

خو دنیا دار ئې بیا دا شعرونه وائي:

ښــــــه ده ښـــــه ده دا دنـــــیـــــا
چـــه تــــوښـــه ده د عـــــقـــبــــا
د دنـــیـــا پـــه بـــازارکـــیـــږي
د هــــغــــه جــــهــــان ســـــودا
پــه دنــیــا کــښــي بــدي نــشــتــه
کـــه بـــــدي نــــه وي لـــــه تـــــا
پــه دنــیــا کــښــي لــوي حــکــمــت دي
پـــــرې پـــــوهـــــیـــــږي حــــکـــــمــــا

غرض دا چه د رحمان بابا د اشعارو یو لوي مزیت دا دي چه د هر چا د ذوق سره برابر مطالب لري او د هر چا د تنهائۍ ملګري دي. په پښتو کښې به ډېر داسي کم کور پیدا شي چه د رحمان بابا دیوان هلته نه وي. حتي پښتنې میرمني د رحمان بابا له روح څخه استمداد کوي او په اشعارو ئې فال ګوري، دا ځکه چه د ده اشعار له هره لوثه پاک او سپیڅلي دي، نه د چا بې ځایه هجو او نه د چا د مبالغې نه ډکه مدح او ستاینه پکښې لیدله کیږي داسي نه چه ګوندي رحمان بابا په دې خبرو نه پوهیده، پوهیده خو پرې خوښ نه وُ. لکه چه وایي:

په اشعار کښې قوتناک لکه زمري یم
ولي نه یم د زمري په څیر ګزند
هم په مدح هم په هجو ښه پوهیږم
ولي نه یم په دا چارو ډېر خرسند

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
ما غوخ کړي دي له ځانه بل پيوند

ښاغلي راورټي او پادري هيوز انگريزي مستشرقين او اډورن روسي پښتو پيژندونکي رحمان بابا د پښتو د ادب پيشوا بولي. که څه هم پښتانه د پرديو مستشرقينو قضاوت ته څه اړه لري، ځکه چه پردي هيڅکله د رحمان بابا د اشعارو په خصوصيتونو د يو پښتون په شان پوهيداي نشي خو به هم له دې څخه د رحمان ادبي منزلت د پرديو په نظر کښې څرگنديږي چه رحمان بابا نه يوازې پښتنو په بابائې منلي بلکه د دنيا نور پوهان هم د پښتو په ادب کښې د ده لوړ مقام ته قائل دي.
مړينه: رحمان بابا په ۱۱۱۸ هجري کال له دې فاني دنيا څخه سترگې پټې کړې او د پښتونخوا پيښور په علاقه د هزار خانې په هديره کښې ښخ شو چه اوس ئې عام خلق زيارت ته ورځي.
ديوان: د رحمان بابا ديوان څو څو ځلي چاپ شوي دي چه ډيره زړه او چاپي نسخه ئې هغه نسخه ده چه په ۱۲۹۳ هجري کال د مولوي احمد په تصحيح او اهتمام په لاهور کښې چاپ شوې ده، ځما په عقيده دا نسخه تر ټولو چاپي نسخو صحيح او مکمله ده ځکه نو موږ په دې کتاب کښې هغه نسخه اساس ونيوله او له نورو نسخو سره مو مقابله او تصحيح کړه؛ دوهمه چاپي نسخه هغه ده چه پروفيسر عبدالمجيد افغاني يو مختصر تمهيد پرې ليکلي دي، د پروفيسر صاحب تمهيد ډير خوږ او ادبي دي، خو افسوس چه پخپله د ديوان متن د کاغذ د نازکوالي له کبله مغشوش دي؛ کومه دريمه چاپي نسخه هغه نسخه ده چه پروسږ کال يعني په ۱۹۴۸ عيسوي کال په لاهور کښې چاپ شوي او مولانا عبدالقادر صاحب د پښتو پياوړي ليکونکي پرې يو خورا عالمانه تمهيد ليکلي دي په دې تمهيد کښې که څه هم يو دوه ځايه د رحمان بابا ژوند او کلام د سياسي اغراضو دپاره استخدام شوي دي مگر د تمهيد هغه برخي چه هغه يوازې د رحمان بابا د ژوند او شاعرۍ په باب کښې ليکلي شوي خورا عميقي او مفيدي دي، بر سيره په تمهيد د دې کتاب کاغذ او ليکل هم ښه دي خو د محشي صاحب بې ځايه حاشيو ئې د صحافت رنگ گډ وډ کړي او ډير ځايونه ئې بې لزومه حاشيې پرې ليکلي دي مثلا داسي لغتونه ئې ترجمه کړي چه ترجمې ته اړ نه دي او يا ئې ډير عربي مشهور لغات چه پښتانه ورسره ډير ښه آشنا دي بيرته په عربي ترجمه کړي دي.
دا درې سره نسخې او يا نوري چاپي نسخې ټولې په دو وو دفترونو کې چاپ شوي دي چه هر دفتر ځانته ځانته رديف لري خو دا راته څرگنده نشوه چه د رحمان بابا ديوان په دو دفترونو ويشل له کومه وخته شروع شوي دي؟ آيا دا تقسيم پخپله رحمان بابا کړي که بل چا؟ د رحمان بابا له ژونده چه ښکاريږي خو وايي چه هغه خپل اشعار لا پخپله را غونډ کړي نه دي. دا د دفترونو مردف کول خو لا ځانته خبره ده.

دا ديوان:

له ډيري مودې ځما دا خواهش ؤ، چه د رحمان بابا ديوان پښتو ټولنه په يوه ښکلي صورت چاپ کړي چه هم ئې ليکل ښه وي او هم ئې املا سره سمه وي او هم په يوه داسي قطع او حجم چاپ شي چه هر لوستونکي ئې په ډيره آسانۍ له ځان سره وگرځولاي شي؛ د مطبوعاتو د مستقل رياست مسلکي مجلس د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو ټولني دا خواهش ومانه، او ما د رحمان بابا د ديوان په تصحيح او مقابله او تدوين شروع وکړه. لمړی مي د دوو دفترو تقسيم له منځه ليري کړ او دواړه دفترونه مي د يوه ديوان په شکل مرتب او مردف کړل وروسته مي دا ديوان د اوسني رسم الخط او املا په اساس تصحيح کړ، په پاي کي مي پورتنۍ دري نسخې په کوم ځاي کښي چه ضرورت وُ سره مقابله کړې، مگر څنگه چه په دې ترتيب دا لمړی ځل دي چه د رحمان بابا ديوان مدون، مرتب او چاپيږي نو دا احتمال لري چه هغه شانته به چه د پښتو اديبانو انتهائي خواهش وي دا ديوان تصحيح او مقابله شوي نه وي، خو بيا هم يو نوي قدم دي هيله لرم چه د پښتو پوهانو ملگرو په مرسته به د دوهم چاپ کي دا نسخه ښه بشپړه او تکميله شي.

عبدالؤف بينوا
د پښتو ټولني مشر
۱۹٤۷/۱۳۲٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحِيمُ

ا

گوره هسي کردگار دي رب ځما   چه صاحب د کل اختيار دي رب ځما
همگي بزرگواران چه څوک ئې وايي   تر همه ؤ بزرگوار دي رب ځما
نه ئې هيڅ حاجت په چا باندي موقوف دي   نه د هيچا منت بار دي رب ځما
له نيستۍ ئې د هستۍ صورت پيدا کړ   هسي رنگ پروردگار دي رب ځما
هم صانع دي د جمله ؤ مصنوعاتو   هم سامع د هر گفتار دي رب ځما
چه ئې هيچري نه مثل نه مثال شته   د هغو عطر و عطار دي رب ځما
هر تعمير چه د دنيا او د عقبیٰ دي   د همه واړو معمار دي رب ځما
خواننده د نانويسو صحيفو دی   داننده د هر اسرار دي رب ځما
که ظاهر دي که باطن دي که مابين دي   له همه ؤ خبردار دي رب ځما
که پيدا که پوشيده دي که اوسط دی   په همه ؤ وقوف دار دي رب ځما
شريک نه لري په خپلي پادشاهی کښي   بې شريکه شهريار دي رب ځما
هسي نه چه واحدي ده له عجزه   په واحد وجود بسيار دي رب ځما
حاجت نه لري د هيچا و ياري ته   له هغو سره چه يار دي رب ځما
څه حاجت دي چه و بل خوا ته ئې وغواړم   په خپل کور کښي همکنار دي رب ځما
هيڅ تغيير و تبديل نه لري رحمانه   تل تر تله بر قرار دي رب ځما

که صورت د محمد نه وي پيدا   پيدا کړې به خداي نه وه دا دنيا
کل جهان د محمد په روی پيدا شه   محمد دي د تمام جهان آبا
نبوت په محمد باندي تمام شه   نشته پس له محمده انبياء
نور هاله د محمد وُ په جهان کښي   چه بوی نه وُ د آدم او د حوا
په صورت که آخرين دي پيدا شوي   په معني کښي اولين دي له هر چا
خداي يې مه گڼه بې شکه چه بنده دي   نور ئې کل واړه صفات دي په رښتيا
که نبي دي که ولي دي که عاصي دي   محمد دي د همه واړو پيشوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه ئې دین د محمد دي قبول کړي　　جنتي دي که فاسق دي که پارسا
محمد د گمرهانو رهنما دي　　محمد دي د ړندو د لاس عصا
که رڼا ده پیروي د محمد ده　　گڼه نشته په جهان بله رڼا
محمد د بیچاره ؤ چاره گر دي　　محمد دی هر دردمند لره دوا
زه رحمان د محمد د در خاکروب یم　　که مي خداي نه کا له دي در مجدا

دوباره دي راتله نشته په دنیا　　نن دي وار دي که دروغ کړي که رښتیا
هره چار چه تر وقت تیره شي عنقا شي　　عنقا نه دي په دام نښتي د هیچا
تر ورخ تیرې اوبه بیرته نه جار وزي　　نه جار وزي تیر ساعت نه بیرته بیا
تیر ساعت په مثال مړي د لحد دي　　هر چا نه دي ژوندی کړي په ژړا
که مقصود لرې تلوار کړه وقت کوتاه دي　　غره مه شه د دې عمر په بقا
هره نبسه چه صحیح گڼې په زړه کښي　　په غرور به هغه نښه کړې خطا
په امید امید ئې خلق نا امید کړه　　د ایام له مکره مه شه بې پروا
چه د مرگ په تماچه دي شي خوله ماته　　ترو په ماته خوله به څه کوی ثنا
ویر ژړلي ارتیدني چه وینا وایي　　تا ته وایي که پوهیږې په وینا
هلك بې ته چه په زور دي څوك تعلیم کا　　هم عاقل یې هم بالغ یې هم دانا
په عمل د نیکو بدو فهم وکړه　　چه په دا کښي دي بهبود دي که په دا
سر دننه په گریوان کړه سترگي رونې　　ډیر په پورته پورته مه څه سرهوا
سرهوا سرهوا مه څه و آسمان ته　　ته په اصل کښي له زمکي یې پیدا
د عمل په ځاي به دا پوښتنه نه وي　　چه ته زوي یې یا نمسي د فلانا
په خپل ځان ښیگړه وکړه غره مه شه　　په ښیگړه دا دي او د بابا
هغه ناوې چه په ځان ښایسته وي　　څوك یې څه کوي ښایست د مور ونیا
دا خبره زه و ځان ته کړم اې یاره　　دلگیر مه شه که مي نوم واخیست ستا
نوم د ستا او د بل اخلم ځان ته وایم　　نه مي کار نه مي غرض شته په بل چا
که مي ځاي د دې غمونو وي په زړه کښي　　ما به څه لره کوله دا انشاء
چه د مرگ سختۍ خوارۍ دا ستا په خوا دي　　اې رحمان ولي نه مرې لا پخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښيار مه ګڼه هوښيار د دې دنيا   بی وقوف دي وقوف دار د دې دنيا
روښنائی په هغو زړونو ده حرامه   چه پرې کښيني ګرد غبار د دې دنيا
پوچ ګوئی ده چه ئې اهل د دنيا کا   هر کلام و هر ګفتار د دې دنيا
د طفلانو په څير واړه خاکبازي کړي   هر چه کاندي کار و بار د دې دنيا
واړه ډکي خولې د پيو هلکان دی   کار ديده و پخته کار د دې دنيا
هميشه به بې وقوف او بې شعور وي   چه مخمور وي په خمار د دې دنيا
د شرابو هم لا همره مستي نه وي   لکه مست وي خمر خوار د دې دنيا
هر بيمار لره د لرو په جهان شته دي   دارو نه لري بيمار د دې دنيا
د هر سوی علاج وشي په جهان کښي   مګر سوی په شرار د دې دنيا
هر چه واچوي و اور ته وار سوځي   موړ به نشي طلبګار د دې دنيا
ګرفتار ئې هميشه په غم کښي ډوب وي   هيڅوک مه شه ګرفتار د دې دنيا
تل به پروت وي په ظلمت و په تور تم کښي   چه اسير وي په ګفتار د دې دنيا
په مسلمو کښي خاصه مسلم هغه دي   چه ئې وشلاوه زنار د دې دنيا
تن ئې پاتي شي بې سره سر ئې لاړ شي   سردار کله دي سردار د دې دنيا
زوی و لوڼه يتيمان کا ځني درومي   بې وفا دي مور و پلار د دې دنيا
هميشه به ئې يو پنډ د غم په سر وي   چه په سر ئې وي دستار د دې دنيا
واړه غم دي که ئې پيری که ئې پلوري   نور څه نشته په بازار د دې دنيا
همګي واړه ټګان دي ټګي کاندي   فروشنده و خريدار د دې دنيا
په دنيا به مينه نه کاندي هيچري   چه خبر وي په اصرار د دې دنيا
چه نظر د چا په دين و په ايمان وي   هغه نه کا انتظار د دې دنيا
لوی هلک ئې همه واړه مکاران دي   څه ويسا ده په مکار د دې دنيا
آشنايان ئې همه واړه اغياران دي   يار دي چری په ديار د دې دنيا
چه پيدا شي همګی واړه فنا شي   راشه وګوره ناتار د دې دنيا
چه ويريږي له کوهی او له کړنګه   هغه نه درومي په لار د دې دنيا
هر سړی لره چي ورشي ځني درومي   ما ليدلی دي رفتار د دې دنيا
که هزار هزار پشتۍ ورته ته کيږدې   بې بنياده دي ديوار د دې دنيا
که د اوسپنو حصار تر ځان چاپير کړې   ښيښنه وګڼه حصار د دې دنيا
لکه سوری د آفتاب په مخ کښي ګرزي   نشته هيچري قرار د دې دنيا
هيڅ ګمان د بهترۍ ورباندي مه کړه   کهتري ده وار په وار د دې دنيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې مقراضه غوڅوي د سړی عمر
هم دا لیل و هم نهار د دې دنیا
پس له مرګه به حساب له سړی غوښت شي
په انداز و په مقدار د دې دنیا
عاقبت خو به یو موټی شي د خاورو
ګلعذار و ګل رخسار د دې دنیا
برابر به له ګدایه سره پاځي
شهزاده و شهریار د دې دنیا
پاس به داغ وي د لئم په ټټر باندي
هر درم و هر دینار د دې دنیا
د قانع تر قناعته صدقه شه
هم دنیا و هم دینار د دې دنیا
پس له مرګه به همه واړه مظلوم وي
ظالمان و ستمګار د دې دنیا
تر قیامته دغه لس او دغه شل دی
پوره نه کړ هیچا شمار د دې دنیا
چه ایام پرې د کفن د غسل ورشي
بې پردې شي پرده دار د دې دنیا
په تخته باندي بیرون شي له حجابه
شرمناک او شرمسار د دې دنیا
له هر چا به پیغمبر څخه وه ډیره
که څه قرب وي یا وقار د دی دنیا
یو فساد به ئې بیان په رحمان نشي
فسادونه دي بسیار د دې دنیا

هیڅ ثابته نه کړه چا د دې دنیا وفا
واړه مینی کاندي بې وفا په دا دنیا
هر څوک چه دعوې په دا دنیا د څپلوئ
واړه باطل وایي دنیا نه ده د هیچا
دا فلک کلال دي سازول او ماتول کا
ډیر ئې ما و تا غوندی پیدا کړه هم فنا
هر سنګ و کلخ چه څرګندیږي د دې دهر
واړه ککرئ دي څوک د شاه څوک د ګدا
دام دي هیڅوک نه ږدي د دنیا و رهګذر ته
ښکار به وکړی نه شي د سیمرغ او د عنقا
هر څوک چه له دې فانی نفس وابستګي کا
نه به شي ترلی په زنځیر سره هوا
ماه دي که آفتاب دي عاقبت واړه خراب دي
ګل که همیشه وي هسی نه تر ابدا
مه درومه رحمانه په خلاف د دانایانو
مینه د دنیا پسندلې نه ده هیڅ دانا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده ښه ده دا دنیا   چه توښه ده د عقبا
مذمت د دنیا مه کړه   واوره پند کړه دا وینا
د دنیا په بازارکېږي   د هغه جهان سودا
په دنیا کښي ډېر حکمت دي   پرې پوهېږي حکما
که تر سر ئې صدقه کړي   رفع دفع کړي بلا
که غلیم لره ئې ورکړی   غلیم دوست کا په هوا
که په اور باندي ئې کېږدی   بوي د عودو وکړي پیدا
که ئې توی کړې په صحل کښي   ښایسته کاندي صحرا
که ئې نذرکړې و پیر ته   خوشحال درومي په خندا
څو ژوندي وي په دنیا کښي   یادوی دي په دعا
د حاتم په څیر دي ستائی   خطاب درکړي د سخا
سخی هر دود و دوست د خدای دي   ولوکانَ فاَسقأ
هر بخیل د خدای دښمن دي   ولوکانَ زاهدأ
دنیا کښت د آخرت دي   دا خبره ده رښتیا
د دنیا طالبان ډېر دي   که ئې مومي څوک له چا
ولی مرد په کښي هغه دي   چه سخي وي هم پارسا
په دنیا کښي بدي نسته   که بدي نه وي له تا
دنیا بحر دی بهېږي   آئینه غوندي صفا
خپل خپل مخ په کښي لیده شي   که څوک زشت وي که زیبا
هم خطر په کښي د شر سته   هم گوهر دي د بې بها
وفا دار لره وفا شوه   جفا کار لره جفا
له یوه مخه ئې درد وي   له بل مخه ئې دوا
چرته خوندکاندي د زهرو   چرته خوندکا د حلوا
کار همه واړه موقوف دي   د سړی په مدعا
مالکان دی نندارچي شي   د خپل ځان په تماشا
هر چه کا هغه به مومي   دنیا ځای دي د جزا
لکه دئ هسی به پاخي   که نادان وي که دانا
که دانا ئې وپوهېږه   په روا په ناروا
فتویٰ ونیسه په مخ کښي   پسې مټ کړه په تقوا
دنیا نه ده واړه دین دي   چه له نهی وي سوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطاعت وته ولاړ وي   همیشه تېرلي ملا
له حرامو ئې پرهیز وي   مشغول وي په پنج بنا
کلمه ئې وي قبوله   هم په جهر په اخفا
د دنیا دکار دپاره   فرض لمونځ نه‌کاندي قضا
هم صائم د رمضان وي   هم زکوة‌کاندي ادا
که ئې توان د حج رسیږي   حج هم وکړي پسې بیا
دا پنځه بنا د دین دی   چه بیان ئې وکړ ما
چه ئې یون په دا طریق وي   هغه‌کس دي اولیأ
که ئې مال د دنیا ډېر وي   هیڅ دي نه‌کاندی پروا
دنیا بده د هغو ده   چه ئې کسب وي ریا
یا ئې ټوله‌کا په ظلم   یا د خمرو په سودا
یا ئې ورکا په شرابو   یا ئې ورکا په زنا
یا ناحق خونونه‌کاندي   یا مالونه خوري د چا
عبادت‌کا په ځان فرض   د پادشاه د امرا
حق باطل‌کا باطل حق‌کا   په سبب در وي ریا
نه ئې ویره وي له خدایه   نه ئې شرم نه حیا
د یوې‌ګیډې دپاره   هزار خوني‌کا بیدیا
همیشه ئې له ستمه   واړه خلق وي په غوغا
ګوش و هوش ئې هرګز نه وي   د مظلومو په ژړا
د فرعون په خیر به ناست وي   بی پروا وکبریا
بتخانې وته ئې مخ وي   و مسجد وته ئې شا
اختلاط‌کا له بدانو   له نیکانو وي سوا
هیڅ نه وي په خاطرکښې   تولاً و تبرًا
و رحمان ته پیښه مه‌کړې   خدایه هسې رنګ بلا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو بیا موند سعادت په دا دنیا　　چه ئې وکړ قناعت په دا دنیا
نه ملکونه د سلیمان په هزار کاله　　نه یوه کړئ طاعت په دا دنیا
یو نفس د خدای په یاد واولیٰ تر دي　　نه د درست جهان دولت په دا دنیا
په دنیا کښې لوټ هغو عالمو وکړ　　چه ئی وکړ عبادت په دا دنیا
که نعمت دي خو طاعت او عبادت دي　　گڼه نشته بل نعمت په دا دنیا
که محنت که مشقت دي خو د دین دي　　پکار نه دي بل محنت په دا دنیا
بې له خدایه هر چه دي واړه فاني دي　　که لذت دي که زینت په دا دنیا
که بادشاه وي آخر خاورو له به درومي　　څه عزت دي څه حرمت په دا دنیا
له هغه به زیات نادان په جهان نه وي　　هر چه غواړي فراغت په دا دنیا
ته چه څو وقته فرصت په دنیا غواړې　　چا موندلي دي فرصت په دا دنیا
عمارت په سر د ریگ روان کاندي　　هر چه کاندي عمارت په دا دنیا
د مستانو تر لغزشه څه کم نه وي　　د سړی استقامت په دا دنیا
هر ژوندی چه د مرده په قبر ورشي　　بس دي همره نصیحت په دا دنیا
په روانو اوبو ورشه عمر گوره　　ډیر دي همره اشارت په دا دنیا
دا پاخه پاخه سرایونه محلونه　　خو به وران شي عاقبت په دا دنیا
وړی سترگي د آسمان څه هسي نه دي　　چه څوک پرېږدي سلامت په دا دنیا
هر چه راشي همه واړه ځنی درومي　　مسافر دي هر صورت په دا دنیا
ریاضت په قیامت نه شي مرد هغه دیي　　چه ئې وکړ ریاضت په دا دنیا
هم په دا خوي و خصلت به سبا پاخي　　خدای څوک مه کړه بد خصلت په دا دنیا
هم هغه به ئې خرمن وي پس له مرگه　　هر چه کاندی زراعت په دا دنیا
که هغه جهان په دا کښې لیدي نه شي　　زه ئې وینم علامت په دا دنیا
په قیامت به ښه توښه ځپله نه شي　　ما لیدلی دی قیامت په دا دنیا
امانت به د لحد په میان کښې پروت وي　　هر چه اوسي امانت په دا دنیا
نیک عمل حضور جنت دي طاعت بویه　　چه حاصل کا څوک جنت په دا دنیا
نیک کردار هم نیک عمل هم نیک خویونه　　هم جنًت دي هم راحت په دا دنیا
ضدیًت د سړی عمر په عذاب کا　　پکار ندي ضدیت په دا دنیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس په سر په سینه ایښي و هر چا ته
هم دغه دي شرافت په دا دنیا
که بلنده مرتبه د چا پکار وی
لوی مقام دي عدالت په دا دنیا
بل ارمان به له جهانه یووړ نه شي
مگر مهر، محبت په دا دنیا
د هغه جهان سودا واړه دلې ده
که څوک کاندی تجارت په دا دنیا
که طالع د سړی نه وي جار وتلي
هیڅ پټ نه دي حقیقت په دا دنیا
نیک له نیکو سره بویه بد له بدو
که څوک غواړي ولایت په دا دنیا
ولایت دی خدای هغو لره ورکړي
چه ئې ورک کړ سکونت په دا دنیا
که تمام دنیا واړه سره یو شي
نور به نه کا خپل قسمت په دا دنیا
که څوک مرد دي خو هغه دي په دنیا کښې
هر چه نه لری حاجت په دا دنیا
په رحمان باندې دا عمر هسې تیر شه
لکه تیر شي یو ساعت په دا دنیا

راشه مه کوه له چا سره جفا
لړ ژوندون دي ضایع کیږي بی وفا
په دنیا کښې هیڅوک نه دي پاتې شوني
واړه تلونی دي که نن دي که سبا
دا یاران چه نن و تا ته جلو کا
په دوه ورځې پس په واړه شي فنا
که دیدن د دوی دي خوښ وي ورته گوره
چه فنا شي بیا به کله شي پیدا
د خزان پای چه بیل شي له ښاخه
په حکمت به ئې پیوند نه کا حکما
چه په زمکه څاڅکي پریوزی له آسمانه
بیا له زمکی ختی نه شي په سما
گمان مه کړه چه بیا سترگو لره در شي
هغه اوښی چه له سترگو شي جدا
دا په هره ورځ چه خیژی بیل بیل نمر دي
هر چه پریوزي هغه نه شي ختي بیا
که جنت په زهد نه دي بې له فضله
هر سړی دي خپله غاړه کړي ادا
که د نس دپاره سل محنته وکړې
یو محنت به دي پکار نه شي فردا
که تمام جهان په خپله گیډه وخورې
یاد به نه شي په درود او په دعا
که یوه دانه دوړی په لاس ورکړې
هم دغه به دي توښه شي د عقبا
که یو څاڅکي اوبه تږي لره ورکړې
د دوږخ او ستا تر مینځ به شی دریا
که یوه ځله سر د خدای دپاره ټیټ کړې
په قیامت به سر بلند شې له هر چا
بازار دا دي که څوک سود و سودا کاندي
په هغه جهان نه سود شته نه سودا
آشنایان که څوک پوهیږی نن ئې وقت دي
چه ځاریږي یو آشنا تر بل آشنا
که ژوندون دي خو هم دا دي په جهان کښې
چه له چا سره تیریږې په خندا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سود و زیان د دنیا واړه سهل کار دي　　خداي دي نه کا څوک په سهل کار رسوا
چه د وړور او عزیز زړه پرې آزار شي　　حاصل مه شه هغه خپله مدعا
کله د نورو رضا بویه ګاهي خپله　　په کار نه ده همیشه خپله رضا
ښه خواړه چه یو ئې خوري بل ورته ګوري　　خواړه نه دي هغه زهر دي ګویا
چه ښادی ئې یو زمان وي غم تر تله　　دغه هسي چاري نه کاندی دانا
لکه ځان هسي و بل وته نظر کړه　　لکه ستا دي هسي ځان دي د هر چا
منصفانو لره بویه چه انصاف کړي　　نه چه نغوته کا د حرص و د هوا
د سړی په خاطر هر څه هر څه ګرزي　　هسي نه چه واړه وګړي روا
دینداران دي و خپل دین وته نظر کا　　څوک فکرونه د صواب څوک د خطا
خدای دي نه کاندي خطا د چا له لاسه　　څه نسبت دي د خطا او د عطا
هسی نه چه سړی واړه سره سم دي　　څوک اعلیٰ دي څوک اوسط دي څوک ادنا
د هر چا حرمت په خپله اندازه دی　　نه چه مومي نفر ځاي د امرا
زه رحمان له چا شکوه شکایت نه کړم　　نشته بل دوست و دښمن ځما بې تا

که څوک یار په جهان غواړی یار دي دا　　یار دي دا که د جهان سنګار دي دا
خیال د زلفو ئې ځما تر زړه چاپیر شه　　یار تر ګنجه چاپیر شوي مار دي دا
دا جهان دی خداي له عشقه پیدا کړي　　د جمله ؤ مخلوقاتو پلار دي دا
تر عشق غوره بل څه کار په جهان نشته　　تر همه کارونو غوره کار دي دا
بل بلبل به د ګل نوم اخیستي نه و　　که خبر وي چه ګل نه دي خار دي دا
بیا راتله دي دې جهان ته بل وار نشته　　بل وار نشته بل وار نشته وار دي دا
د حباب عمر دي وګوري چه څه دي　　که څوک شمار کاندی د عمر شمار دي دا
د مجنون صورة په زړه کړه رحمان ګوره　　ستا په عشق کښې هسي خوار و زار دي دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه له تا سره په سر کاندی سودا | بل به نه وی هسي ما غوندی شیدا
نه به ما غوندي شيدا وي په جهان کښي | نه به تا غوندي دلبر شي بل پیدا
ما دا ستا جور و جفا دي قبول کړې | ولي نشي د ژړا په ځاي خندا
بې د ستا له مخه کون دي که مکان دي | ښه توښه مي نه په دا شي نه په دا
جدائې به دي هیڅ رنگ قبول نه کړم | څو مي نه دی روح کالبوت سره جدا
لکه ورستو مقتدیان وړاندی امام وی | ما په تا پسې ده کړې اقتدا
زه یو نه یم درست جهان په تا مین دي | که بادشاه دي د دې دهر که گدا
کاشکی خط د امانۍ و ما له را کړې | چه له ما سره وعده کړې د فردا
زه پخپله په تا نه یم مین شوي | ستا له لوری په ما شوې ده ندا
زه په تا باندي مین یم له ازله | نه چه کړې می نن ورځ ده ابتدا
چه د ستا د عاشقۍ په تیغ شهید شي | د رحمان غاړه به هله شي ادا
د رحمان و زیړي رنگ وته نظر کړه | چه مدام په تا پسې کاندي ژړا

که مین یې په خپل یار باندي رښتیا | آواره کړه اول دین پسې دنیا
په وفا د دلبرانو غلط مه شه | دغه قوم دي بې وفا و کبریا
د خوبانو طایفه ده هسي شوخه | چه غوږ نه باسي د چا په واویلا
د ډیر ناز او د ډیر کبر له سببه | عمل نه کا په گفتار د اولیا
دل و دین په یو نگاه د سړي یوسي | نه یې ویر له چا کیږي نه حیا
بل به هسی سرگردان په جهان نه وي | یا عاشق دي یا آسمان دي یا آسیا
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقۍ کښي | عاشقي دا هسي چري ده ویړیا
د جنت له حورو تیر شه که یار غواړې | خدای دي نقد د چا و نه کاندی نسیا
د ساقی له لاسه هسي پیاله نوش کړه | چه دي غوځ کا له زړه خیري د ریا
چه ئې کسب عاشقي شوه د دلبرو | نظر نه کاندی په کسب د کیمیا
یو گفتار ورلره بس کانده رحمانه | څه به هر ساعت پوښتنه کړې بیا بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقي مي ئې په زړه وکړ گذر بيا بيلتانه مي لنبې بلي کړې په سر بيا
که دفتر د خپل قسمت می په خپل لاس وی ما به ستا له غمه وران کړ دا دفتر بيا
ما لا نوم د عاشقۍ آخستي نه و جدايۍ دي راته جمع کړ لښکر بيا
پس له مرگه به ئې بيا له تا قربان کړم که صورت مي خداى پيدا کړ په محشر بيا
د هجران محنت مي واړه له زړه هير شه چه مي وليده په سترگو ستا بشر بيا
چه آسمان ئې مخ پټ کړي په سحاب و خداى و ما وته ښکاره کړ هغه نمر بيا
چه رقيب راته ترلي په زنځير و خپل حبيب را باندي پرانيت هغه در بيا
په يوه نظر ئې زړه را څخه يووړ خداى دي خير کا چه لا وکړي بل نظر بيا
په وصال ئې منت بار اوسه رحمانه په صدف کښي دخل نشته د گوهر بيا

ته چه ما ته وايې چه په څه کوې ژړا نه در معلوميږي دغه خپل جور و جفا
ته جور و جفا کړې زه ژړا کوم دلبره ستا که دغه نه وي دا به هم نه وه ځما
څه ښادی به کاندي طائفه د عاشقانو رسم د بتانو که هم دا وي لکه ستا
دا خصلت چه ستا دي که هم تل دغه شان وي نه را معلوميږي د دردمند د زړه دوا
يو د ستا مانې شه بل غرور د رقيبانو وار په وار مي وژني کله هغه کله دا
هر چه عاشقي کا که په قطع افلاتون وي زه خو ئی مجنون گڼم که نن وي که سبا
سپی هم په عذاب د جدايۍ د وژلو نه دي زه خو گوندي ستا د کوڅې سپی شوم په وينا
هيڅ ئې په کار نه دي رحمان تا غواړي دلبره دا ځما رضا ده باقي هر چه ستا رضا

چه ئې نقش په زړه خيال شي د آشنا صدقه ئې سر و مال شي د آشنا
پس له مرگه به ئې تيغ هسي مخ روڼ وي چه آشنا په تيغ حلال شي د آشنا
په آسمان د آشنائي به ئې مکان وي چه زمين غوندي پايمال شي د آشنا
خوشحالي ځما د زړه په هغه دم وي په هر دم چه زړه خوشحال شي د آشنا
روح هغه ساعت داخل گڼم په تن کښي چه ئې دخل په وصال شي د آشنا
نور د هيچا قيل و قال می پکار نه دي چه تر غوږ مې قيل و قال شی د آشنا
هم هغه يوه گړۍ را باندي کال وي چه يوه گړۍ محال شي د آشنا
زرغونه کاندي دانه زما د عيش چه په زړه مي زرغون خيال د آشنا
نه بل څوک ځما طبيب بې آشنا شته دي نه به بل څوک په مثال شي د اشنا
د رحمان نظر په هيچا باندي نه وي چه نظر ئې په جمال شي د آشنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دل و دین می په هغه ترک کړه فدا   لا ئې نه حسابوي د ځان بها
د ښایست صفت ئې څو کوم حیران یم   په هیڅ شان ئې موندی نه شي انتها
د صورت له عیبه هسي پاکیزه دي   لکه ذات د ویښته نشته دي په ها
که ئې مخ په زلفو پټ وي باک ئې نشته   تل به گنج باندي پراته وي اژدها
لکه نمر هسي جلو کا په شفق کښي   چه په سر کاندي اودنړی د سوها
نه پوهیږم چه په کومه لاره درومم   چپ و راست مي رقیبان دي هزارها
خدای دي هسی تنها نه کا څوک په غم کښي   لکه زه د یار په غم کښي یم تنها
همیشه د بیلتانه له غمه لولم   زه رحمان نعوذ بالله منها

ډیره شوه د یار پسې ژړا ځما   نه گروهیږي په ژړا آشنا ځما
که مي هره وینا در شي یا گوهر شي   ستا د غوږ نه ده لائق وینا ځما
په نارو به ما بیدار کړ که اوده وي   راته ویښ اوده شه دلربا ځما
زه مکتوب غوندي په پټه خوله گویا یم   لاندي کړله خاموشي غوغا ځما
کښت د عشق په توده زمکه آسان نه دي   سمندر بویه په دې صحرا ځما
دا یار نه دي چه هجران له ما نه بیل کړ   دغه روح له تنه شه جدا ځما
زه رحمان بې خپله یاره هیڅ نه غواړم   که قبوله خدای ته وي دعا ځما

عالمان دي روښنائي د دې دنیا   عالمان دي د تمام جهان پیشوا
که څوک لار غواړي و خدای هم و رسول ته   عالمان دي د دې لاري رهنما
کیمیا گر که د کیمیا په طلب گرزی   همدمي د عالمانو ده کیمیا
په مجلس د عالمانو به سره زر شي   که څوک کاڼي وي یا لوټه د صحرا
جاهلان دي په مثال د مردگانو   عالمان دي په مثال د مسیحا
چه مرده ئې له نفسه ژوندي کیږي   عالمان دي واړه هسي اولیا
هر سړی چه رتبه نه لري د علم   سړی نه دي خالی نقش دي گویا
زه رحمان حلقه بگوش د هر عالم یم   که اعلیٰ دي که اوسط دي که ادنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه واده ئې کا په ډول او په سرنا | بیا پرې وایي زمانه د ویر وینا
که مې هر څو دلبري او دلجوئي کا | زه پوهیږم د خپل یار په استغنا
په یوه ګړۍ مې یار هم مې آشنا شي | بیا مې بله ګړۍ نه ګڼي آشنا
دا زه خپله تسلي کړم یار ئې بولم | څه یاري ده د ناتوان او د توانا
یو زمان و یو دم بې خپله صنمه | زه بهتره تر بقا ګڼم فنا
هر سړی په یوې چارې خدای مشغول کړ | زه مشغول کړم رب د ترکو په ثنا
ما بې عشقه بل هنر نه زده ناصحه | بخښنده شه که نادان یم که دانا
چه مې غوږ په نارو نه باسي حیران یم | پروا نه لري واړه دي که برنا
بې د یار له ښه دیدنه دي خداي نه کا | د رحمان په زړه کښې بله تمنا

دا دنیا د بې وفا | بې وفا ده بې بقا
نه ئې مخ شته نه ئې څټ شته | لکه لوټه د صحرا
په یوه ګړۍ ئې مخ وي | په یوه ګړۍ ئې شا
په یوه ګړۍ د ستا وي | په یوه ګړۍ ځما
په یوه ګړۍ ئې درد وي | په یوه ګړۍ دوا
په یوه ګړۍ ئې خوف وي | په یوه ګړۍ رجا
په ساعت کښې ئې بقا وي | په ساعت کښې ئې فنا
په ساعت کښې ئې سکوت وي | په ساعت کښې ئې غوغا
په ساعت کښې ئې خندا وي | په ساعت کښې ئې ژړا
په ساعت کښې ئې وفا وي | په ساعت کښې ئې جفا
په ساعت کښې ئې افلاس وي | په ساعت کښې ئې غنا
چه نه شان لري نه شکل | کله دا شي کله دا
خداي څوک پېښ مه کړه رحمانه | په دا هسې رنګ بلا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ښادۍ ښاد شوي نه یم د هیچا — تور تپ سوي یم په غم د هر آشنا
که زه طمع توقع له بله نه کړم — د بل طمع توقع کیږي له ما
که مي ورور که مي عزیز که مي فرزند دي — واړه غواړي خپله خپله مدعا
په هر کور کښې رنځوران راته پراته دي — لاس مي نه رسي د هیچا په دوا
د دنیا خبري واړه په دنیا شي — ما به څه کا څوک چه نه لرم دنیا
که په کلي کښې مي کور دي زه گمان کړم — چه کور نه دي دا مي گور دي په صحرا
چه څه کار پرې نه پوره وي نه نیمگړي — څوک به څه کا له هغو سره خندا
چه ئې ښه توښه و بله سره نشي — تر هغه آشنا بهتر دي نا آشنا
په توده زمکه استوگنه ده مشکله — څه به زیست شي له رحمان سره د چا

که خپل زړه غواړې له چا — ځان صیاد کړه د عنقا
د حباب کلاه په سر کړه — سپور په آس شه د هوا
لکه حضر هسي پاڅه — اوبه وڅښه د بقا
له زمینه قدم کیږده — په آسمان لکه عیسیٰ
د هغه استاد شاگرد شه — چه درښي کیمیا
دا چه ما درته بیان کړه — که حاصل کړې واړه دا
هاله طمع کړه رحمانه — له خوبانو د وفا

که نماښام تر ستوني ښکته کړې حلوا — سبا خواست کوې له خدایه د ښوروا
په هیڅ حال کښې دي قرار و صبر نه شي — لیونی کړې ډیر حرص ډیري هوا
تمام عمر تر آشنا تر عزیز پوري — یوې گیډې مختورن کړې هم رسوا
چه په خپلي رسوایۍ دي پروا نشته — نور به څه کړې په جهان د چا پروا
چه د نفس دپاره لاس و چا ته نیسې — دا زحمت له خدایه غواړې که دوا
نفس بې شماره عالم پرې یست و کوهي ته — خدای دي نه کا نابینا د چا پیشوا
په روا په ناروا کله پوهیږي — و چارپای ته څه روا څه ناروا
چارپایان که غوږ و سترگي لري څه شو — په معنیٰ کښې نابینا دي ناشنوا
زه رحمان له هغه علمه پناه غواړم — چه له دینه له مذهبه وي سوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل ځله که وخوري ناصحان ځګر ځما بيل به وبله نه کا درد ستا و سر ځما
صبر ستا په عشق کښي دا خبره څه اوره څوک نشته د دې چاري توان يو موي قدر ځما
ستا له محبته جارواته ځما دروغ دي ولي خاوري نه شي په دا لار بشر ځما
واړه معشوقې د عاشقانو خبر اخلی بې له تا چه نه اخلې يو دم خبر ځما
هيڅ اندوه مي نشته بې د ستا له جدائيه نور اندوه به څه وي تر دغه بتر ځما
خوب د کور و کلي په نارو ځما برهم شه څه چل دي چه نه شي ستا په زړه اثر ځما
کل واړه جهان که ما رحمان لره دلبر شي چري دي دلبره بې تا بل دلبر ځما

هسي ياد يې هميشه مدام ځما چه اوراد يې په هر صبح و شام ځما
هر کلام چه بې د ستا له ياده وکړم سل توبې دي په هغه کلام ځما
بې له تا که زه آرام کړم په سل رنګه نه شي نه شي په هيڅ رنګ آرام ځما
ننګ و نام که ستا په مينه له ما درومي زار شه ستا تر ميني ننګ و نام ځما
چه قايم شوم په مقام د عاشقۍ هير شه دلته واړه بل مقام ځما
څو د عشق په خمخانه ئې داخل نه کړم پخته نه دي دغه عقل خام ځما
نن دي وقت دي که مي آه و فرياد اورې څو چه خاوري نه دي هر اندام ځما
هزار جام و صراحی دې فلک مات کړه څو به ګرزي په دا دور جام ځما
زه رحمان به دا ناکام کوم تر کومه وايه کله به حاصل شي کام ځما

چه هر چا ليدلي نه وي يار ځما خير دي دا که وايی بد په کار ځما
هر هغه چه وي دلبر ځما ليدلي نه به کا انشاءالله انکار ځما
سر ځما درګاه د هغه يار عزيز وي بې له دې نه شته بله لار ځما
ما بې له عشقه بل څه څيز نه دي زده کړي چه څه دي هم دا دي واړه کار ځما
خدای دي يو له بله هيڅوک آزار نه کا اي دلبره ماخله ته آزار ځما
ياره ستا په جدايۍ او په ډير غم کښي سيند د اوښو درومي په رخسار ځما
لوي هلک کړي همه واړه ستا خبريي ګفت و ګو نشته بل څه په ديار ځما
زه رحمان به لاف په عشق څه وهمه خود به ځان ښرګند کا انتظار ځما

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر ځما سامان ځما ځار شه تر جانان ځما ‌ ‌ ځار شه تر جانان ځما سر ځما سامان ځما
ريان ځما نقصان ځما واړه د يار هجر دي ‌ ‌ واړه د يار هجر دي زيارن ځما نقصان ځما
مښک ځما زعفران ځما ستا د کوڅې خاورى دي ‌ ‌ ستا د کوڅى خاوري دي مښک ځما زعفران ځما
گل ځما ريحان ځما ستا رخسار و زلفي دي ‌ ‌ ستا رخسار و زلفى دى گل ځما ريحان ځما
فکر ځما توان ځما ستا په غم کښي نه رسي ‌ ‌ ستا په غم کښي نه رسي فکر ځما توان ځما
آه ځما افغان ځما هيڅ په تا اثر نه کا ‌ ‌ هيڅ په تا اثر نه کا آه ځما افغان ځما
زړه ځما چشمان ځما بې له تا هيڅ حال نه لري ‌ ‌ بې له تا هيڅ حال نه لري زړه ځما چشمان ځما
دا پيران شيخان ځما ستا په غم کښي نه رسي ‌ ‌ ستا په غم کښي نه رسي دا پيران شيخان ځما
باغ ځما بستان ځما بې تا ميوه نه نيسي ‌ ‌ بې تا ميوه نه نسي باغ ځما بستان ځما
وصل هم هجران ځما اې رحمانه خير دي ‌ ‌ اې رحمانه خير دي وصل هم هجران ځما

بادشاهى لري هر يو غلام د ستا ‌ ‌ د خاصانو په ځاى ناست وي عام د ستا
پخته کله دى چه لاف د پختگۍ کا ‌ ‌ پختگان دي په دې خم کښي خام د ستا
خو هم همره ئې نظر په ننگ و نام وي ‌ ‌ چا چه نه وي اوريدلي نام د ستا
هميشه به له مقامه بې مقام وي ‌ ‌ هغه څوک چه لټوي مقام د ستا
چه په خپلو وينو گل غوندي غرق نه وي ‌ ‌ و به نه ويني رخسار گلفام د ستا
صبح و شام په هغو خلقو باندي يو وي ‌ ‌ چه آرزو لري هر صبح و شام د ستا
بل کلام ئې په زړه کله اثر کاندي ‌ ‌ چه تر غوږ ئې شي شيرين کلام د ستا
فراموش کاندى همه نوري مستۍ ‌ ‌ هر چه نوش کاندي باده په جام د ستا
دام د ستا د تورو زلفو عالم گير دي ‌ ‌ تنها نه يم نښتى زه په دام د ستا
زه رحمان دعا سلام په هغو وايم ‌ ‌ هر چه ما لره راوړي سلام ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چه ووینې په سترګو روي د ستا مخ ئې کوږ وي همیشه په سوي د ستا
بې دماغه په تر سر و تر مال تیر شي چه یې تیر شي تر دماغه بوي د ستا
که لوئي کړې څه بې ځایه خو ئې نه کړې چه په دا رنګه قامت دي لوي د ستا
نو بهار دي عالم سیر د بوستان کاندي خدای و ما و نه بوستان کړ کوي د ستا
د عیسیٰ له دمه دم وهلي نشم چه خوله بیرته شي په ګفت و ګوي د ستا
هم په دا مي له چشمانو رود بهیږی چه یادیږي مي قامت دل جوي د ستا
همیشه ئې زړه په اور باندی سپند وي و هغو ته چه څرګند شي خوي د ستا
د لړم لاشه ئې ما ته وي په زړه کښې چه ئې نقش وي په زړه آبرو وي د ستا
و زنځیر وته ئی څه لره را کاږې لیونیو لره بس دي موي د ستا
و ګړنګ وته پخپله ځان پرې باسي چه و زړه وته پرې باسي روي د ستا
که ته سل ځله ځما ئې زه د ستا یم تلوني نه دي له ما جست و جوي د ستا
ګل لنبه شه د بلبل په آه رحمانه! نه ګروهیږي یار په هاي و هوي د ستا

خوی که په دا شان وي دل آزار ستا څه ښادي به کاندي طلب ګار ستا
حیف چه اوریدي شي لیدی نه شي حسن و لطافت پرې وار ستا
بیا دوباره نه ګوري و بل ته هر چا چه لیدلي دي رخسار ستا
خدای زده چه ته یار د کوم یوه ئې هر طرف یاران دي صد هزار ستا
ځاي د پښو ایښودو مونده نه شي همره عاشقان دي په دربار ستا
بل به هسي نه وي که خدای کاندي ما غوندي خاکسار و هوادار ستا
بل ګمان په ما باندي و مه کړه عمر واړه زه و انتظار ستا
عشق له حُسنه حسن دي له عشق ته نګار ځما یې زه نګار ستا
ته ځما مطلوب یې زه طالب یم ته ځما طبیب یې زه بیمار ستا
ته که تازه ګل د نو بهار یې زه یم عندلیب په لاله زار ستا
جور دي که جفا ده که ستم دي واړه مي منلي دي یک بار ستا
جور و جفا ښوک په بها پلوري زه یم د جورونو خریدار ستا
یو تار که ضایع شي ستا د زلفو ځان به صدقه کړه په هر تار ستا
سل ازمیښتونه دي را وکړه حیف دي چه لا نه شي اعتبار ستا
تیر یم زه رحمان له هره کاره اوس مي ملا تړلي ده په کار ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په خير نه دي خوبان ليدلي ما — نه په غورږو چري اوريدلي ما
هيڅ وفا له عاشقانو سره نه کا — دلبران دي واړه ازمايلي ما
چه مي ستا و ښکلي مخ ته دي کتلي — بل يو مخ ته نه دي بيا کتلي ما
د زړه غولي مي نيولي ستا غمونو — نور غمونه نه دي له زړه ويستلي ما
چه مي کار د عاشقی په لاس کښي واخيست — دي له بله کاره لاس وکښلي ما
نور غمونه مي له زړه نه دي وتلي — ستا غمونه په کښي دي کرلي ما
زه رحمان بې ياره خوب و خندان نه کړم — بې ده نه ده خوب خندا پسندلي ما

چه اميد په عمارت د دې دنيا کا — د کاغذ په کشتي سير د دريا کا
د آسمان توسن هيچا نه دي تېرلي — څوک به څه زنگ سورلي د باد په شا کا
نه ليوه په آدميت آموخته کيږي — نه اميد د مروت شي له افلا کا
له فلکه د وفا اميد باطل دي — کله ديو له آدم زاد سره وفا کا
زمانه په اسلام کفر سمه گرزی — فرق د تور و د سپين کله نابينا کا
فما د دهر علامت په سترگو وليد — په هر دم هزار پيدا هزار فنا کا
هيڅ اميد مي د ايام په گردش نه شي — چه فرصت به په خپل دور و مارا کا
په خپل عمر به هيچا ليدلي نه وي — هغه چاري چه دي هر ساعت په ما کا
که د گلو غنچه کيږدم په دستار کښي — شوم طالع مي هلته خار ځني پيدا کا
که وزورو وته لاس کړم خاوري کيږي — که د خاورو په آرزو شم استغنا کا
جدائي د خدای بلا شوه نه نتوانيرم — خوشي زړه مي په ديدن پسی ژړا کا
همره صبر دي عاشق څخه له کومه — چه د نن وعده موقوفه په فردا کا
که د اور جامه را واغوندې دلبره — په نظر ځما جلوه لکه ديبا کا
په خپل عشق کښي که څوک بد را باندي وايي — زه گمان کړم چه همه ځما ثنا کا
ملامت په عاشق ښائي دا دستور دي — چه روغ خلق په رنځور پوري خندا کا
عاشقي ننگ و ناموس دي وبله لري — په روښانه ورځ به څه رنگ څوک غلام کا
که زه طمع کړم د گلو له طالع نه — ما عاجز لره د گل په ځاي خار را کا
که زه ځان ژغورم په عشق کښي له عالمه — زمانه مي په جهان باندي رسوا کا
هميشه به په عالم کښي وي سرخ رويه — چه ثنا لکه بلبل د خپل آشنا کا
دا ځواب رحمان هغه کا چه دولت وي — که دلبر د ديدن مي پياپي را کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چه ستا کوخه ماوا کا — ځاي ئې بر شي تر افلاکا
ځان هاله ورته بادشاه شي — چه ئې ستا د درگدا کا
چه د ستا د درگدا شي — بادشاهۍ وته نور شا کا
نظر بې د ستا له رويه — نه په ارض نه په سما کا
مينه بې د ستا له مخه — نه په دين نه په دنيا کا
ستا په مهر و محبت کښې — ځان جهان واړه فنا کا
د دنيا کورو وگړي — ستا په مينه کښې تالا کا
رضا ستا په رضا کيږدي — ترکه خپله مدعا کا
و هر خوا ته چه ستا مخ شي — دي هم مخ په هغه خوا کا
چه له چا سره جفا کړي — له هغه سره جفا کا
که له چا سره وفا کړي — له هغه سره وفا کا
که په عمر چري خاندي — خوله تا سره خندا کا
که په عمر چري ژاړي — خو په تا پسې ژړا کا
که مطلب ئې د ديدار وي — ستا په ذکر مشغولا کا
د رښتينو مقام دا دي — که څوک مينه په رښتيا کا
عاشقان په عاشقۍ کښې — چه رحمان وايي هم دا کا

هسی نه چه ځما يار واړه جفا کا — صد چندان لکه جفا همره وفا کا
لکه زه چه په خپل يار باندي مين يم — يو په سله همره مينه يار په ما کا
زړه ئې وړي په احسان دي نه په جور — مجنون ځکه په ليلي پسي ژړا کا
درست جهان د خوبرويانو ناز بردار دي — نه يوازي دغه ناز په ما و تا کا
نه به گوري رحمان څشکل هغه مخ ته — فرښتې چه ئې د حسن تماشا کا

هغه ژوي چه مين وي څه به خوب کا — چه فرهاد غوندي کوهکن وي څه به خوب کا
هر نفس د سړي تله دي له جهانه — چه ئې هر نفس رفتن وي څه به خوب کا
چه سبا له خپله ياره جدا کيږي — که د سلو شپو کړمن وي څه به خوب کا
عاشقي ده خداى له اوره پيدا کړې — چه په اور کښې ئې وطن وي څه به خوب کا
د رقيب له جوره خوب د عاشق نه شي — د هغو چه يار دښمن وي څه به خوب کا
خوب خندا په بې غمۍ کيږي رحمانه — هر چه تا غوندي غمجن وي څه به خوب کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه په سترګو کښې ئې خار وي څه به خوب کا
چه په زړه ئې غم د يار وي څه به خوب کا
خوب له ياره سره هم د عاشق نه شي
چه ئې يار په بل ديار وي څه به خوب کا
په دنيا کښې خوب هغه کا چه نادان وي
هغه ژوي چه هوښيار وي څه به خوب کا
کوم طالب مطلوب موندلي دي په خوب کښې
هغه څوک چه طلبګار وي څه به خوب کا
ديدار نه دي چا په پټو سترګي کړي
چه مطلب د چا ديدار وي څه به خوب کا
بله لار د مرګ له لاري ګرانه نشته
چه په خوا ئې هسي لار وي څه به خوب کا
هر نګاه د دلبرانو ذوالفقار دي
هر چه غوځ په ذوالفقار وي څه به خوب کا
زه رحمان د يار بنده و خدمتګار يم
چه بنده و خدمتګار وي څه به خوب کا

هغه ژوی چه بې خدايه محبت کا
همګي واړه بې ځايه محبت کا
محبت بې خدايه واړه د زړه رنځ دي
که مدام له چنګ و نايه محبت کا
خر خاري ده چه ئې يو له بله کاندي
هر خود راي چه له خود رايه محبت کا
نتيجه ئې ريش کنده جامه پاره وي
آدم زاد چه له چارپايه محبت کا
هغه سراي لره به تله ور باندي ګران وي
هر سړی چه له دې سرايه محبت کا
بلهوس به نه پتنګ و پروانه شی
د مګس په څير له ورايه محبت کا
چه د تورو زلفو سوزيدي چا وشي
هغه کله له همايه محبت کا
رحمان څکه د ربيار متابعت کا
چه رهروله رهنمايه محبت کا

اورنګ زيب چه آرايش د تخت و تاج کا
تخت و تاج به ئې مرګي تاخت و تاج کا
به جهان کښې به ئې پاتي ښه بد نوم شي
که دي چاري د کسریٰ او د حجاج کا
اوبه سترګو لره لاړې اور د زړه شه
څوک به څشکله ژوندون په دا مزاج کا
جدائي ځما په زړه کا هسي چاري
لکه باز چه په تارو او په دراج کا
ځما اوښي چه پيدا د زړه له ريم شوي
لکه اور چه له کبابه نم اخراج کا
زه غمجن د عيد په جشن خبر نه شوم
که نور خلق هاي و هوي ته احتياج کا
هر ناوک چه د قضا له شسته خيژي
زمانه د رحمان زړه ورته اماج کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ چه بده شي عاقل او دانا څه کا
چه قضا شي ورد و څار حکما څه کا
مور و پلار خو نیک فرزند له خدایه غواړي
چه بد بخت شی ادې څه که بابا څه کا
یار له یاره په لوی لاس کله بېلېږيېپه ښیر و په دعا
چه لاس نه رسي یار څه که آشنا څه کا
څه شي کړوني خداي دي
چه خدای نه کا ښېرې څه که دعا څه کا
بخت په زور و په زر نه دي چا خپل کړي
په دا کار کښې ناتوان څه که توانا څه کا
ای رحمانه پتنګ عذر شه چه وسه
نور د شمع خندا څه که ژړا څه کا

د بې دردو همدمي به دي بې درد کا
د نامردو همدمي به دي نامرد کا
صحبت بې تاثیره نه دي دا حدیث دي
ګنګو نمري هم په څیر د ګنګو زرد کا
هر کالي چه څوک په زمکه باندي کېږدي
هغه زمکه ئې له جنسه د خپل ګرد کا
په مجلس د ویر ژړلیو څوک ور مه شه
که صحیح که سلامت وي آه سرد کا
چه دوئی له میانه لري شي رحمانه
معشوقه عاشق پخپله ناز پرورد کا

که په ګنج د شاهۍ فخر شهریار کا
عاشقان ئې د دلبرو په رخسار کا
خرقه پوشه په خرقه کښې دي موندلي
هغه خط چه په دنیا کښې دنیا دار کا
پتنګانو لره خدای ورکړه په اور کښې
هغه عیش چه ئې بلبلی په ګلزار کا
نیک ساعت په بد بدل د هیچا مه شه
په وصال کښې غم د هجر ورد و څار کا
نس د ګور و د مور یو دي په معنیٰ کښې
خو په چا ئې تور لحد په چا بازار کا
د ببرۍ په ډوبیدو چه رب راضي شي
بیا ملاح د زړونو کله هلته کار کا
هغه مخ چه مادر زاد ښایسته نه وي
مشقت د مشاطې واړه مردار کا
یار د ناز له خوبه پاڅې پسي ګرزي
چه فلک د عاشقانو بخت بیدار کا
نیمي شپې ئې یار تر سره پوري کښېني
لکه شمع چه څوک بله په مزار کا
د مستۍ د هوښیارۍ یون څرګند وي
په هر چا کښې چه څه وي هسي رفتار کا
د بلبلو نغمه زاغ کولي نشي
هر سرود آواز په طور د خپل کار کا
رحمان هسي بې وقوف سوداګر نه دي
چه د دین متاع بدله په دینا کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

که سړی د خپلي پوهي تقصير نه کا — د خدای کړه به څوک په پوهه تغير نه کا
خواه مخواه به د تقدير شوی ور پيښ شي — که څوک هيچري نظر په تقدير نه کا
د هغو چه بخت بيدار وي غم ئې نشته — که هيچري بيداري و شبگير نه کا
دا له خپلي کم پوهۍ مونږه څه وايو — چه فلاني سړی تالاش و تدبير نه کا
دلگيري او خوشحالي که په خپل لاس وي — په خپل لاس به خپسر هيڅوک دلگير نه کا
معرفت د خدای څرگند دي په هر څه کښي — سترگي وخوره چه څوک همره نظير نه کا
دا نفس په مثال برق صورت فانوس دي — برق به هيڅوک په فانوس کښي اسير نه کا
د دنيا سړی همه واړه درماند دي — کوم بادشاه دي چه منت د وزير نه کا
کوم واده کومه کوژدن ده په جهان کښي — چه فلک ئې و آخر وته وير نه کا
په خوله هر يو سړی اسم د پير اخلي — ياري څه پکار چه نغوته د پير نه کا
دغه نښي د قيامت نه دي نور څه دي — چه د پلار ويل په زوي څه تاثير نه کا
هسي چاري له ناصحه واقع کيږي — چه له شرمه ئې هيڅ غل وکا سير نه کا
په مرده پسي تکبير و کاروان شي — څوک گمان په ځان د هسي تکبير نه کا
په دنيا پسي درست عمر زهيريږي — ځان يو دم د خدای دپاره زهير نه کا
د عيال دپاره تير تر سر و مال شي — دل جوئي په يوه ټوک د فقير نه کا
رحمان گرم دي چه نارې د هجران اوري — و آشنا وته کاته په خير خير نه کا

چه اميد په عمارت د دې جهان کا — لکه کرښه په اوبو هسي نشان کا
د اوبو په مخ د کرڅي بقا نشته — په نابود باندی ناحق د بود گمان کا
نادانانو هسي دين په دنيا بايلو — لکه وړکي دُر بدل په پاره نان کا
د دنيا و دين نسبت و بله نه شي — اور اوبه سره استوگنه په څه شان کا
عشق د نفس له خاصيته ميره دي — کالا سترگو به څوک څنگه په دهان کا
لکه کار د گوش و چشم سره بيل دي — هسي دين و دنيا حکم په ځان ځان کا
په پيرۍ کښي د ځوانۍ خيال دي هسي — لکه څوک چه د باغ سير په خزان کا
بې درگاهه ئې بل ځاي د رحمان نشته — په سفر استوگنه څو مسافران کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقان د ناصحانو وينا نه کا مست هاتي د ماوتانو پروا نه کا
واړه جور د دې دهر مي قبول دي که خدای ما له خپله ياره جدا نه کا
چه د گلو پريشاني شوه ور څرګنده غنچې سر په زانو کښېښود خندا نه کا
و سيلاب ته د ډنډوکي څه حاجت دي زړه چه ژاړي سترګي څه رنګ ژړا نه کا
دنيا کل په احمقانو ده ودانه دانا ځکه وابستګي د دنيا نه کا
چه ئې زړه وي په هوا پوري تړلي د حباب عمارت ځکه بقا نه کا
بې هنر دي چه څوک دين په دنيا پلوريي هنرمند سړی دا هسي سودا نه کا
که څوک وائي هوښيار کوم دي وايه دا دي چه بې خدايه نوره مينه په چا نه کا
ګدائي که ورپيښيږي ځاي ئې دا دي هر بادشاه چه دلجوئي د ګدا نه کا
چه بيدل ئې په يوه نګاه رغيږی څه انصاف دي چه دلبر ئې دوا نه کا
هر چه زړه ئې وي په يار باندي بايلوي نوره مينه په چا بې له آشنا نه کا
چه تر غوږ ئې وي وينا د آشنا شوې هغه غوږ هر ګز په نوره وينا نه کا
و به نه رسي د يار تر بلند بامه چه د زړه غولي روش په ژړا نه کا
زه رحمان د هغه يار په ژړا خوښ يم که اغيار مي خدای له ميانه پيدا نه کا

زړه مي بې خپله نګاره آرام نه کا کامراني را څخه غواړي ناکام نه کا
بې ناکامه زيست محال دي په دنيا کښې د کوم آس په خوله کښې دخل لګام نه کا
د آسمان مانۍ به هم قرار نه وي مالک ځکه قصد د قصر و د بام نه کا
ګاه ئې کښينوي په تخت کله په خاورو زمانه رضا د هيچا مدام نه کا
بې له سروي چه آزاده خدای پيدا کړه ترکې ځکه و هيچا ته سلام نه کا
کوه و دشت هم د خزان له غمه ريږدي ځکه زرکه و چمن ته خرام نه کا
چا چه سر دي په سجده و يار ته ايښي دوباره له دې سجوده قيام نه کا
چه ئې کږه د يار په لوري لوښتې لکه بحر هسي دورمي مقام نه کا
نشستن د عاشق نشته لکه شمعه څو صورت د عشق په اور کښې تمام نه کا
چه محظوظ وي په تش بوي د مهرويانو هغه فکر د بوسې د پيغام نه کا
چه لذت ئی د سرو شنډو وي موندلي نوره مينه د شرابو په جام نه کا
په هغو د لعلو لبو مي حرام دي څو دا نور لذت په خپل سر حرام نه کا
رحمان هسی و خپل يار ته بې حجت دي لکه عذر چه صاحب ته غلام نه کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځما اوښی چه دا هسي شست و شو کا دا محنت واړه ځما د مخ آبرو کا
د عاشق د سینې چاک به ور څرگند شي که څوک سر و خپل گریوان وته فرو کا
تل ئې مخ وي تر خوبانو پوري وللي عاشقي چه د چا اوښي په شیبو کا
د عشق اور چه شمع خود په سر قبول کړ پروانه به څه حجت د ځان په سود کا
گل څه نه وایي چه غرق په وینو ناست وي بلبل څه لره بې ځایه گفتگو کا
زه که مرگ غواړم بې یاره خو گرم نه یم جدائي سړی په ځان پوري به کوه کا
معشوقې په محنت نه دي چا موندلي مگر خدای ئې په رحمان باندي پېرزو کا

څو یو ځله ئې تاراج په جفا نه کا یار له یاره سره مهر و وفا نه کا
که ئې سر په بوسه ورکړم زه پوهیږم چه قبول به دغه عجز ځما نه کا
چه په خپله رضا تللي مادر زاد وي هغه هیچري د نورو رضا نه کا
څو ئې خپله مدعا حاصله نه وي مهرویان په خوله د خضر سودا نه کا
که ئې سل ځله دعا کوم په عمر گوش و هوش د دعاگو په دعا نه کا
که آهو نه آتشین پسې وکاږم لکه سروه له خزانه پروا نه کا
که رحمان په عاشقۍ کښې آرام غواړي دا خو واړه ناروا که ناروا نه کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب

هسي مست يم ستا د شونډو په شراب چه به نه وي بل دا هسي مست خراب
لاس د ستا په مينه اچوم و گل ته لکه بوټي ته لاس اچوي غرقاب
دا سرخي و سفيدي ده ستا په مخ کښي که څما په مخ باران دي د سحاب
څه اثر به څما اوښي په تا کاندي لا تازه شي اور په اوښو د کباب
عاشقان دي سترگي روني کا په عشق کښي دا خواب نه دي منزل گاه دي د سيلاب
ما چه خال د ستا د ورځو په ميان وليد نه بل هسي رنگ امام شته نه محراب
ښاپيرئ چه ليدئ نه شي سبب دا دي مخ د ستا له غمه نغاړي په حجاب
چه صباح شي ستا تر مخ پوري شرميږي ځکه زيست په توره شپه کاندي ماهتاب
حجاب واخله مخ کړه تور د هغو خلقو چه تحسين کا ستا په دور د آفتاب
هسي نه چه زه دلبر و تا ته وايم خداي دي تا لره درکړي دا خطاب
سستا د مخ په ورق باندي خط و خال دي د مصحف په صحيفو باندي اعزاب
ستا د حسن حساب هيڅ را څخه نه شي هم په دا چه بې حساب دي بې حساب
يو کتاب په سره بن کښي چا و نه کړ بې رحمانه چه ئې وکړ دا کتاب

لاس مي وتړي د زلفو په طناب بيا مي وسپاري د سترگو په قصاب
هسي آب ئې دي د دوو سترگو په تيغ کښي چه بې سره په سر نه لري حباب
چه توسن د فلك زين کاندي له نازه دا هلال ئې په ځاي راشي د رکاب
په درگاه ئې درويزه کاندي د حسن کنډولی په لاس سپوږمئ هم آفتاب
چه په ياد کښي مي سرې شونډې سپين رخسار دي له چشمانو مي بهيږي سره شهاب
چه د مخ و آب و تاب ته ئې نظر کړم راته هيڅ شي د گلونو آب و تاب
چي نسيم ئې د زلفينو را پيدا شي درست مي ډوب کاندي په مښك و په گلاب
چه د سپي آواز ئې واورم هسي خوښ يم لکه څوك په نغمه خوښ وي د رباب
ما وې مخ ئې گوندي ووينم په خوب کښي باري چري شي بې ياره خورد و خواب
په غزل کښي خو دوه بيته انتخاب وي د رحمان تمام غزل دي انتخاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر مطرب چه غوږي تاو کا د رباب — په دا تاو کښې ځما زړه کاندي کباب
چه سامع ئې په نغمه په ترانه شم — دیوانه شم ګریوان څیري مست خراب
هم ئې تار هم ئې ګفتار هسي اثر کا — چه هیڅوک ئې نه طاقت لري نه تاب
یو ئې ساز بل ئې آواز وي د لښتیو — دریم شعر پرې آغاز کړي انتخاب
څلورم ئې یو ساقي د ځنګه کښیني — چه مخزي ئې نه آفتاب وي نه مهتاب
دا څلور واړه فتنې په څلور کنجه — او پنځم ئې صراحي د مي ناب
شپږم وقت د نو بهار اووم ځواني وي — اتم شغل د کباب نهم ریاب
چه دا همره آفتونه سره ټول شي — ترو څوک څه رنګ ځني کاندي اجتناب
چه دا هسي دلبران پرې اثر نه کا — یا به دیو یا به دیوار وي یا دواب
را ځرګند به شي پرهیز د پرهیز کارو — که قادر شي په شاهد و په شراب
زه رحمان له ریا زهده پناه غواړم — د ریا زهد عذاب دي هم عتاب

ورقونه لټوم د هر مکتوب — په کښې غواړم خال و خط د خپل محبوب
یا تنور دي یا دکان د آهنګرو — چه په عشق کښې تصور کړم خپل قلوب
په خندا خندا ځان اچوي واورته — خداي څوک مه کړه په حذبه د عشق مجذوب
زه چه غم د مهرویانو را په زړه کړم — له دې غمه لاړ شي زړه را څخه ذوب
ګوره عشق څه رنګ آسان کړه و عاشق ته — دا مشکل مشقتونه د ایوب
په ژړا ژړا تر هسي حده راغئ — چه ځان ړوند کړ په یوسف پسې یعقوب
عشق دي دا چه معشوقه شه و عاشق ته — ښه رخسار د مهرویانو په اسلوب
هغه څه پوښتې له هجره له وصاله — چه پخپله هم محب شي هم محبوب
چه نظر ئې له صورته په معنیٰ کړ — و رحمان وته یکسان شو زشت و خوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه نظر کړم په قسمت او په نصیب　　راته هیڅ شي خپل تالاش و خپل ترتیب
مگر خود پخپله خداي د چا طبیب شي　　گنه نشته په جهان کښي بل طبیب
را څرگند دي سود و زیان د رقیبانو　　که خداي دي نه کاندي خپل یار د چا رقیب
چه خپل یار د چا طبیب شي مثال دا دي　　لکه څوك چه په وطن کښي شي غریب
چه غریب شي په وطن کښي فرق ئې نه وي　　که فرسنگ ئې وي تر میانه که جریب
ما په عشق کښي هیڅ حاصل نه کړه بي غمه　　هر چه وایي واړه ښه وایي ادیب
دښمن هم د سړي کله کله دوست شي　　دوستي نه کا د رحمان سره حبیب

زه پـــه ســـــل رنــــگـــــه راغـــــب　　تــــه پـــه ســــل رنـــگـــه غـــایـــب
دا بـــه څـــه رنـــگ شـــي دلــــبــــره　　چـــه زه مـــســـــت یـــم تــــه تــــایـــب
کـــه لـــه جـــوره دي فـــریـــاد کـــړم　　دا هــــم نــــه دي مـــــنــــاســــب
کـــه څــــه وایــــم نـــه مـــي رسـي　　زه مـــغــــلـــوب یـــم تـــه غـــالـــب
څـــه ســـیـــالـــي بـــرابـــري ده　　د مــــطـــلـــوب او د طـــالـــب
دا ســـتـــا مـــهـــر مـــحـــبـــت کـــړ　　خـــداي پـــه مـــا بـــانـــدي واجـــب
درد و غـــم دي هـــمـــره نـــه دي　　چـــه ئـــې وکـــښـــم پـــه کـــاتـــب
جـــدائـــي ده ډیـــره ســـخـــتـــه　　د ارواح او د قـــــــالـــــــب
چـه مـجـنـون پـه ځـانـکـنـدن شـه　　زه ئـــې پـــریـــښـــودم نـــایـــب
وصـــیـــت ئـــې راتـــه وکـــړ　　پـــه څـــو رنـــگـــه عـــجـــایـــب
چـــه روزي دي شـــه رحـــمـــانـــه　　ځـــمـــا واړه مـــراتـــب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ت

که مي وشي له دلبره ملاقات   بیا به نه ځم له دې دره په حیات
پس له دې مي دي استوگنه خداي نصیب کا   په دا در کښي که حیات وي که ممات
ښائي دا که زه خپل یار وته سجده کړم   هغه یار ځما قبله دي د حاجات
د خپل یار تر لعلو لبو به ئې ځار کړم   که شکري وي که قند وي که نبات
دا ځما د یار جلوه ده چه لیده شي   لکه نمر په صومعه و سومنات
تر ما لا په دلبرانو ډیر مین دي   چه خبري کړي د کشف و کرامات
د ریا له زاهدي ځما توبه ده   چه ئې کاندي حوك په رسم و په عادات
په ورځ پند و نصیحت وايي و بل ته   په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دین ئې دام وي د دنیا په لار کښي ایښي   پرې را اړوي وحشیان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترگي وي ختلي   چه په لاس ئې سر سایه وي یا زکوات
زه رحمان له هسي اهله پناه غواړم   هر چه لاف کا په خلاف د مقامات

آفرین د عاشقانو په همت   چه په عشق کښي یك انداز وي یك جهت
نه ئې هیچري تغییر و نه تبدیل وي   که تمام جهان پرې وايي ملامت
که څوك سل نصیحتونه ورته کاندي   غوږ ئې نه وي د هیچا په نصیحت
چه په یار پسې تر ځان و جهان تیر شي   څوك کولي شي دا هسي مشقت
که تمام عمر ئې یار په سترگو ناست وي   تمام عمر ورته ښکاري یو ساعت
که یو دم شي هغه یار ور څخه لري   هغه دم شي ورته عمر د قیامت
که دوزخ لره د یار په مینه درومي   دوزخ هم ورته جلوه کا د جنت
د عشق لار د توکل په پښو غوځیږي   نه په پښو د ریاضت و دیانت
په تالاش او په تدبیر کله مونده شي   چه موقوف وي هغه کار په عنایت
د عاشق خاطر له غیره پاکیزه دي   د دریاب په مخ کښي نه وي نجاست
خداي چه زړه د طالب کاڼي کړ رحمانه   کاڼي پریوت د طالب په عمارت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ث

چه ویلي مي له تا دي دا حدیث   سر نامه د هر انشا دي دا حدیث
چه آغاز مي کړ په مدحه د خوبانو   ځکه گنج بې بهار دي دا حدیث
په ثنا د دل پسندو دلرباوُ   دل پسند و دل ربا دي دا حدیث
لکه باد د صبحدم چه غنچه وا کا   هسي رنگه دلکشا دي دا حدیث
چه اوصاف مي د سرو شنهو په کښي راوړه   خوږ تر قند و تر حلوا دي دا حدیث
نه پوهیږم چه اوبه دي د حیاتو   که نفس د مسیحا دي دا حدیث
د غونهٔ ژبو شاعرانو د خولې نه دي   ځکه هسي رنگ صفا دي دا حدیث
ستا و مخ ته که څوك شمس و قمر وایي   دروغ نه دي په رښتیا دي دا حدیث
که څوك وایي چه چا کړي دا حدیث دي   رحمان وایي چه ځما دي دا حدیث

د وصال شپه مي بدله په بیلتون شوه الغیاث   د قیامت خواري را پیښه په ژوندون شوه الغیاث
ما لا طمع د وصال د نعمتونو ترې کوله   نا گهان پیاله نسکوره د گرودن شوه الغیاث
هغه چار چه مي په لاس وه زه پرې نه ومه پوهیدلي   اوس چه پوه شوم له اختیار مي بیرون شوه الغیاث
د وصال په طمع طوق د جدائۍ شه را په غاړه   هغه طمع چه ځما وه اوس طاعون شوه الغیاث
په حکمت په عقل پیتي د عشق څوك اخستي نه شي   په دا کار کښي ما ته ملا د افلاطون شوه الغیاث
ما رحمان د یار وصال په آسائ موندلي نه دي   زرد روئي مي سر خروئي په جگر خون سوه الغیاث

یار یاري را سره نه که الغیاث   نه ئې ترس شي نه ئې کرکه الغیاث
سرو و مال واړه ځما و دل آرام ته   نه ارزیږي په کنجکه الغیاث
په حملو حملو مي زړه وړي نه پوهیږم   آفریدئ ده که ختکه الغیاث
خو چه را کاږي چوگان په مخ د زلفو   کوي ځما دا خراب زړه که الغیاث
بیلتانه ئې پیښاور راته تنور کړ   له خیبره تر اټکه الغیاث
هیڅ سبب ئې موندی نه شي جفا کارندي   نه پوهیږم چه په څه که الغیاث
په اخلاص و په راستئ ورته ولاړ یم   یار جفا همره په څه که الغیاث
سل خبري که له صدقه ورته وکړم   یار یوه را سره نه که الغیاث
چه مي ویني له رقیبه سره خاندي   په ژړا مي لیمه سره که الغیاث
زه رحمان مدام د یار په زما دروموم   یار په خپله رضا تله که الغیاث

(c) ketabton.com: The Digital Library

ج

چه برهم کا عاشقي د چا مزاج حکيمان ئې درمانده شي په علاج
په آشنا پسې تل ژاړي په دوه سترگو د اوبو په ځاي خوناب کاندي اخراج
دواړه لاس ئې وي له دواړو کونو وللي ډوب وي تل د عاشقۍ په امواج
په هغو کښې چه څه بوي د عاشقۍ وي په کښې نه وي بوي د رسم و د رواج
ابراهيم ادهم څه هسي نادان نه وُ چه نظر ئې يا په تخت و يا په تاج
مجنون هسي رنگ مين په ليلي نه وُ چه په نورو ئې موقوف و احتياج
ليونتوب له ليونو ته تلوني نه دي که ئې راج په خونه ورشي که تاراج
که ئې سر لکه منصور غوندي په دار شي دغه دار دي و رحمان وته معراج

(c) ketabton.com: The Digital Library

ح

په طلب د ماهرويانو سرگردان دي ځما روح
لکه باد د گل په بوي پسې پريشان دي ځما روح
ستا د حسن و آفتاب ته چه سپارلي ځان شبنم دي
لکه صبح د ژړا په ځاي خندان دي ځما روح
چه مي ستا د جمال عکس دي ليدلي په خپل ځان کښې
هم په دا د آينې په څير حيران دي ځما روح
ستا د مخ د آئينې له برکته ځما جانه
هميشه لکه طوطي هسې گويان دي ځما روح
لکه رنگ د ميو نابو چه ليده شي په ښيښه کښې
هسې رنگ په ضعيف تن کښې نمايان دي ځما روح
منتظر يم د وصال و گلستان ته تل تر تله
سر تر پايه د شبنم په څير چشمان دي ځما روح
چه حاصل مي له حسنه روښنائي شوه په طلب کښې
شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان دي ځما روح
ستاه په زلفو په رخسار پسې رحمان شه بې وطنه
مسافر د هندوستان و خراسان دي ځما روح

ستا وصال دي را بخښلي ځما روح
ستا هجران دي را پرودلي ځما روح
ستا په مخ پسې مي درست وجود راهي شه
له صورته دي وتلي ځما روح
چه هر گز مَلَكُ الَموُت پرې نه پوهيري
هسي شان دي تا وکښلي ځما روح
ځان ئې هسي ستا په مينه پسې ورك کړ
چه هيچا نه دي موندلي ځما روح
که وي هم به تا څخه وي که خداي کاندي
نه دي بله خوا ته تللي ځما روح
بلبل نه دي دا چه الوزي په گلو
ستا په لور دي الوتلي ځما روح
چه ئې خاوري کړ صورت د ستا په در کښې
سر تر عرشه دي وکښلي ځما روح
ته ئې پيژنې چه څه دي يا څه نه دي
نور چا نه دي پيژاندلي ځما روح
زه رحمان له خپله ياره خبر نه يم
چه ئې خ څه شان دي کوتلي ځما روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

خ

چه پیدا شو ستا چشمان دا هسي شوخ   نور به نه وي مردمان دا هسي شوخ
کج زلفان کج ابروان لکه چه ستا دي   نه لړم شته نه ماران دا هسي شوخ
ډېر غمونه شوخ شوخ سته په جهان کښي   ولي نه لکه هجران دا هسي شوخ
مگر د یو وي چه بې غمه وي په هجران کښي   گڼه نه به وي انسان دا هسي شوخ
دا فتنې او فسادونه به وو چري   که پیدا نه وي آسمان دا هسي شوخ
د آشنا له غمه زړه د آشنا نه چوي   آفریده کړ خداي جهان دا هسي شوخ
چه یوسف ئې د دنیا په متاع ورکړ   پیدا مه شه بل کاروان دا هسي شوخ
چه بوسه له یاره غواړي بې ادبه   خداي دي نه کاندي رحمان دا هسي شوخ

کله شو لا کله خریدار یم ستا د مخ   تیر تیر سر ما له په بازار یم ستا د مخ
بې د ستا له مخه نور مي هیڅ په مخ کښي نشته   هسي رنگ نتلي په ناتار یم ستا د مخ
هیڅ په سترگو نه وینم دا خپل صورت چه کوم دي   ډوب تر هسي حده په انوار یم ستا د مخ
درد و آه کاږم بهانه د تماکو کړم   سوي لوغړن مدام په نار یم ستا د مخ
نورو کړي واړه همگي د دنیا کار کا   زه همیشه غرق په انتظار یم ستا د مخ
شکر چه ئې خلاص کړم د نور خلقو له مینه   سر په سجده ایښي منت بار یم ستا د مخ
هره خوا چه درومم زه رحمان د زړه په سیل   بل مطلب مي نشته طلبگار یم ستا د مخ

ما سحر سبا لیدلي وُ د چا مخ   چه مي درسته ورځ و نه لیده دا ستا مخ
دا خو مخ ځما و تا وته خداي هیڅ کړ   گڼه هر یو آشنا گوري د آشنا مخ
ډېر مخونه د جفا دي را څرگند کړه   لا به کله را څرگند کړې د وفا مخ
څو د مرگ په تماچه اوښتي نه دي   اوښتوني له تا مه گڼه ځما مخ
زه په تا پسې راغلي په دا مخ یم   که ته نه وي ما به څه کول په دا مخ
ما به څه لره په تا پسې ژړا کړه   که موندي شوي بل د ستا په څیر زیبا مخ
د رقیب طمع مي نه وه ستا په در کښي   په جنت کښي دي راښود د بلا مخ
زه به څه رنگ د رقیب و مخ ته گورم   کله اهل سنت گوري د ترسا مخ
د چکنا چکنۍ بیلتون په نیمه شپه وي   ستا ځما په حال غماز شه د صباح مخ
رحمان ستا په مخ دا ورانه دنیا گوري   خداي بې تا ور څرگند مه کړه د دنیا مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د

پادشاهانو که قصرونه کړل آباد ما د عشق عمارتونه کړل بنیاد
نوم د کوم یوه بادشاه هسي یادیږي لکه نوم دي د مجنون او د فرهاد
عشق عاشق لره یو هسي پیر استاد دي چه به نه وي بل دا هسي پیر استاد
دغه واړه کرامت د عاشقۍ دي چه څوک غوث کاندي څوک قطب څوک اوتاد
د دنیا چاري همه واړه فاني دي څوک به څه کا په دا چارو اعتماد
لکه سوري چه د نمر په مخ کښي ګرزي نه استوګنه چرته کاندي نه استاد
هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه که جمشید وُ که بهمن وُ که قباد
که جمشید وُ که بهمن که کی قباد وُ که نمرود وُ که فرعون وُ که شداد
رسولي ئې تر مراده هیڅوک نه دي همه واړه هسي پاتي شول نامراد
نه چا ختم نه دعا ورپسي وکړل که ئې آل که ئې عیال و که اولاد
زه رحمان د زمانې له جوره درومم خپل صاحب لره په داد و په فریاد

زه که لافي د وفا کړمه هر چند هغه یار مي باور نه کړي په سوګند
زه بې یاره هسي زیست کړم په جهان کښي لکه زیست وي په مجمر کښي د سپند
آبرو ئې د طالبانو خپل مطلب وي آبرو ئې د غلامانو خپل خاوند
لکه یار مي سر بلند دي په جهان کښي په تاثیر ئې هسي زه یم سر بلند
لکه یار چه مي څرګند دي په جهان کښي زه هم هسي په داد ور یم څرګند
چه مي مدحه د خوبانو کړه آغازه هر کلام مي د لپذیر شه دل پسند
لکه خوند لري ځما خوږې خبري په شکرو کښي هم نشته هسي خوند
هغه قند چه خداي ځما په خوله کښي کښیښود حلوایانو څخه نشته هسي قند
لکه زه چه سخندان و هنرمند یم بل به نه وي سخندان و هنرمند
په اشعار کښي قوتناك لکه زمري یم ولي نه یم د زمري په څیر ګزند
هم په مدح و هم په هجو ښه پوهیږم ولي نه یم په دا چارو ډېر خورسند
بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي ما غوڅ کړي دي له ځانه بل پیوند
زه عاشق یم سروکار مي دي له عشقه نه خلیل نه دوادزي یم نه مهمند
چه و ما ته نصیحت کا څوک په عشق کښي ګویا پلار ته نصیحت کاندي فرزند
هر سړی چه آئینه په لاس کښي خاندي ګویا کاندي په خپل ځان پوري ریشخند
رنګ ریزان دي اول خپله بریره رنګ کا بیا هاله دي و رحمان ته وایي پند

که قاصد يې د مقصود   آواره کړه زيان و سود
هر چه درشي ستا په وړاندي   واړه وگڼه به بهبود
هر چه دي سوي له خدايه   واړه وگڼه نابود
رضا پاسله و قضا ته   مدام خوښ اوسه خشنود
و هستۍ وته جلوه کا   لکه ابر هسي دود
ته و ځان وته نظر کړه   چه قبول يې که مردود
نندارچي د خپل صورت شه   چه مسلم يې که جهود
امتي د ابراهيم شه   تابع مه شه د نمرود
د غفلت له خوبه پاخه   څو به اوسې خواب آلود
مقيد و مشغول اوسه   په دعاو په درود
آسمان طوره په رکوع شه   زمين طوره په سجود
ټول اشيا د خداي ثنا کا   په نغمه لکه داوود
که بيدار شې خود به واورې   په هر لوري دا سرود
که اياز غوندي بنده شې   نور به نازکړې په محمود
ټول اسباب د ښو د بدو   مهيا دي هم موجود
که دانا يې و بله بيل کړه   فرموده و نافرمود
څو سپند نه شې په اورکښې   نه وي خوند د بوي دعود
ځان له خبثه پاکيزه کړه   لکه بحر نامعدود
هلاك ځکه شي رحمانه   چه پاك نه شي دا وجود
رحمان بې د يار له ذکره   نه زده بل گفت و شنود

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډ

چه مي يار وليد په سيمه د اعيار گډ   له غيرته مي ليمه شو په خونبار گډ
دغه حق د بلبالنو په جانب دي   خداي دي نه کا مښگيرك په لاله زار گډ
زه په وصل کښي هجران هسي پيڅمه   لکه څوك چه خالي لاس وي په بازار گډ
په اميدو د زلفو ونښتم په دام کښي   روهيلي وم ساده دل په هندو بار گډ
د ديدن په گدائي کښي مي ننگ نه شي   درويزگر يم د بدانو په بازار گډ
د وفا د گلو پاڼي په کښي نشته   کاشکي مه وي د دې دهر په گلزار گډ
زړه مي بې له خپل نگاره آرام نه کا   که هر څو ئې کړم په نفس و په نگار گډ
که پخوا تر آشنائي بيلتون ليده شوي   هيڅ بنده به د خداي نه وُ په دا کار گډ
زه رحمان ئې د فردوس له غمه خلاص کړم   که په کلي په کوڅه شوم د خپل يار گډ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ر

همره اوښي مي بهيږي په رخسار   چه غرقاب مي هم گريوان دي هم کنار
هغه يار مي هسي ناست د زړه په سر دي   لکه ايښي د چا گل وي په دستار
که څوک وايي چه مار کله په کټ خيژي   زه خوړلي يم په کټ د زلفو مار
خود يار بيماري سترگي خداي خوني کړي   گڼه خون کله کولي شي بيمار
که په دار شم زه د يار له لاسه خوښ يم   سروقد دي ځما يار ځما دلدار
بس کړه دا چه زه پهار پسي غوخ غوخ يم   خداي دي نه کړي لکه زه يم هسي يار
همره جور لکه يار چه ما سره کا   ياد مي نه دي همره جور د اغيار
دلبران کوډي جادو وکړي زړونه اخلي   هغه وايه چه بې کوډو وي دلدار
چه د زړونو له نمانځلو بې پروا دي   تروکه زړه د سړي يو سي څه پکار
په گريوان ئې تل د اوښو باران ووري   نه ورکيږي د رحمان د زړه غبار

چه دي زړه پوري تړلي استوار   دا جهان دي د نيکه دي که د پلار
ته خپل پلار و نيکه وگوره چه څه شول   هسي ستا دي هم په دوي پسې رفتار
تل وړنبي د ورستي پل دي پرې تيريږي   کړي نه دي چا په پله باندي قرار
هسي نه چه زه يوازي تا ته وايم   راغله لاړه ستا په طور صد هزار
دعوي مه کړه په ناحق به ئې خپل نه کړې   پردی ښهر پردی ملك پردی ديار
چه استوگڼه په پردي وطن کښي کاندي   هغه نه لري د هيڅ واك و اختيار
که هزار قسمه وخوري په يو کار کښې   نه کا څوك په مسافرو اعتبار
چه سبا شگفته کيږي ماښام رژي   څه اميد دي په گلونو د گلزار
که دي ورور که دي عزيز وي که دي يار وي   مه ئې ورور مه ئې عزيز گڼه مه يار
چه پيدا شي همگي واړه فنا شي   اې رحمانه دا جهان دي دا ئې کار

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو جفا قبوله نه کړې د اغیار — و به نه وینې په سترګو مخ د یار
چه اول ئې خار زرغون شي په پهلو کښي — عنچه هله شګفته شي په ګلزار
جنت چا په رضایت موندلي نه دي — ولي بويه هر بنده لره خپل کار
که مونده شوي خوشخولي په خوشبوئي کښي — پروت به نه وُ په چندن باندي ښامار
آب تر لعلو د لاله ګلونو ډیر دي — بخت دي دا چه څوك عزیز کاندي څوك خوار
هسي زیب کا په بیاض د رحمان شعر — لکه زلفي د خوبانو په رخسار

څوك دي را کاندي قسم په کردګار — که درم لرم په کور کښي یا دینار
زه دینار و درم نه لرم په کون کښي — ولي نور عالم مي بولي دنیا دار
هم په دا چه نه له ځایه چرته خوځم — نه د هیڅ یوه مخلوق یم منت بار
نه مي ښکته ملك لیدلي دي نه پورته — خبر نه یم په یمین و په یسار
آب و خور لکه آسیا په ځاي را رسي — په خپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقیم په خپل مکان یم — که خزان را باندي راشي که بهار
توکل مي لاس پسې سره کړه په نکریزو — چه په ځاي ئې کښینولي یم قرار
چه ځما په باب کښي کښلي دي را رسي — که رحمت دي که زحمت دي وار په وار
چه هژده هزار قومونه ئې پلار کړل — مربّي مي دي هغه پرودرګار
کار همه په اراده د خداي موقوف دي — هیڅ موقوف نه دي د چا په انتظار
غم به هیچري و نه کا په دنیا کښي — که څه کیږي د رحمان په اختیار

که د عشق لاره اغزنه وي هر ګور — د عاشق په پښو څپلۍ دي داور
که دیدن د یار مونده په انتظار شي — ځما سترګي دي شبنم غوندي ځاور
تیغ د اسپنو محتاج د نرم آب دي — قرب و حلم یو په سل دي زیات په زور
له لوئي سر کشۍ ځما توبه ده — خداي څوك مه کړه د آسمان په څیر نسکور
خداي زده څه سودا به پیښه په بازار شي — د بازار خبري نه شي په خپل کور
دا همه واړه عاشق لره پیدا دي — که تهمت که ملامت دي که پیغور
جفا ناز وجور و کبر د خوبانو — ما په ځان دي قبول کړي لکه پور
راحت بې زحمته نه دي چا موندلي — غم ښادي د دې دهر خور و ورور
رحمان هسي په خپل یار پسې غوښ غوښ یم — لکه غوښ په خپل اولاد وي پلار و مور

دا ثه مخ دي منور　　　　چه هم شمس دي هم قمر
دا ثه زلفي دي مښکيني　　　　چه هم مښك دي هم عنبر
دا ثه پيوسته ابرو دي　　　　چه هم نيش دي هم نشتر
دا ثه سترگي دي قاتلي　　　　چه هم سيف دي هم خنجر
دا ثه شونډي دي مي گوني　　　　چه هم مي دي هم شكر
دا ثه سپين سپيځلي غاښ دي　　　　چه هم در دي هم گوهر
دا ثه سيب زنخدان دي　　　　چه هم سيم دي هم ثمر
دا ثه قد و ثه قامت دي　　　　چه هم گل دي هم عرعر
دا ثه ملا ده باريك وضعه　　　　چه هم موم دي هم كمر
دا ثه زړه دي د خوبانو　　　　چه هم موم دي هم حجر
دا ثه يار دي نه پوهيږم　　　　چه هم دل دي هم دلبر
دا ثه بت دي ځما ربه　　　　چه هم بت دي هم بشر
دا ثه شعر دي رحمانه　　　　چه هم گنج دي هم هنر

دغه يار دي دا اغيار　　　　دغه گل دي دغه خار
دغه گل دي دغه خار　　　　دا منصور دي دغه دار
دا رقيب دي دا حبيب　　　　دغه گنج دي دغه مار
دغه عشق دي دغه عقل　　　　دغه غم دي دا غمخوار
دا هجران دي دا وصال　　　　دا خزان دي دا بهار
دا طاعت دا معصيت دي　　　　دغه نور دي دغه نار
دا عالم دي دا جاهل　　　　دا خفته دي دا بيدار
دا رحمان دي دا جانان　　　　دا طبيب دي دا بيمار

هر چه نه وي خوار و زار　　　　په طلب د خپل دلدار
تر پړوني صدقه شه　　　　د هغه عاشق دستار
هزار حيف دي هزار حيف دي　　　　هزار ثه لا صد هزار
چه عاشق په عاشقۍ کښي　　　　نه حلال وي نه مردار
نه پتنگ د خپل ثراغ وي　　　　نه بلبل د خپل گلذار
نه مجنون غوندي رسوا وي　　　　نه منصور غوندي په دار
دواړه نه کيږي رحمانه　　　　يا به يار شي يا بيزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي تله کاندي و گور ته ياران زر زر   لکه تله کاندي خپل کور ته کاروان زر زر
هسي زر زر مرگ په مونږ شتابي کا   لکه لو د پاخه کښت کا دهقان زر زر
هسي زر زر دا دنيا و بله اوړي   لکه اوړي و بله ريگ روان زر زر
هسي زر زر صورتونه دي نړيږي   لکه رژي لاله زار په خزان زر زر
هسي زر زر دا شيرين عمر تيريږي   لکه بحر چه بهيږي روان زر زر
هسي زر زر ځنبول د بڼو نه وي   لکه درومي له جهانه رحمان زر زر

چه په زور ور سره نه ئې برابر   د هغو تر څنگه مه کښينه زړه ور
زورآور اور و اوبه دي فهم وکړه   چه ډوب نه شې يا و نه سيخې بشر
زندگي که بې اوبو بې اوره نه شي   تل هم نه دي هيڅا ايښي په تټر
خداي ور مه وله سيلاب د چا په خونه   که په قطع هم اوبه وي د کوثر
و دي نه لگيږي اور په کور د هيچا   که روڼا ئې وي د شمس و د قمر
چه ئې درست صورت غلبيل شي په اغزيو   وخوږ مه شه د هغې ونې ثمر
د هغه ديوال په سوري څوك کښي مه نه   چه ولاړ وي لکه زوړند چاو د کمر
چه په گيډه دي څوخيږي مخ ئې ورك شه   که د سرو زرو چاړه وي يا خنجر
ناکرده سودونه ډير دي په جهان کښي   سود هغه دي چه د خير وي نه د شر
و اوبو ته اچاوه نه شي ځان خوږ دي   گڼه ډير دي په درياب کښي در گوهر
چة له آب و له حرمته سره نه وي   خداي ور مه کړه و چا هسي سيم و زر
زور آور که رسوي و چا ته فيض   له دې فيضه سره وگڼه ضرر
په ياری د زور آور و غلط مه شه   مگر دا چه تر ده ته ئې زورآور
په هر وقت چه ته غالب و دي مغلوب وي   ترو هاله ئې قدمونه ږده په سر
يا خو دا چه ته قدم ئې په در نه ږدې   دغه پسه ئې ځان وگڼه پدر
چه هنر کښې ياري د زور آوارو   زه رحمان کومه بول په دا هنر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته بدر را ښکاره شه ښکته نمر ‌ ‌ ښکته پورته واړه مخ دي د دلبر
نمر سپوږمي مي په پالنگ د پاسه زغړي ‌ ‌ چه مي يار په بالښت ولگوي سر
په سرو سپينو درو لعلو ئې غوږ ډك شي ‌ ‌ چه مي غوږ كاندي د اوښو په در در
چه دي ووينم په مخ مي اوښي درومي ‌ ‌ لكه موم چه په آفتاب شي برابر
بل مذكور د سخنگويو سترگو نه زده ‌ ‌ بې له دې ذكره چه اللّهُ اكبر
په شرابو كښي خوند نشته د شكرو ‌ ‌ د يار شوندډي هم شراب دي هم شكر
كه سل ځله پټ تر شونډو لاندي خاندي ‌ ‌ نه پټيږي آب د لعل و د گوهر
دا خو ما لره خداي را كړ گڼه نشته ‌ ‌ هسي بت په بتخانه كښي د آذر
پس له دې به ئې په نام د ملَكَ بولم ‌ ‌ هم په دا چه نشته دا رنگه بشر
كه رحمان صاحب نظر باله شي ښائې ‌ ‌ چه مدام د يار په مخ لري نظر

تل به نه وي شگفته گلزار د عمر ‌ ‌ نه به جوړ وي هميشه بازار د عمر
لكه سيند د اباسيند په غورزي درومي ‌ ‌ هسي يون دي په تلوار تلوار د عمر
لكه برق چه مخ ځرگند كاندي بيا نه وي ‌ ‌ هسي تيز دي بې سكون رفتار د عمر
سر كشي لري تر هسي حده پوري ‌ ‌ چه نيوی نه شي هيڅوك مهار د عمر
چه سمند ئې نه جلب لري نه واگي ‌ ‌ خود به پريوزي عاقبت شهوار د عمر
په ساعت د سلو كالو ياري پرې كا ‌ ‌ بې وفا په هسي رنگ دي يار د عمر
خپل صورت به د حباب په كمتر گوري ‌ ‌ كه څوك وكاندي په زړه كښي شمار د عمر
نه له كوره چرته ځمه نه سفر كړم ‌ ‌ بې سفر مي غوڅيږي لار د عمر
عاقبت به د اجل په مقراض غوخ شي ‌ ‌ پيوسته به مدام نه وي تار د عمر
بيا ئې وار په دا دنيا نشته رحمانه ‌ ‌ په هر چا باندي چه تير شي وار د عمر

زه تیر شوي یم تر سر ‌‌ ‌ پـه طلب د خپل دلبر
څو ژوندي یم په دنیا کښي ‌ پرېږ به نه ږدم دغه در
د آشنا په طلب گرزم ‌ وچي شونډي لیمه تر
یو قدم مي دي په بحر ‌ بل قدم مي دي پر بر
دواړه لاس مي دي نیولي ‌ هم په شام هم په سحر
مناجات مي دي و خداي ته ‌ که ئې ووینم بشر
همیشه له خپله بخته ‌ گله مند یم مرور
چه په ما ئې پیرزو نه کړ ‌ د خوبانو یو نظر
هم ئې و نه ښوده ما ته ‌ بې له عشقه بل هنر
عاشقي مي رب رسوا کړه ‌ په جهان کښي لکه نمر
نصیحت را باندي نه کا ‌ لکه موي همره اثر
واوره غوږ باسه ناصحه ‌ کوتاه وایم مختصر
په مولیٰ مي دي سوگند وي ‌ هم په روح د پیغمبر
چاوا ته مي بیرته نشته ‌ چه عالم شه را خبر
تر نینه به ئې ځار کړم ‌ که مي سیم دي که مي زر
که مي سیم دي که مي زر دي ‌ که مي در که مي گوهر
زه رحمان تر هر څه تیر یم ‌ تیر به نه شم تر دلبر

په بزرگۍ د هغه پاك پروردگار ‌ موقوف مه شه په سړي د سړي کار
په سړي چه د سړي غرض موقوف شي ‌ نور بې آب و بې حرمته شي روزگار
احتیاج هسي بلا ده په جهان کښي ‌ چه پلار زوي کا د زوي زوي پلار
په ساعت کښي گدا شاه شاه گدا کا ‌ دا فلك ځکه باله شي کج رفتار
چه همه عمر ئې تاج وي په سر ایښي ‌ ور په سر کاندي گیډي د خس و خار
چه قادر نه په درم و په دینار وي ‌ په هغو باندي گنجونه کا انبار
زمانې د رحمان زړه دي کباب کړي ‌ له احواله ئې څوك نه دي خبردار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس له مرګه که څوک ارت غواړي خپل کور که حق وایم همره ارت دي بویه کور
تر ځان زیاته کمه چار څه پکار نه ده ځان په لویشت کړه چه دي څو دي اوږده سور
چه جامه د چا کوتاه شي یا اوږده شي ورکاوه شي هنرمند لره پیغور
هر سړي چه په حساب کښي تیر و بیر شي ملامت پرې وایه کیږي لور په لور
چه لائق د ملامت او د تهمت شي ځاي لري که بې عزت شي هم سر تور
چه عزت حرمت ئې نه وي په جهان کښي هغه هسي ژوندون وسوزه په اور
بې عزت سړي به خوښ د هیچا نه وي مګر هسي بې عزت وي ځني نور
خپل مجلس ئې تر جمله مجلسو خوښ وي په هر ځاي چه سره جمع شي خمسور
هر هم جنس د خپل هم جنس سره جوړ وي زیب کا هره کشیده په خپل انځور
نا بینا په خپله سیمه کښي بینا وي بینایان په پردي ملك شي کر و کور
درست صورت د یوه نوك په درد درد مند سي وران شي ښهر د یوه سړي په تور
چه یو غاښ په خوله کښي زوړند شي یا ووزي درسته خوله پرې بد نمایه شي هر کور
یو سړي چه په کوړمه کښي د چا بد شي واړه بد شي که پنځه وي که شلور
بد کرداره زوي پیدا مه شه له موره حبطه کاندي ناموس د پلار و مور
هر څوک خپله خوشنو دي له خدایه غواړي باري نه شي دغه کار په زر و زور
خداي په خپل قدرت څوك لوي و څوك هلك کړه نه چه هر یو ښهر ډهلي شه یا لاهور
د چا تاج زرین په سر تر ملا خنجر وي د چا پنډ په سر په ملا ټونبلي لور
څوك په آس د پاسه سور وي توغ دوړاندي څوك ږیر کلي ګرزاوه شي په خره سور
د تنګو پورونه هر څوك و بله کاندي بخت هیچا ور کړي نه دي چا له پور
اې رحمانه د خداي نوم به چا وا نه خست که د خداي چاري په پلار شوي یا په مور

په نظر د بې بصر لکه شام هسي سحر
لکه شام هسي سحر لکه سنګ هسي ګوهر
لکه سنګ هسي ګوهر لکه خاوري هسي زر
لکه خاوري هسي زر لکه خیر هسي شر
په نظر ئې معلومیږي همه واړه برابر
که څوك ښه ورسره کاندي تر بدۍ وي لا بتر
که څوك بد ورسره کاندي تر نیکۍ وي لا بهتر
نه په بدو زهیریږي نه پرې ښه وي د چا زبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

په صواب و په خطاب ئې   نه دليل وي به نظر
نه آگاه په خپل بهبود وي   نه آگاه په خپل ضرر
نه په عيب باندي پوهيږي   نه پوهيږي په هنر
لکه ړوند وگوڼ چه گوري   هسي هيڅ نه وي خبر
له طاعته له گناهه   څه خبر وي ځناور
ځناورو نور څه نه زده   يا ئې خوب وي يا ئې خر
دا خو ته يې ځما نفسه   چه دي زه کړم کور وکر
تمام ووتې له عقله   په دنيا پسي اوتر
نه دي فرض د خداي ادا کړه   نه سنت د پيغمبر
نه دي مرگ په زړه ياديږي   نه خواري د محشر
اوده پروت ئې دا دي نه زده   چه په خوا لرم سفر
په هر دم در څخه درومي   که پوهيږي دا بشر
هغه تور ويښته دي څه شول   چه هم مښك وو هم عنبر
هغه قدر دي مجنون بيد شه   چه چنار و پا نښتر
تن دي درست زير و زبر شه   زړه دي نه شه لروبر
تر پنځوس تر پنځه تير شوې   ته لا ځان بولې پسر
نه دي ترس شي نه دي ويره   نه په زړه باندي اثر
بل بل نه وي لکه ته يې   هسي شوخ و ځگر ور
په غفلت دي عمر تير کړ   نه رهرو شوې نه رهبر
عبادت دي په ريا شه   لکه ډك په لاکو زر
لکه قلب ناسره مهر   پټ په زرو کښي حجر
لکه پټ وي په دانه کښي   سل اغزيه د شجر
لکه سحر چه بر پاي کا   سحرگر و جادوگر
لکه تش صورت بې روحه   چه تصوير کا مصور
لکه تش کدو بې مغزه   ميان خالي و تن پرور
لکه زړي په ميو کښي   درون سنگ بيرون ثمر
لکه بې لاسه لستوني   سر تر پاي پاي تر سر
لکه ټگ و دغا باز وي   په مرغانو کښي ډکر
لکه بې نمکه ناوې   چه په سر کاندي ميزر
تر ميزر لاندي چا څه زده   چه دختر وي که مادر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې حسن نه جمال وي — غولوي خلق په زيور
هي له هسي فريبيانو — لکه زوړند چاو د کمر
نيم په زمکه کښي دننه — نيم بر سيره لکه غر
په دستارکښي ئې مسواك وي — تر بغل لاندي خنجر
په ايروکښي پټ بخري — په وښوکښي پټ ژور
په شپه ويني د مظلوم خوري — صباح کښيني په منبر
په زړه تور لکه تبيئ وي — په مخ سپين لکه قمر
د دنيا په طلب گرزي — خپل ځان بولي قلندر
کلمه په ژبه وايي — په زړه نه لري باور
په مثال د منافقو — نه مسلم وي نه کافر
نه مسلم وي ن کافر وي — نه په خلا ن مرور
پريشان گرزي سر وهلي — کوي په کوي و در په در
هميشه رفت و آمد کا — د زر دارو په گذر
په کوخه د دنيا دارو — گوخوري کا لکه خر
اورنگ زيب هم يو فقير وه — چه ټوپۍ ئې وه په سر
و ټوپۍ وته ئې شا کړه — چه قادر شه په افسر
خو ئې همره فقيري وه — چه څه نه ووُ ميسر
چه فلك ئې ياري وکړه — نور ئې ملك کړ مسخر
گوره څه چاري ئې وکړې — په عيال د خپل پدر
وار په وار تر تيغ ئې تيرکړ — د خورم تمام ټبر
يو ټبر د خورم څه وه — ډير عالم ئې کړ ډبر
تمامي جهان ئې ونغړد — چه ئې لاس شه باندي بر
په فريب فريب ئې خپل کړه — بيجاپور او بهانگر
بيجاپور بهانگر څه ووُ — لا جينچا و چينجاور
هم ئې هند په ډکه واخست — هم کابل و پښاور
بيا ئې ذکر شوه په زړه کښي — بادشاهي د هفت کشور
له حوص ورته هيڅ شو — هم دارا هم سکندر
خيال ئې دا وه په خاطرکښي — چه به خپل کړم بحر و بر
باري ورځ ور ځني لاړه — وقت پر راغي مازيگر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې مراد د زړه حاصل شه — نه ئې يخ کړه خپل ټټر
همگي شو ځني پاتې — که ئې ملك وه که لښکر
خالي لاس له دنيا ووت — لکه عيني درويزگر
له دنيا ئې هيڅ يو نه وړه — مگر شوئې يو څادر
خوار حيران په زمکه پروت — بې بالينه و بې بستر
نه پوزي شه ترې د لاندې — نه ترې لاندې شه ټغر
د بنې په حير خفيف شه — چه ثقيل وه لکه غر
د سيلاب په مخ کښې لاړ شه — لکه خس وي يا وزر
حق ئې پاتې په گردن شه — د سپاهي و د چاکر
اوس ئې زه په روح دعا کړم — که ئې خداي کا بهره ور
حق تعالي که ئې نصيب کا — هغه شيرين حوض کوثر
د جنت په خوشبوئي ئې — خداي دماغ کړه معطر
په درست هند باندې ئې حق وه — هند يو شپه وه دي و نمر
د دې نمر په روښنائۍ — تمام هند و منور
په روڼا ئې خلق زيست کړ — نه څه خوف و نه خطر
خو چه مخ ئې په غروب کړ — نور پيدا شه شور و شر
چه په نوم د اورنگ زيب وُ — و خوړگاو هغه دفتر
اوس نوبت د شاه عالم دي — دور طور شه دگر
خداي زده څه بازي شي پښه — عاشورا شي که اختر
رنگارنگ بازۍ کاندي — د آسمان دي پازيگر
گهي تلخ شي لکه زهر — که شيرين لکه شکر
چه څه وشو هغه وشو — لا به کيږي مقدر
ما خو نوم د اورنگ واخيست — دا احوال دي د هر
هر سړي د خپلي خوني — هم بادشاه دي هم سرور
هر چه اهل د دنيا دي — واړه هسي دي اکثر
دا بيان دور و دراز دي — رحمان وکړ مختصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړ

خراب زړه مي د دلبرو هوا يووړ
د هوا له وړ يو چا زده چه چا يووړ

ګوښي ګوښي ښايسته مي زړه وکاږي
زه و کوم يوه ته وايم چه تا يووړ

چه مي زړه لره د تورو زلفوو ځاي غوښت
هغه زړه را څخه توري بلا يووړ

د سيلاب په مخ کښي کله د چا خوب شي
شيرين خوب را څخه ډيري ژړا يووړ

هغه عقل چه ئې لاف د خود رايي کړ
په يوه پياله ئې واړه ما يووړ

هغه رخت چه مي د صبر سکون وُ
هيڅ را نه کړه مهرشانو ويړيا يووړ

که يې يووړ خسته زړه مي ترې قربان شه
نا آشناؤ وړي نه دي آشنا يووړ

هيڅ نا حق پرې شوي نه دي که حق وايم
معشوقې د رحمان زړه په رضا يووړ

ستا دې خواب آلودو سترګو خواب را څخه يووړ
شونډو دي لذت د مي ناب را څخه يووړ

نه مي اوښي پاتي شوې نه صبر په صورت کښي
ډيري بې صبرئ د مخ آب را څخه يووړ

زړه مي په نغمو نغمو سوري کړ مطربانو
عقل ساقيانو په شراب را څخه يووړ

يو ساقي بل يار دريم مطرب سره يو ځاي شو
زړه ئې له ګوګله به شتاب را څخه يووړ

څه شوکه ئې يووړ خسته دل مي ترې قربان شه
نور چا وړي نه دي خپل احباب را څخه يووړ

خط دي تور حرفونه مخ دي پاڼې د کتاب دي
شغل دي کتاب دي بل کتاب را څخه يووړ

هر اسباب چه ما څخه د زهد د پرهيزو
واړه تا د حسن په اسباب را څخه يووړ

کړي ما رحمان په زړه کښي نقش د محراب و
ستا ابرو يو نقش د محراب را څخه يووړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ز

لکه کاندي په کوترو نظر باز هسي زه يم د دلبرو نظر باز
زه نور چا وته د راز خبري نه کړم بې هغو چه موي مژگان لري دراز
بل بادشاه لره محال دي ملك د زړونو مگر مخ د چا محمود شي خال اياز
ستا د زني تر سيب پوري را ښکاريږي نوري زني د خوبانو لکه پياز
د تصورير له گلو طمع د بوي مه گړه له منقوشو مرغو نه خيژي آواز
هغه يار که په خپل ناز خوښ و خور وي زه هم خوښ يم هميشه د يار په ناز
که څوك آه و فرياد ښه گڼي په عشق کښې زه په عشق کښې دغه کار گڼم غماز
ښادي هر چري ده غم په اندازه وي هسي غم د دې دنيا وي په انداز
نيستي واړه د هستئ په دنبال گرزي نه ډوبيږي په اوبو کښې تش جهاز
دا قاعده ده لکه لوړ همره ژور وي بو صورت دي هم نشيب شي هم فراز
هميشه مي لاس نيولي دي دا خواست کړم چه مدام دي د يار ناز وي ځما نياز
چه يکسان گوري هم شاه و هم گدا ته هسي يار دي د رحمان غريب نواز

که بې ځايه زرکي نه وکښي آواز نه صياد ځني خبر وي نه شهباز
لکه له دې خبري هسي معلوميږي چه خپل صوت دي هر سړي لره غماز
د منصور و حال ته گوره حال ئې څه دي خداي دي فاش د هيچا نه کاندي پټ راز
دريغه دريغه که ورستي عقل وړنبي وي د انجام خبري نه شي په آغاز
نيك عمل د عالمانو نيك فرزند دي خداي څوك مه کړه شراب خور و قمار باز
چه فرزند ئې شراب خور و قمار باز شي نور ئې کاڼي شي د پلار په خونساز
خداي له هسي زاهو زاده امان وکړ چه بې دين بې ديانت شي بې نماز
هچه منکر پرې اعتراض کولي نه شي دا دي شعر دي رحمانه که اعجاز

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد اختر به نيك اختر نه شي هر گز   مرغچيچ به دُر گوهر نه شي هر گز
كه مكان ئې په آسمان وي غزا وشوه   ستاره به شمس و قمر نه شي هر گز
كه ئې اصل له يوې زمكې وي څه شو   بيد به سرو و صنوبر نه شي هر گز
كه همه عمر باران ور باندي اوري   خس به گل د پيغمبر نه شي هر گز
له نا اهلو د وفا طمع و مه كړه   گنده نل به و نيشكر نه شي هر گز
كه تور غر له ځايه خوزي و به خوزي   ولي نور به مقدر نه شي هر گز
د رحمان په باب چه وشو هغه وشو   مكرر به دا دفتر نه شي هر گز

(c) ketabton.com: The Digital Library

س

که څوک فخر کا په ننگ و په ناموس   دا په عشق کښي نه ارزيږي يو فلوس
که اغوستي ئې زري جامې دي څه شو   گڼه يا مرغ زرين دي يا طاوس
که ئې تاج وي په سر ايښي غزا وشوه   په نظر څما هدهد دي يا خروس
نه ئې فهم فراست وي نه ئې عقل   خالي نقش لکه عکس د معکوس
نه ئې مغز نه دانه وي په خرمن کښي   عبث هسي خالي لوني په سر بوس
د مجاز له ياره طمع د خير مه کړه   تمامي شر و شدت دي د الوس
وداني ئې همه واړه ويراني ده   راشه وگوره ماڼۍ د دي قيانوس
که څما په گفتگو کښي زيات و کم وي   څوک دي گڼ کا په دا ښهر کښي جاسوس
ساقي جام د باده راوړه چه بيخود شم   خداي څوک مه کړه په خودۍ کښي محبوس
که څوک وغواړي تمامه دنيا واړه   څما يار غوندي به نه وي بل عروس
رحمان حسن د يار وينم په پرده کښي   نه پټيږي نور د شمع په قانوس

وينښته سپين، سترگي تاريکي، غاښ کنډاس   نه وگاږې د دنيا له چارو لاس
په هر لوري چه ئې مومې پسي درومې   نه په چپ لوري صرفه کړې نه په راس
يو وينښته د عقيدې دي په تن نشته   سر تر پايه هسي ډوب يې په وسواس
خداي رازق گڼې او رذق گڼې له کسبه   په دا شناخت و ځان ته وايه حق شناس
هسي رنگ په مذبذب صفت موصوف شوې   نه پوهيږمه چه ناس يې که خناس
په دويي کښي به ور نه شې تر توحيده   که پيشوا کړې مهتر خضر مهتر الياس
واړه زهر قاتل نغرې که پوهيږې   چه ته بې له خدايه نغرې هر انفاس
امر دا دي چه له نهي لاس کوتاه کړې   او که نه وي خپسر وگڼه مواس
خير دا دي چه له سره وجار ووزې   په دا چاره کښي هيڅ نشته کوز و پاس
که څما ويل دروغ او کوز و پاس وي   ته پخپله په خپل زړه وکړه قياس
له سړيه غرض واړه سړيتوب دي   نه چه پټ وي د سرو زرو په لباس
څه په دا به عراقي او ترکي نه شي   که په خره باندي څوک سور شي که په آس

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تشنه خوله اوبو سره مطلب وي　نه تش اېښي بې اوبو د زرو طاس
هر زاهد چه په ريا زهد نازيږي　د خربښت گمان ئې کيږي په آماس
اي رحمانه که څه کار دي خو د دين دي　نور کارونه بې وفا دي بې اساس

تير شه درست عمر ځما په دا هوس　که مي پوښتې چه څوک يې يا څه کس
يو پرسش د هغه يار را لره بس دي　که څه کس وي خو يو ويې ور لره بس
هزار حيف دي چه په هر نفس ترې تښتم　هغه لور ته چه مي تله دي هر نفس
چه ئې زه په هر نفس له خدايه غواړم　هغه کله کله وينم په ډير پس
که يو خس وي په محتاجو لکه غر شي　څوک دي نه کا خداي محتاج د يوه خس
هر مرغه په خپله جاله کښي هماي دي　که قارغه که مښگيرک دي که ققنس
که شهباز لره سينه ده د تنزري　عنکبوت لره سينه ده د مگس
خو چه خاورو لره ورشي برابر شي　که چا غوندي وي اغوستي چا اطلس
هم هغه مي خندوي چه ژړي مي　تل څوک نشته د رحمان فرياد رس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښ

هسي بې له ياره زه يم په جهان کښې   چه مي نه شي ځاي په مځکه په آسمان کښې
سره گلونه د چمن راته سور اور شي   چه قدم بې ياره کيږدم په بوستان کښې
چه ئې مړ نه يم له ډيري بې نيازيه   حيرانيږم د ناتوان صورت په توان کښې
که هر څو فکر له ځانه سره وکړم   هيڅ د صبر طاقت نه وينم په ځان کښې
هيڅ ساتنه د سر کښې خاطر را نه شي   څوک ساتلي شي بڅري په گريوان کښې
تر هغه به بل نادان په جهان نه وي   چه څوک مهر وفا غواړي په نادان کښې
که ئې سل ځله په ځار و قربان بولم   غوړ رانه باسي په ځار و په قربان کښې
هسي رنگ ځما په ډيره ژړا خاندي   لکه گل د پسرلي خاندي په باران کښې
جوهري شي در و لعل کاندي پرځيره   چه مي کښيني د دوو سترگو په دکان کښې
چه مي هيچري په خوا په خاطر نه وو   زمانې راته څرگند کړه په زمان کښې
چه په وصل کښې ئې اوښي نه وچيږي   ترو به حال د رحمان څه وي په هجران کښې

زړه مي بايلو ستا په مينه محبت کښې   عاشقي دي زهر راکړه په شربت کښې
لار ځما و يار ته مه تړه ناصحه   ما موندلي دي دا يار په ډير محنت کښې
که صورت د هغې مستي څرگند شي   عقل هوش به دي هيڅ نه وي په صورت کښې
که د عشق تر کمره پريوزې سر به بايلې   ته چه ما ته غاښې چيچې په نصيحت کښې
زه توبه په هغه تير عمر وکاږم   چه صرف شوي دي بې ياره په غفلت کښې
د آشنا د ميني پت به مي مات نه شي   که مي سر له تنه درومي په دا پت کښې
له ادبه ئې و مخ ته کتی نه شم   خداي را پيښه جدائي کړه په وصلت کښې
په قيامت که څوک له نيته پوشيده شي   زه د يار د کوڅې خاوري يم په نيت کښې
د درگاه په خاك نشينو سختي نه وي   د غمونو دخل نشته په جنت کښې
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ يم   خوښ به نه وي سلطانان په سلطنت کښې
د دنيا له دولتونو بې پروا يم   زه رحمان د عاشقۍ په ښه دولت کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدام ناست یم وچ ګوګل سترګي په نم کښ   عشق را وښود بحر و بر په خپل حرم کښ
ما چه رحم ستا د توري په خوله کښل کړ   نور مي دا لذت بیا نه موند په مرهم کښ
خود مجنون چه سر په پښو د لیلي کیښود   سر فراز شه په عرب و په عجم کښ
زورآور مدام غالب وي په کم زوري   زه له نوره غمه خلاص یم ستا په غم کښ
لکه زه چه مستغرق یم ستا په غم کښ   بل به نه وي په جمله بني آدم کښ
لکه مړي د ژوندو تر میانه پروت وي   هسي بیل یم له عالمه په عالم کښ
هیڅ صحت مي د دم ګرو په دم نه شي   هم په دا چه ځما دم دي ستا په دم کښ
نه مي بې تا تګ و پونه جست و جو شته   مراد مي ته یې په هر دم په هر قدم کښ
که نصیب مي شي کوغالي ستا د سپیو   و به نه کړم نور نظر په جام د جم کښ
زړه مي هسي ستا په زلفو پسې ورك شه   لکه غوټه د چا پریوزي په تور تم کښ
سره په وینو د سرو ګلو په څیر زانګي   هزار زړونه ستا د زلفو په هر خم کښ
زه رحمان کناره خوښ یم له عالمه   باري ستا سترګو رسوا کړم په عالم کښ

مغرور مه اوسه د عشق په کار و بار کښ   هر خسنړي تیره تیغ دي په دا لار کښ
دا سور ګل به دي دستار په وینو سور کا   چه دي ایښي زمانې دي په دستار کښ
مخ د ترکو چه تر آب حیات صاف دي   زه دې آب حیات سوي یم په نار کښ
چه د اوسپنو دانه پرې اوبه کیږي   ترو ځما د هستۍ څه دي په دیدار کښ
چه په هر وار ئې زه سترګو ته نظر کړم   لاس مي وللي دي له ځانه په هر وار کښ
یاره ته چه له ما صبر و قرار غواړې   عاشق کله وي په صبر و په قرار کښ
که مي سر و مال د ستا په مینه درومي   زه تر سر و مال تیر یم په دا کار کښ
ستا له دره له دیاره به وا نه وړم   څو و نه مرم ستا په در و په دیار کښ
کمبختان د یار په وصل کښ مهجور دي   د وچ ډګي بهره نه وي په بهار کښ
مفلسانو لره عین کوهستان دي   که همه عمر ئې کور وي په بازار کښ
و عیب جوي ته واړه عیب څرګندیږي   ښایسته که ځان یوسف کا په سنګار کښ
چه هنر عاشقۍ ئې خداي نصیب کړ   بې هنره نور څه نه ویني په یار کښ
دا داغونه د خپل زړه ور لره بس دي   څه حاجت دي د رحمان په لاله زار کښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي خوښ يم ستا د در په خاکستارۍ کښ　　لکه خوښ وي سرداران په سردارۍ کښ
عاشقي که نورو خلقو ته خواري ده　　ما موندلي دا دولت دي په خوارۍ کښ
و بيمار ته که ناخوښ وايي وګړي　　خوښ يم زه د ستا د عشق په بيمارۍ کښ
د خپل بام و دروازې وته نظر کړه　　هسي سترګي دي څما په بيدارۍ کښ
يار د يار له سترګو اوښي پاکيزه کا　　تا جاري کړې څما اوښي په يارۍ کښ
ما له ډيري ناچارۍ و يار ته شا کړه　　مړي عذر دي په ډيره ناچارۍ کښ
غم به هيڅ يوه هوښيار خوښ کړي نه وي　　ما خوښ کړي دي ستا غم په هوښيارۍ کښ
د رحمان اوښي به څه رنګ په قرار وي　　چا ليدلي دي درياب په قرارۍ کښ

زړه مي ډوب ډوب کيږي ستا د غم په غلبلو کښ　　هسي لکه څوک چه مستغرق شي په اوبو کښ
ستا د عشق له موجه هيڅ لوري وتی نشم　　دواړه لاس مي پريواته د عشق په لانبو کښ
سل توبې مي ماتي کړې وا نه وښتم له شقه　　څه ويسا مي نوره پاتي نه شوه په توبو کښ
ته چه له ما درومې دا د اوښو باران ګوره　　رخ د سفر هيڅ نه دي په دا ګڼو شيبو کښ
له يوه سپوږمۍ نه په آسمان کښ هزار ستوري　　بې تا څوک څه کاندي د خلقو په جنبو کښ
عشق و عقل دواړه سره ضد دي که پوهيږې　　کله کړي آرام د اور بڅري په پنبو کښ
هر څوک چه د عشق په آتش ځان سيزي رحمانه　　خداي دي ابراهيم غوندي څوک نه کا په لنبو کښ

د بلبل له حاله زده کړه په خزان کښ　　بيا د ګلو تماشا کړه په بوستان کښ
څو دي تير تلخائي تر ستوني نه شي　　شيريني به خوند در نه کا په دهان کښ
ما په هجر کښ لذت د وصال بيا موند　　له يوسفه ملاقي شوم په زندان کښ
لکه متن له معني معني له متنه　　يار هم هسي دي څما په دل و جان کښ
عاشقي آسانه مه ګڼه خبر شه　　سر بازي ده هر نفس په دا ميدان کښ
د ناتوان له ناتوانيه وويريږه　　که هزار ځله توانا يې په خپل ځان کښ
هم هغه به پس له مرګه آزاريږي　　هر چه بل آزار وي په دا جهان کښ
په رحمان باندي بې ياره هسي حال دي　　لکه حال د زندانيانو په زندان کښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د میني گوهر نشته په هر آب کښې — مگر بیا موند شي د اوښو په دریاب کښې
که ته وینې ځما پټې ځښې دلبره — رنگ د لبو دي گواهي لي په دا باب کښې
په هر ځاي چه ستا د لبو نوم آغاز شي — د لاله و باران اوري په احباب کښې
له خسته زړونه به څه دلستاني کا — د خراج گنجایش نشته په خراب کښې
زه حیران د ستا د وروځو په تور خال یم — کافر څشکل سجده کا په محراب کښې
گل له ډیري باریکۍ په شبنم خور شي — نازکان زړه بد وي په صاف ځواب کښې
د بهار په گلو اوري بارانونه — د څڅویکي طاقت نشته په حباب کښې
د رحمان غلطي وبخښه اې خدایه — د اوترو چاري نه وي په حساب کښې

ښایسته مخ وي تور کودي شي په پیرۍ کښې — سم قامت وي کوږ لرگي شي په پیرۍ کښې
لکه شمع د سحر آفتاب د ژمي — هم بې تاب و هم زیړي شي په پیرۍ کښې
یو طرف ته ئې سر ریږدي بل خوا درومي — خپل صورت تمام پردي شي په پیرۍ کښې
د مرده ؤ په حساب وي غزا وشوه — که څرگند لیده ژوندي شي په پیرۍ کښې
مړ لا ښه دي پس له مرگه بیا ژوندي شي — نشته دا چه څوك زلمي شي په پیرۍ کښې
که څه وخوري لکه زهر نه هضمیږي — نه څه ځښې نه څه خوړي شي په پیرۍ کښې
دا ځواني ده چه څه اوري یا څه ویني — نه لیدې نه اوریدې شي په پیرۍ کښې
اې رحمانه پیري هسي عاجزي ده — که رستم وي زړه پرې سوي شي په پیرۍ کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ص

گوره څه بلند مقام دي د اخلاص　　چه جهان واړه غلام دي د اخلاص
که له زمکي و آسمان ته خاته گران دي　　دا سفر په یوه گام دي د اخلاص
چه خبر کا مخلصان له علم غیبه　　دا همه واړه الهام دي د اخلاص
د رواج و رسم عمر مدام نه وي　　لکه عمر چه مدام دي د اخلاص
بې اخلاصه حلاوة د اسلام نشته　　که اسلام دي خو اسلام دي د اخلاص
څه عجب دي که مستان وي ترې چاپیره　　هر ساقي څخه چه جام دي د اخلاص
څه عجب دي له هما ئې په دام نښلي　　هر صیاد څخه چه دام دي د اخلاص
پس له مرگه به دا مهر و اخلاص نه وي　　که اخلاص کړې نن هنگام دي د اخلاص
د رحمان کلام په دا سبب شیرین دي　　چه ئې هر کلام کلام دي د اخلاص

هر ساعت چه څه گذران دي بې مخلصَ　　هزار بار ارمان ارمان دي بې مخلصَ
که څوك وایي چه له ځان شیرین څه نشته　　ولي ما ته ځان تاوان دي بې مخلصَ
لکه شمع په ورځ مرم و د شپې سوزم　　تمام عمر نقصان دي بې مخلصَ
په بلبل کله بهار کله خزان وي　　په ما کل واړه خزان دي بې مخلصَ
که شبنم د نور را باندي اوري　　په ما کاڼي د آسمان دي بې مخلصَ
ډیر غمونه د هجران را باندي تیر دي　　اوس یو دم را باندي گران دي بې مخلصَ
د آشنا د میني اور و ما ته گل دي　　کل د اور په دود سوزان دي بې مخلصَ
په وصال کښي مي نه مرگ لیده نه تبه　　اوس مي مرگ په هر زمان دي بې مخلصَ
زه حیران د هغو خلقو په روزگار یم　　چه ژوندون ورته آسان دي بې مخلصَ
د رحمان د زړه دمه په هیچا نه شي　　مسافر غوندي حیران دي بې مخلصَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ض

که ته نه کړې په بل چا باندي غرض　　بل به نه کاندي په تا باندي غرض
که گدا د بل په غولي غرض نه کړي　　سپی به نه کړ په گدا باندي غرض
په ساحل کشتي د هیچا نه ډوبیږي　　که څوك نه کا په دریا باندي غرض
خلوتیان په خپل خلوت کښي فراغت دي　　د رسوا دي په رسوا باندي غرض
دا دنیا په احمقانو ده ودانه　　دانا نه کا په دنیا باندي غرض
زه رحمان د عشق په درد کښي هسي خوښ یم　　چه مي نشته په دوا باندي غرض

ط

طمع مه کړه په دنیا کښي د نشاط　　بیا به نه مومې نشاط په دا بساط
لکه راغلې بیا به هسي ځني درومې　　دا جهان د رهروانو دي رباط
تر هر گام لاندي کوهي دي د دې دهر　　ایښي بویه هر قدم په احتیاط
و دانا وته په دا جهان ښکاریږي　　هم جنت و هم دوزخ و هم صراط
په عاشق به هیڅ دهشت د رقیب نه وُ　　که ئې نه کړي له خوبانو اختلاط
له کم ذات بې دیانته بې نمازه　　طمع مکړه د نیکۍ د یو قیراط
غم د ترکو تر رحمان هسي چاپیر شه　　لکه وسکني جامه په چا خیاط

(c) ketabton.com: The Digital Library

ظ

اومه کله دي پاخه وايي واعظ　　هر چه وايي واړه ښه وايي واعظ
دی چه ما له خپله ياره لري باسي　　نور به څه راته اومه وايي واعظ
جار واته ځما له ياره ډير مشکل دي　　زياتي څه له دوباره وايي واعظ
په خوږو پستو خبرو ئې غلط شوې　　دا خواږه خواږه ترخه وايي واعظ
څوك به څه باور د ده په نصيحت کا　　چه له ياره جار واته وايي واعظ
زه بې عشقه بل يو کار کولي نه شم　　ډير له عشقه تښتيده وايي واعظ
اعتبار ئې په نرمۍ په گرمۍ مه کړه　　دا توده توده ساړه وايي واعظ
اوريدونگي ئې رحمان د ويل نه يم　　بهتر دا دي چه نور نه وايي واعظ

ع

په تندي چه آتش بل کړم مدام شمع　　ځکه بيا موده له خلقو آرام شمع
په انور ئې منور اهل ابصار شو　　لا به کله شي ښکاره د انعام شمع
پتنگان ئې لور په لور تر مخ څرخيږي　　ځکه نه کوي په سول کښې آرام شمع
وسيزه ته ځان ځما په شعله باندي　　کړ پتنگ ته په رموز کښې کلام شمع
ستا مجلس د خاص الخاصو سر فرازو　　د رحمان په څير نه مومي هر عام شمع

غ

هر يو گل د ستا د باغ روشن تر دي تر چراغ　　روشن تر دي تر چراغ هر يو گل د ستا باغ
ستا د باغ و د بڼ زاغ په نظر ځما هماي دي　　په نظر ځما هماي دي ستا د باغ و د بڼ زاغ
د دردمندو په دماغ ستا د در خاوري عنبر دي　　ستا د در خاوري عنبر دي د دردمندو په دماغ
د عاشق د ټټ داغ په آسمان د عشق آفتاب دي　　په آسمان د عشق آفتاب دي د عاشق و ټټر داغ
د رحمان د زړه فراغ نه شي نه شي بې خوبانو　　نه شي نه شي بې خوبانو د رحمان د زړه فراغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ف

اورنګ زیب و شاه جهان غوندي اشراف صدقه شه تر منصور غوندي نداف
که د تن په لویي لوي دي ته ئې څه کړې مه کړه خداي چه کوه طور شي کوه قاف
بلهوس دي عاشقۍ ته هوس نه کا دا دروغ دي چه زر دوز شي بوریا باف
د مکې په بزرګي کښي هیڅ شك نشته ولي خر به حاجي نه شي په طواف
که په سل دریا به غسل د ځان وکا ګمان مه کړه چه به سپی شي پاك و صاف
کشتي هم چه ډیره ډکه شي ډوبیږي د مسرف په ځان بلا شه خپل اسراف
صابرانو صبر پرېښود حریصان شول نه څه عدل شته په چا کښي نه انصاف
دا څلور واړه مذهبه سره یو دي ما و تا په کښي پیدا کړ اختلاف
د همه واړه ملکونو څښتن خداي دي که دروغ دي که حنّت دي که اعراف
شهیدان نه دي هغه خون فروشان دي چه خوني ته خون بهانه کا معاف
د کاذب ژبه په خوله کښي وچه ښه ده لکه توره د لرګي وي په غلاف
د دیوال په سر به څو زغلي تر کومه دروغژن چه په دروغو وهي لاف
آب و تاب د ناکره مهر وي همره څو نظر پرې شوي نه وي د صراف
د دنیا په دولت ناز مه کړه رحمانه دا یو موي دي په نظر د مو شګاف
مدح و هجو د حبیب و د رقیب کړم رحمان نه زده بله هجو نور اوصاف

(c) ketabton.com: The Digital Library

ق

چه پاي بند شه د ليلي په اشتياق مجنون واچاوه و نورو ته طلاق
چه د می و د طرب په خوند خبر شه فراموش کړه صوفي نفل د اشراق
جام د ميوو دي يا رقص د خوبانو په هر ځاي چه بله جمع شي عشاق
پۀ نسيه و نظر نه کاندي بې نقده که څوك حوري ورته ستايي يا براق
چه حاصله د دلبر يگانگي شي د دويۍ خبري نه کاندي مشتاق
حرکت له ځايه نه کا لکه شمع که ئې اور په سر بليږي په تاراق
خوښ وي هسي د خپل يار په درد و غم کښي ته به وايې چه بادشاه دي د آفاق
هسي محو وي د عشق په مي ناب کښي چه خبر نه وي په وصل په فراق
که ظاهر په صورت وي په معني نه وي لکه کښلي د لا لفظ وي په اوراق
څو ئې تن په کار و زار کښي فنا نه شي نه جار باسي مخ آسونه د عراق
د عراق آسونه کار په اشارت کا په وهل په کوتل کار وي د ايلاق
چه خداي پوه کړل د ښو په څښتل پوه شو چه پوه نه شو نه پوهيږي په شلاق
که ئې سر ځي که ئې مال ځي خداي دي نه کا د طالب و مطلوب تر مينځ نفاق
د قسمت پارځي په لاس نيولي ناست يم نه پوهيږم چه به جفت شي که به طاق
ته چه پند وايې ناصحه و رحمان ته کاشکي نور کړې هغه کښلي د ميثاق

خدايه څه شه هغه ښکلي ښکلي خلق په ظاهر په باطن سپين سپيځلي خلق
هيڅ خندا مي له دې خلقو سره نه شي ژړوي مي هغه تللي تللي خلق
خبر نه يم چه و کومه خوا ته لاړ شه ليدل نه شي هغه ما ليدلي خلق
لکه ځگ چه د اوبو په مخ کښي درومي هسي درومي په دنيا راغلي خلق
دريغه يو ځله خو بيا په دنيا راغلي له جهانه په ارمان وتلي خلق
هزار حيف دي چه په خاورو کښي لاړه شي په چووا و په چندڼ لړلي خلق
رحمان هسي گوښه خوند له خلقو بيا موند چه هر گز نه دي دا خوند موندلي خلق

(c) ketabton.com: The Digital Library

ک

زړه مي تراشي د بڼو په تيره نوک ماتوي مي دو ديرش غاښ واړه په سوک
په غمزو د تورو سترگو يم وژلي ژوبل ژوبل پړوکي پړوکي يم ټوک ټوک
که نارې وهم که خاوري په سر لونم ناروا شه که پروا لري يو څوک
لکه گل چه څوک د طفل په لاس ورکا هسي رنگ دي ځما زړه کړ شوک په شوک
د آسمان په نيلي سور لکه آفتاب شي د زربفتو دستار کيږدي په سر هوک
که له ډيره درد و غمه مي زړه وچوي ورته هيڅ دي ځما درد و ځما دوک
درست جهان ئې په غم ډوب کړ سر تر پايه که گدا دي د دې دهر که ملوک
که انصاف لري په زړه کښي منصفانو راشي گورئ د دلبرو دا سلوک
زه به ولي د خپل يار ثنا نه وايم چه سحر سحر نارې وهي تل غوک
چه مين د دلبرانو په جمال شوې اي رحمانه ځان وژاړه کوک په کوک

په ښايست ځما ديار نه دي خبر څوک که خبر شي پرې به نه يږدي دغه در څوک
د دنيا چاري همه واړه فاني دي بر ناحقه خاوري لوني په خپل سر څوک
چه قبول شي په درگاه د مهرويانو د هغه په څير به نه وي بختور څوک
که ځما د يار په مخ د چا نظر شي و به نه کاندي بل خوا وته نظر څوک
د ديدن طاقت ئې هيچا څخه نشته و آفتاب ته کتي نه شي برابر څوک
که هر څو دلبران ډير دي په جهان کښي بل به نه وي ځما يار غوندي دلبر څوک
عاشقي يوه پايه ده عجائبه دغه کار کولي نه شي هم هر هر څوک
له هجرانه بله سخته بلا نشته خداي دي نه کاندي زخمي په دا نشتر څوک
مخ به بل خوا ته هرگز و نه جار باسي چه شي ستا په خمارو سترگو ابتر څوک
و به نه رسيږي تا ته په آسانه ستا په غم چه خاوري نه کاندي په سر څوک
ارمانونه به کوي زار زار به ژاړي چه حاصله گونټه نه کا په شش در څوک
همره نوم د عاشقۍ ور باندي مه يږده چه د يار په غم کښي نه شي قلندر څوک
هغه نه کاندي نظر و سيم و زر ته چه په لور د خپل آشنا کاندي نظر څوک
په گلونو د گلزار به ميل نه کاندي چه خوبونه کا د يار په خاکستر څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې رهبره یون د عشق په لاري ګران دي   دلته بویه چه پیدا کاندي رهبر څوک
چه بیلتون په سترګو ویني آشنائي کا   د رحمان په څیر به نه وي بې هنر څوک

چه مشغول نه وي د ترکو په جمال څوک   نور به څه کا په دنیا کښې اشتغال څوک
چه ئې قیل و قال له یاره سره نه وي   له نور چا سره به څه کا قیل و قال څوک
د بل خط په عبارت به نظر نه کا   چه نظر وکاندي ستا په خط و خال څوک
چه په اصل کښې خداي نه دي پیدا کړي   ترو به څه غواړي د ستا د مخ مثال څوک
نور خوبان دي ست تر مخه پوري هسي   لکه بل کا د آفتاب په مخ مثال څوک
چه عنقا شو اهل دل په دا دنیا کښې   ترو به څه وایي و چا وته احوال څوک
که عاشق په عشق کښې ژاړي هیڅ ګرم نه دي   په دا هسي درد کښې نه لري مجال څوک
سر خروئی د هر سړي په جګر خون ده   نه هغه چه په سر واچوي سور شال څوک
مخ روښي دي د عاشق په خپلو اوښو   په دانه شي چه ئې مړي په رویمال څوک
سړی بویه چه په نیك عمل نازیږي   نه چه ناز کا د دنیا په ملك و مال څوک
د دنیا چاري فاني دي مرد هغه دي   چه نظر کا په حرام و په حلال څوک
هر چه کر کا دا وربوشو غنم غواړي   له خاطره دي بیرون کا دغه خیال څوک
که ئې شعر د رحمان مهمند تر غوږ شي   غوږ به نه باسي په شعر د خوشحال څوک

چه علاج کولي نه شي د قسمت څوک   ترو به څه وایي و چا ته نصیحت څوک
غم د چا په ځان پیرزو دي باري څه کا   چه د خداي په کړه کښې نه لري قدرت څوک
هغه چاري چه موقوفي په تقدیر دي   کړي ئې نه شي په محنت په مشقت څوک
که نظر کا و قضا و هم رضا ته   په هیچا باندي دي نه کا ملامت څوک
د مطلوب جفا واړه هنر دي   څه پوهیږي د حکماو په حکمت څوک
د ابلیس و ریاضت ته دي نظر کا   چه غرور کا په طاعت په ریاضت څوک
علت لاړ شي عادت نه ځي له سړی نه   خداي دیي نه کاندي په بده چار عادت څوک
زه رحمان د بیلتانه سیلاب یم وړي   که لاس را کاندي د خداي په محبت څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماتوي مي خوله په سوك   خراشي مي زړه په نوك
كه ناريږ وهم كه ژاړم   پروا نه لري يو چوك
راشي گوري منصفانو   د دلبرو دا سلوك
لكه گل په لاس د طفل   ځما زړه كړي شوك په شوك
د چشمانو په غمزه ئې   ژوبل ژوبل يم ټوك ټوك
د فلك په توسن سور شي   دستاركيږدي په سر هوك
هيڅ اثر ور باندي نه كا   د دردمندو درد و دوك
اې رحمانه چه عاشق شي   ځان دي ژاړي كوك په كوك

چه په زړه مي تور لحد شي د خپل خاك   بې مزه مي شي هم خوب هم مي خوراك
چه د خوب او د خوراك مزه شي وركه   نور له مرگه برابر شي هغه ژواك
غلط وايي چه څوك عمر ورته وايي   هغه عمر چه تيريږي په پخساك
نن سپيره په خاورو ډكه خوله بهتر يم   چه آخر مي دا خوراك دي دا پوشاك
ځاي لري كه ځان ژوندون په زمكه خښ كړم   چه مي پس له مرگه ځاي دي يو مغاك
گويا شوي دي هغه چه شدني دي   زه پخوا تر هلاكته يم هلاك
زړه چه روغ وي گريوان كله څيراوه شي   له گريوانه معلوميږي د زړه چاك
تن و ځاي و جامه هله پاك پكار دي   چه وړنبي شي د چا زړه له غيره پاك
سړي بويه چه درون بيرون ئې يو وي   نه هغه چه بيرون زر وي درون لاك
له سړيه غرض واړه سړي هوښ دي   نه چه سر كښي ئې طره وي يا مسواك
د دنيا چاري همه واړه فاني دي   څوك يو دوه ورځي خوشحال وي څوك غمناك
په ساعت كښي څوك خوشحال كا څوك غمناك كا   دا خويونه هميشه دي د افلاك
چه څه كاندي واړه خداي دي نور څه نشته   رحمان څه دي څه ئې واك څه ئې ادراك

(c) ketabton.com: The Digital Library

گ

زغره واغونده ملا وتړه په جنګ دغه پسه معرکه کوه د ننګ
و بې ننګ وته د ننګ خبري مه کړه یا ځان وګڼه په خپلو وینو رنګ
ننګیالي چه یو ځل مخ کا په یو لوري نور هیڅ نهویني کوهي وي که ګرنګ
هیڅ له ځایه له جهانه خبر نه وي چه څراغ په نظر کیوزي د پتنګ
د بلبلو و چمن وته پرواز وي سمندر کا مدام اور وته آهنګ
که جهان و بې هنرو ته فراخ وي یو لحد دي هنرمند و لره تنګ
هغه ښهر جوهري لره زندان وي چه یکسان وي په کښي لعل و مردار سنګ
آسمان زمکه دواړه ژامي د نهنګ دي څه به زیست کا څوك په خوله کښي د نهنګ
په ښادي ئې هیڅ ښاد مه شه که دانا ئې غم ښادي دي د دې دهر څنګ په څنګ
که رحمان د هغو تللیو وصال مومي تیر به نه کا په دا دور کښي یو درنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ل

ایښي مي پر سر دي ستا د مخ د میني گل
بیا میتور لیمه دي ستا د زلفو تور سنبل
ته چه آئینه په لاس کښي واخلې حیرانیږي
زه له کومه راوړم صبوري او تحمل
گرزې په چمن کښي منگل ډکه وړې د گلو
خداې زده چه گلونه وړې که زړونه په منگل
هم مي مښك لیدلي هم عنبر دي په جهان کښي
شاباش شاباش شاباش ستا په زلفو په کاکل
نه به ستا د مخ په څیر گلشن وي چا لیدلي
نه به وي ځما په څیر آهونه د بلبل
هسي تغافل کا ستا په جور و په جفا کښي
خلق حیرانیږي د رحمان په تغافل

هیڅ مي نه کړه په دا عمر کښي حاصل
هسي پاتي شوم مردود و ناقابل
ما لا بوي هم د وصال موندلي نه دي
تش په توره مي خداې نوم کړ واصل
هسي ډوب یم د گناه په دریابونو
چه په سترگو مي و نه لیده ساحل
له وطنه مي په هر زمان وباسي
رقیبان ئې را پسي کړه محاصل
که بلا ده که جفا ده که وفا ده
دا همه واړه په ما کړه خداې نازل
د دنیا په پلیتۍ مي ځان پلیت کړ
حیف دي دا چه نه عالم شوم نه جاهل
توره بریره مي شوه سپینه زه حیران یم
چه رحمان لا نه بالغ شوم نه عاقل

مه غوړ باسه د نا اهلو قیل و قال
پکار نه دي قیل و قال د بد سگال
یا به فخر په خپل اهل په نسب کا
یا به فکر کا د مال و د منال
یا به هسي پوچ گویي کاندي آغازه
چه مضمون ئې نه مردار وي نه حلال
د دانا او د نادان صحبت دي هسي
لکه گڼ شي و بله لعل و کوتي لال
لکه لعل و کوتي لال چه و بله گڼ شي
یا صحبت شي د عیسي و د جلال
هغه عمر چه تیریږي بې هم جنسه
ترو به څه وي د هغه عمر احوال
د دنیا چاري فاني دي مرد هغه دي
چه خبر شي په ثواب و په وبال
آب د سیند لا څه محال لري په تله کښي
د دنیا د چارو هیڅ نه وي مجال
د دنیا چاري په مثل خواب و خیال دي
څوك به څه کا اعتماد په خواب و خیال
لکه مال و ملك په خوب کښي ور څرگند شي
خو چه ویښ شي نه ئې ملك وي نه ئې مال
لکه ځگ چه د اوبو په سر لیده شي
که ئې واخلي هیڅ ور نه شي په چنگال
لکه دود چه غرونه غرونه څرگندیږي
تار په تار شي په یوه نري شمال

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه یخ چه د سږو په زور شي جمع   هیڅ ئې نه وي د آفتاب په مخ مجال
په یوه ساعت ئې ساز بیا ئې ویران کا   خاوري ختې دي په لاس کښې د کلال
د مجاز په معشوقو کښې وفا نشته   ما هزار ځله وکښلي دي دا فال
اعتماد ئې په ښادۍ و په غم مه کړه   نه ئې هجر په قرار دي نه وصال
گاه تور کودي په مخ باندي را کیښ شي   گاه ئې را کیښ شي په مخ باندي رویمال
لکه مالگه چه څوك کیږدي په اوبو کښې   زه هم هسي سر زده یم په مثال
چه د مرگ و تاخت و باخت وته نظر کړم   صورت وینم د میږي په څیر یا مال
که وصال مي د یار بیا موند هاله سیال یم   گنه نه یم زه رحمان د هیچا سیال

بیلتانه دي هسي خوار کړ ځما دل   چه له ځانه ئې ویزار کړ ځما دل
عاشقۍ همره داغونه دي پرې ایښي   چه تمام ئې لاله زار کړ ځما دل
چه د زلفو په کمند سره دي را کیښ   په بلا دي گرفتار کړ ځما دل
ستا چشمانو په کښې هسي مقام وینو   چه له غیره ئې ویزار کړ ځما دل
لاس و پښې د خلقو نسي دعا غواړي   میني هسي منت بار کړ ځما دل
بې سببه چا آزار موندلي نه دي   تا په څه سبب آزار کړ ځما دل
زه رحمان خو منت بار د عاشقۍ یم   چه مین ئې په دلدار کړ ځما دل

چه له نازه پوشیده لري چشمان خپل   څه به وینې مقتولان و مظلومان خپل
چه ښکنځل راته به قهر قهر کاندي   دا لا وگڼې په ما باندي احسان خپل
گفتگو په اشارت کاندي له نازه   کله اسم د چا اخلي په زبان خپل
په گریبان باندي چه ټک وهي غوټۍ   عاشق کښیباسي لاسونه په گریوان خپل
خریدار ئې له حیرته بې شعور شي   چه د حسن رخت څرگند کا په دکان خپل
چه خپل مخ په آئینه کښې ور څرگند شي   خود پخپله سرفرو کاندي په ځان خپل
چه هر څوك ئې عاشقۍ وته هوس کا   گویا لوبې کا په دین و په ایمان خپل
هیڅ صرفه د چا په سر و په مال نه کا   ما لیدلي دي پخپله مطلوبان خپل
مجنون ملك د عاشقۍ خو هاله خپل کړ   چه په اور باندي ئې وسو خان و مان خپل
هیڅ د سترگو غړولو خوند ئې نه وي   چه رحمان په سترگو نه وینې جانان خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

م

ژوبل ژوبل د خوبانو په نگاه یم
لا تر دا نه زيات غوځېږم چه پناه یم
چه یوسف غوندي هزار په کښي پراته دي
بنديوان د هغه سیب ذقن په چا یم
چه ئې قد و قامت ووینم په سترګو
عندلیب په سهي سرود خپل آه یم
د سپین مخ د تورو څڼو له رغبته
منت بار د هر سفيد د هر سياه یم
د رقیب خبري وړم د یار دپاره
دعا گوي هم د نیك خواه هم د بد خواه یم
ښاخ د زلفو ئې پخپله خداي را ټيټ کړ
گنه زه د یار تر قد پوري کوتاه یم
بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
نه خبر په عبادت نه په گناه یم
ځان هر گوره ناآگاه را څرګندېږي
له هغي ورځي را هسي چه آگاه یم
بې صبرۍ که یار په وصل کښي مهجور کړم
د پسرلي په مرغزار کښي وچ گیاه یم
له اوله تېر ووهم بیا آه کړم
په نارو نارو خروس د صبحگاه یم
په جذبو جذبو ئې را کښوم و ځان ته
هغه یار مي کاهربا دي زه ئې کاه یم
لکه بار دوني پوخ شي څني رژي
زه هم هسي بار تړلي سر براه یم
اوس مي ځاي په دا جهان کښي پاتي نه شه
خوزيدلي تر چهل و تر پنجاه یم
د رقیب علاج آسان دي بلا دا شوه
زه رحمان له خپله یاره ناویساه یم

که مي خوك په فقيري شميري فقیر یم
که مي خوك په اميرۍ شميري امير یم
د دلبر و صدقې لره ئې غواړم
هسي نه چه په دنيا پسې زهير یم
د خرقې خدمت مشکل دي او که نه وي
زه هر دم و دغه چاري وته خير یم
هم پند اخلمه هم پند وايم هر چا ته
زه د ځینو یم مرید د ځینو پير یم
په هجران کښي خيال د يار را سره مل دي
په زندان کښي د يوسف سره اسير یم
په خندا کښي مي ژړا ده لکه شمع
له عالمه پټ پنهم د ځان په وير یم
آزادي تر دا په هورته بله نشته
چه بندي د يار د زلفو په زنځير یم
چه هميش په غوړ ناري د هجران اورم
رحمان ځکه د خپل يار و مخ ته ځير یم
خوشحالا و دولتا مي غلامان دي
زه رحمان په پښتو ژبه عالمگير یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه یو دم د ستا له غمه بې غم نه یم بې غم ستا له ذکره فکره یو دم نه یم
هر زیارت لره چه ځمه مراد مي نه یې زه زائر د میخانې د حرم نه یم
ستا د در په تورو خاورو باندي خوښ یم بې تا خوښ په تماشا د ارم نه یم
چه د ستا په تماشا یم خبر شوي نور خبر په تماشا د عالم نه یم
بې د ستا له زیبا مخه و بل مخ ته منتظر د یوې ستني تر سپم نه یم
که د ستا د ښکلي مخ عاشقان ډیر دي زه په واړو کښې اول یم دویم نه یم
که له غمه دي و نه مرم هاله وایه چه یا دیو یم یا دواب یم آدم نه یم
زړه مي ستا په غمزه غوځ دي غزا وشوه که په لاسو په پښو روغ یمه ګرم نه یم
سم قامت لکه الف یم په راستي کښې لکه غشي زه فساد لره سم نه یم
خم د زلفو یم محراب د کږو وروځو زه د مار و د لړم په څیر خم نه یم
کم و بیش که مي له لاسه واقع کیږي یم سړي شکم لرم بې شکم نه یم
زه رحمان د بیلتانه له غمه ژاړم واقعه ده ډیره ګرانه هیڅ ګرم نه یم

زه دا هسي دیوانه او مجنون چا کړم له رواجه له رسومه بیرون چا کړم
نه پوهیږم چه دا چاري په ما څوك کا لیوني د خپل نګاه په افسون چا کړم
کومي سترګي کوم باڼه کومه غمزه ده ډوب شهید غوندي په خاك و په خون چا کړم
توان توفیق خو د فتنو را څخه نه وو په فتنو د تورو سترګو مفتون چا کړم
رحمان هیڅ له خپله ځانه خبر نه یم چه دا هسي رنګ زبون و محزون چا کړم

زه له دې دنیا له تلوني په شتاب یم لکه پاڼه د خزان پښه په رکاب یم
که هزار آبادي کړمه په جهان کښې غرض دا چه نهایت خانه خراب یم
که مي اصل د حیاتو له اوبو دي بیا خو دا چه د اوبو په سر حباب یم
دا جهان قصاب خانه کړه خداي و ما ته پابسته ولاړ به غولي د قصاب یم
چه د خداي له معرفته خبر نه شم معلومیږي چه یا دیو یم یا دواب یم
که صورت مي د سړي دي زه ئې څه کړم په معنیٰ کښې د چارپایو په حساب یم
لکه بت چه په رڼو سترګو اوده وي هسي زه په بیداري کښې وړي خواب یم
په طاعت په عبادت مي زړه یخ نه کړ همیشه د معصیت په اور کباب یم
سر د خداي و عبات ته ایښوي نشم مدام ډوب د ګناهونو په دریاب یم
چه و خپلو ګناهونو ته نظر کړم سزاوار د هر عذاب د هر عتاب یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څوک چه په خره سور وي مخ ئې تور وي   زه هم هسي تر څښتن پوري بې آب يم
غزا وشوه که گفتار کوم په ژبه   زه رحمان چه کردار نه لرم کذاب يم

په يوه غمزه د سترگو ئې فنا شوم   سر تر پايه بې بنياده بې بقا شوم
ما د يار له غمه دم وهلي نه دي   که مي دم وهلي نه دي هم رسوا شوم
ښه چه تن مي توي تومنه شه په عشق کښي   هاله څاڅکي د شبنم وم اوس دريا شوم
زه د يار و مخ ته گورم يار و ما ته   چه داخل په تماشا شوم تماشا شوم
په هجران کښي که گدا وم کند په غاړه   په وصال کښې ئې بادشاه د امرا شوم
بادشاهي د گدايانو په دعا شي   زه رحمان ځکه بادشاه يم چه گدا شوم

تر هغه حده په هورته بد سړی شوم   چه د درست جهان په سترگو کښي اغزی شوم
دنيا واړه خپله زيست و روزگار کاندي   خو يو زه په دغه بار کښي کوږ لرگی شوم
تمامي جهان لمن را څخه نغاړي   سپين زړوکي مي اغوستي تور کودی شوم
هيڅ حاجت د هنر نشته و نصيب ته   غزا وشوه که مهمند يا داودزی شوم
د نوح زوي هم د نيك نيکه نمسی و   گڼه زه هم د يو نيك نيکه نمسی شوم
کل وسواس له احتياطه پيدا کيږي   زه له ډيري هوښياري نه ليونی شوم
اوس عطا د آدميت را باندي وشوه   چه رحمان د هغه يار د کوڅې سپی شوم

د هجران له ډيره غمه ولي نه مرم   له دې هسي رنگ ماتمه ولي نه مرم
چه يو يار له بله ياره جدا کيږي   د دې دهر له ستمه ولي نه مرم
چه په هر سحر ځما په ژړا خاندي   له دې هسي صبحدم ولي نه مرم
يار چه يار په سترگو نه ويني خو مرگ دي   ترو زه بې له خپل صنمه ولي نه مرم
چه په لږه گرمۍ شا کاندي و گل ته   له دې بې وفا شبنمه ولي نه مرم
چه د مرگ خواري په خوا لرې رحمانه   لا پخوا تر دغه دمه ولي نه مرم

که مي ونماځي ساقي په يوه جام   تر دا هور ته به نور څه وي احترام
ښه دي ما لره دا فيض د شرابو   چه پرې وويڼځم دا د لق ازرق فام
مي خواري که په عالم کښي بد نامي ده   ما تر پښو دي لاندي کړي ننگ و نام

(c) ketabton.com: The Digital Library

په میزان کښي یو سر لعل بل سر کاڼي　　مساوي ده عاشقي په خاص و عام
عاشقان د سپین رخسار د تورو زلفو　　څه پروا لري د کفر د اسلام
په مجنون باندي قلم راغلي نه دي　　که حلال ئې په مخ ورشي که حرام
حلال عشق دي په رحمان باندي راغلي　　په حلالو کښي مدام وي احترام

و محمود وته نظر کوه مدام　　چه غلام کړ خپلي میني د غلام
د نیکانو مدعا خو نیك عمل وي　　ساعت نه گوري که صبح وي که شام
چه د زړه حضور ئې نه وي په نمانځه کښي　　پکار نه دي مقتدي وي که امام
چه مجنون غوندي په مینه کښي صادق وي　　رحمان وایم په هغه باندي سلام
هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي　　د رحمان په شعر ترکي د باگرام

زه د یار په درد و غم کښي شادمان یم　　لکه گل د پریشانۍ په وقت خندان یم
ته ځما و بې کسۍ ته نظر مه کړه　　خداي ساتلي لکه گنج په بیابان یم
لکه ونه د ځنگل په میوه پوره　　په ویرانه ویرانۍ کښي آبادان یم
یو ویښته مي د صورت بې عشقه نه دي　　څوکیدار په هر نفس د خپل کاروان یم
د وصال مرغه د اوښو دانو راکړ　　لکه لعل و در په غاړه د خوبان یم
د کاملي عقیدې له برکته　　د دونهي په غاړه ناست شاه جهان یم
روښنائي مي په طلب کښي شوه حاصله　　شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان یم
چه صفت د تورو زلفو د آشنا کړم　　پلي سر په لویه لار د هندوستان یم
بې مینه مي هیڅ حال د صورت نشته　　لکه بې مال و متاعه تش دکان یم
د هوس بلبل ویسا را باندي نه کا　　د افلاس په کبل ډکي د خزان یم
دلبرانو وته خاك تر تلي لاندي　　د دې نور جهان په سر لکه آسمان یم
چه د یار په دیدن سر و مال ښندمه　　خلقو واورئ زه هغه عبدالرحمن یم
په هر دم کښي نوې نوې تماشا کړم　　زه رحمان د خداي وکړو وته حیران یم

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم　　په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته په خپل شکل ځرگندیږم　　آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي — پټ د درست جهان بادشاه ظاهر گدا يم
د غنچې په څير په سل ژبو خاموش يم — لکه بوي هسي په پټه خوله گويا يم
په ژړا مي د خپل يار ديدن حاصل کړ — د شبنم په څير له گل سره يکتا ينم
هم په دا سپينو جامو معلوميږم — لکه ابر هم گوهر يم هم دريا يم
دراز عمر مي حاصل شه له راستيه — لکه سرو مدام سبز و تازه پايم
که چا لاړ د عاشقي ده ورکه کړې — زه رحمان د گمرهانو رهنما يم

که هزار ځله نزدې د زړه په ياد يم — زه چه يار په سترگو وينم نا ښاد يم
که يار سل ځله وعدې د وصال وکا — زه له ډيري تلوسې بې اعتقاد يم
په جفا و په وفا ئې لارغه نه شي — پر حذر د ناز پرور په کړي داد يم
د بې نيازو په نياز څه اميد د کړو دي — زه پرون سلطان خسرو وم نن فرهاد يم
که د يار له لاسه اور را باندي بل وي — لکه شمع مستقيم په خپل استاد يم
بې مينه قراري را باندي زوک دي — شپه او ورځ په حرکت کښي لکه باد يم
که همه عمر مي يار په غيړ کښي ناست وي — زه له غمه به د هجر په فرياد يم
يو زمان مي د زړه مراد ونډلي نه دي — پيدا کړي خداي په اصل کښي نا مراد يم
د وصال په يوه کال مگر بر پاي شم — د هفتې په هجر هسي بې بنياد يم
چه ئې نوره نتيجه نشته بې غمه — حق حيران د عاشقۍ په دهه داد يم
په وصال کښي مي د هجر طمع نه وه — اوس حيران مستحير په دا فساد يم
بې له عشقه چه مي پېري شه د پوزي — گڼه نور له جملگي قيده آزاد يم
که مي پيري که مي پلوري چاره نشته — زه رحمان د ښايسته و خانه زار يم

زه د يار په درد و غم کښي غرقاب خوښ يم — په دا اور کښي بې طاقت و بې تاب خوښ يم
که ډوبيږم په اوبو که په اور سوزم — د سرو شونډو په آتش و په آب خوښ يم
چه د يار د خط و خال نښي په کښې وي — زوړند سر په مطالع د کتاب خوښ يم
تر دا پوچه گفتگو چه ئې زه اورم — په نغمه په ترانه د رباب خوښ يم
د ريا تر ناقبوله عبادته — د ساقي په ميو مست و خراب خوښ يم
چه نه علم نه تسبيح نه تلاوت وي — له دې هسي بيدارۍ زه په خواب خوښ يم
د طوبي د وني سوري مي خوښ نه دي — ستا د مخ په لنبو سوي کباب خوښ يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشي که هر څو لویه مرتبه ده   زه له یار سره په سوال و جواب خوښ یم
د یار ډیري غمخواریٔ یم عاجز کړي   رحمان ځکه په خوردن د شراب خوښ یم

صبح و شام مي لاس نیولي دي دعا کړم   خواست له خدایه ستا د مهر و د دفا کړم
هیڅ دروغ رښتیا مي نه زده که باور کړې   ستا دپاره هم دروغ و هم رښتیا کړم
واړه نه یې خندول که ژړول کړې   زه پخپله نه خندا کړم نه ژړا کړم
که ته نه یې باري وایه راته څوک دي   زه دا هسي لیوني و مجنون چا کړم
خوب خندا دبیلتانه په زمکه نشته   څه آرام به په دا دشت کربلا کړم
هره ورځ چه مي تیریږي ستا په غم کښي   زه په هره ورځ پوهیږم چه غزا کړم
یو ویښته مي د صورت کوږ شوي نه دي   هسي رنګ دي پټ پنهم په زړه ادا کړم
زړه که یو وي ما خو تا له دي درکړي   مګر نورو لره نور زړونه پیدا کړم
چه مي واغوست سر و پاي د عاشقیٔ   زه رحمان دې سروپا بې سروپا کړم

دا ستا درد به په هزار درمان ور نه کړم   دانسته به دغه سود په زیان ور نه کړم
که څوک را کاندي دنیا و عقبیٰ دواړه   عاشقي به دي په این و آن ور نه کړم
که مي چري لاس د ستا په وسه بر شي   دا نعمت به د جنت په خوان ور نه کړم
څو مي تیغ په پهلو نه دي لګیدلي   ستا پهلو به و رقیب آسان ور نه کړم
څو و نه وینمه ستا سترګي که خداي کا   عزرائیل لره به همره ځان ور نه کړم
معشوقه د عاشقانو دین ایمان دي   زه به چا لره خپل دین ایمان ور نه کړم
ستا تر زلفو پوري نوري زلفي څه دي   په خاشاك به د چمن ریحان ور نه کړم
په رحمان د ستا د لبو مي حرام دي   څو د خپلو وینو جام تاوان ور نه کړم

دا یو څه رنګه ژوندون دي نه پوهیږم   خواب و خیال دي که افسون دي نه پوهیږم
جام د میو چه د ځان په وینو مومم   ترو زلال که جګر خون دي نه پوهیږم
د پتنګ او د بلبل تر میان حیران یم   مخ دي اور دي که ګلګون دي نه پوهیږم
په شانه سره دي تار د زلفو بیل شه   که غوځ شوي مي نارون دي نه پوهیږم
عشق به هسي رنګ مقام باندي قائم کړم   چه وصال دي که بیلتون دي نه پوهیږم
د خپل زړه و علامت وته حیران یم   چه موسیٰ دي که قارون دي نه پوهیږم
د رحمان چهره ئې زیړه تر زعفران کړه   خداي زده عشق دي که طاعون دي نه پوهیږم

بیا دي نوي شراب څښلي دي پوهیږم   په رخسار دي ګل کرلي دي پوهیږم
که هزار ځله لاس سره کړې په نکریزو   تا ځما په وینو وللي دي پوهیږم
معرکه ځما د مراد نه ده نور څه ده   رقیبان چه تا بللي دي پوهیږم
څه حاجت دي چه دي خط په ملا لولم   چه ځما په باب دي کښلي دي پوهیږم
ته خپل جور و جفا څه وایې و ما ته   ما همه واړه لیدلي دي پوهیږم
چه رقیب او تا غوړونه و بله وروړه   ما هغه ساعت ژړلي دي پوهیږم
رقیبان ځکه تیري په رحمان کاندي   چه تا خوا پوري نیولي دي پوهیږم

په لیمه کښې مې مدام   عکس ګرزي د ګلفام
توري سترګې مې ګلګون شوې   په آرزو د ګل اندام
بې د سترګو له خونابه   نه باده لرم نه جام
په طلب د دلارام کښې   ما و نه لیده آرام
زنخدان ئې خداي کوهي کړ   وښوئیږم په هر ګام
که ئې خال د مخ غلام دي   زه غلام یم د غلام
که په عشق کښې ناکام ډیر وي   دا ناکام دي ځما کام
خوښ یم زه په عاشقۍ کښې   که نیك نام یم که بد نام
په یارۍ کښې مې قبول دي   ملامت د خاص و عام
د دعا په عوض غواړم   د خپل یار د خولې دشنام
ترښکنځلو به ئې ځار کړم   دغه خپل دعا سلام
تلخ ګفتار ئې راته خوښ دي   ترکشمش و تر بادام
هم هغه مې مسیحا دي   چه ئې را کاندي سلام
مخ د یار ماه تمام دي   رحمان ولیده تمام

څو په صبر په جفا د یار کوم   څو به موم د نمر و مخ ته ګرزوم
عاشقي او صبوري سره دروغ دي   زه دا لافي په دروغ څه رنګ وهم
ته و ما ته نصیحت مه کړه ناصحه   زه دا خپل تخم خپل ځان لره کرم
ما خو زده چه مینه اور ده خداي مین کړم   دانسته خپسر وا ورته اچوم
سررشته مي خداي د یار په لاس کښې ورکړم   په هر لور چه مي را کاږي پسې ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آشنا د میني لاس ځما گریوان دي　　زه په دا کار کښي هیڅ عذر نلرم
عاشقانو باندي حق د معشوقو دي　　حق به ولي په باطله بدلوم
ما چه فرض په خپل ځان کړه د یار مینه　　ترو له فرضو غاړه څه رنگ غړوم
دا څه ژوند دي چه یار نه وینم په سترگو　　زه رحمان په جهان سترگي غړوم

چه له مرگه بې پروا یې په هر دم　　دغه هسي غم دي هیر دي په کوم غم
نور همه واړه غمونه به دي هیر شي　　که یو ځل در باندي راشي دا ماتم
چه زخمي ئې سبا نه مومې په بیعه　　مفت مونده شي نن ساعت هغه مرهم
د مرهمو تیاري در لره بویه　　چه لا نه یې د اجل په تیغ کړم
چه د تن له سرایه درومې توښه واخله　　تر دا سراي په هورته سراي نشته محکم
د دې لاري تله څه هسي آسان نه دي　　مشکلات دي په هر دم په هر قدم
که دي ویره شي له ظلمه له ستمه　　ته هم مه کړه په هیچا باندي ستم
که امید لرې له رحمه له کرمه　　ستا هم بویه په هر چا باندي کرم
له هر چا سره چه کړې هغه نه مومې　　د هیڅ تخم میوه نه درومي برهم
اجر واړه د عمل په اندازه وي　　دغه دواړه سره یو دي هم درهم
اوس د ستا رضا نیکي کړې که بدي کړې　　نیك و بد دي دواړه کښوي شي په قلم
خداي د رزق په زیرمه مه هیروه کلك شه　　تر سړي د سړي رزق دي مقدم
که گڼې چه په حرص سره څه زیات شي　　زیات به نه شي د یوې ستني تر سپم
که هزار رنگه تالاش و تردد کړې　　د قسمت شوي به نه کړې زیات و کم
ډیر هوا و حرص مه کوه خداي یاد کړه　　دي کافي دي د عرب و د عجم
په تا فرض عبادت د خپل ښتن دي　　نه لښکري خزانې نې ملک و حشم
ټوك روټۍ یوه شړۍ در لره بس ده　　نور همه واړه اسراف دي مسلم
له خوراکه غرض قوت لا یموت دي　　نه چه غوښې غوړي وریجي یا غنم
له پوشاکه غرض خپسر پټول دي　　نه اطلس و سقلات تاج و علم
که حرص در باندي زور شي مرگ ور یاد کړه　　دا علاج دي دغه رنځ لرم محکم
د لحد د تاریکۍ علاج به څه کړې　　چه ته دلته کښي ویریږي په تورتم
غفلت هیڅ مناسب نه دي د سپین ږیریو　　خوب روانه دي په وقت د صبحدم
مار چه سوړي لره ورشي گوره سم شي　　ته د گور په غاړه راغلې نه شوې سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خم قامت د دنیا کار کړې عمر واړه   او په دوه رکعته نفلو نه شوې خم
ځان په خوا تر هغه وژاړه که مرد یې   چه په تا باندي ژړا کا نور عالم
نور عالم چه په تا ژاړي انصاف وکړه   بې انصافه ته په څه یې خوښ خورم
که زه نه وایم ته خود سترګي روښې کړه   کور دي خور شه ته چارپا یې که آدم
اې رحمانه لکه ته چه په خداي ګرم یې   بل به نه وي په جهان کښې هسې ګرم

که په سر د هغه یار له لاسه سنګ خورم   خداي دي نه کا چه به بله خوا ته څنګ خورم
عاشقي او ننګ و نام دي سره لري   څو به عمر واړه غم د نام و ننګ خورم
خداي و ما وته شیرین کړه تر شکرو   که د یار له لاسه غشي د خدنګ خورم
د آشنا د بیلتانه په کار و بار کښې   همیشه په تندي توره د فرنګ خورم
نوکري د معشوقو کوم په عشق کښې   مهینه د بهلول نه د اورنګ خورم
شین لوګي مي په سر چتر دونهه تخت دي   ګرد غبار د خپل دولت لکه ملنګ خورم
هم په دا چه له خودۍ شمه بې خوري   د هجران په غم کښې لپې لپې بنګ خورم
لکه څوک چه نعمتونه د دنیا خوري   زه د یار د کوڅې خاوري په دا رنګ خورم
واړه زهر شي څما تر ستوني درومي   بې له یاره که همه لا چي لونګ خورم
زه رحمان به څو ژوندی په دنیا پایم   چه په بلو لنبو څرخ لکه پتنګ خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ن

هسي تيز درومي دوران — گويا برق دي درخشان
د آسيا په څير گردش کا — په زمين باندي آسمان
ککرۍ دي د سړيو — چه ووړيږي تر دا ميان
پيدا کيږي فنا کيږي — نه ئې حد شته نه پايان
نه ئې حد و نه پايان شته — نه ئې سر شته په سامان
ځني ډول وهي ښادي کا — ځني ويرکا د خپل ځان
ځني شمع غوندي ژاړي — ځني گل غوندي خندان
که يې گورې يو گلزار دي — که ئې گورې يو بيابان
يوه هسي تماشا ده — چه ئې هيڅ نشته بيان
کيفيت ئې مونده نه شي — په دليل و په برهان
چه ئې کومه خوا رفتن دي — يا ئې چرته دي مکان
خداي خبر دي په دا علم — هيڅ خبر نه دي رحمان

ډير ياران وو د گل خان و جمال خان — پکار نه شه يو په وقت د زارستان
د همه واړو يارنو مخ دي تور شي — که به څوک و بله ياري کا په دا شان
چه يو يار په سوري پروت وي بل په اورکښي — و هغو ته به څوک څه وائي ياران
هيڅ تعريف مي په دا ژبه وايه نه شي — صد رحمت شه په يارۍ د گل خان
تر دا پورته د يارۍ شرطونه څه وي — چه په اور کښي دواړه وسوزي يکسان
چه له آله له اولاده سره وسول — خداي دي نه کا څوک دا هسي مظلومان
چه په اور کښي يو د بل دپاره سوزي — ما ليدلي نه وو هسي مخلصان
څه رنگ شوخ و هغه اور و هغه خلق — چه ئې مړ نه کړ د اوښو په باران
الغياث دي الغياث دي الغياث دي — چه انسان کا هسي ظلم په انسان
د نمرود چاري مي وليدې په سترگو — چه ئې اچول و اور ته نبيان
هم دې زمکي هم آسمان ته تعجب کړم — چه نه زمکه په نارو شوه نه آسمان
هم دې لويو لويو غرونو ته حيران يم — چه ونه لوښته له ويخه سر غلطان
له دې خپله سپيه نفسه مي زړه بد شه — چه اوبه څکي يا خواړه خوري په جهان
عالم وايي چه قيامت به په جمعه وي — وليد ما په يکشنبه په دا دوران

(c) ketabton.com: The Digital Library

هزار حیف دي چه دا هسي رنگه چاري واقع کیږي د دنیا په سود و زیان
په عیسیٰ و په دجال کښي گناه نشته دا مکرونه دي د نفس و د شیطان
عزیزان ئې خپله ووژل پخپله دا همه واړه تقدیر دي د سجان
هسي نه چه دا ئې وکړه نور به نه کړي چه ئې زړه شي هغه کاندي بادشاهان
شاه عالم اعظم وگوره چه ئې سخا کړ په خونونو واړه ملك د هندوستان
و دارا و اورنگ زیب وته حیران شم چه ئې څه چاري واقع شولې تر میان
د حسن حسین غزا دي څوك په زړه کا چه همه واړه په تیغ شو شهیدان
د دوي غوښي اوښو وینو رغړولې بې حسابه هسي خلق شه طوفان
هر چه اهل د دنیا دي حال ئې دا دي که سړی دي که پیری دي که حیوان
آدم زاد په زمکه یو بل سره وژني په دریاب کښي وبله غوښي خوري ماهیان
لکه غوښي چه ماهیان خوري په دریاب کښي په هوا کښي هم دغه کاندي مرغان
خزنده و پرنده دي د دې دهر همه واړه یو تر بل مشت و گریبان
مرداري د دې دنیا خو هم دغه ده څکه بیرته ځني گرزي درویشان
مکاري د زمانې څه همره نه ده چه رحمان ئې چا ته وکاندي بیان

دنیا دار د دنیا کار کا زه د دین خوانین ځما په ملك دي خوشه چین
هیڅ کم نه دي تر سپین مخ د دلبرانو نلکه ښه دي ځما شعر نمکین
مراد له تورو سپیونو واړه دلبري ده موقوف نه دي دغه کار په تور و سپین
مرتبه د سلیمان چه چا له ورشي هیڅ پوره نیمگړي نه دي پر نگین
چه رنگین رنگین مضمون پرې ښکلي نه وي څه پکار دي د بیاض ورق رنگین
خوند په خوله دي نه په څکه نه په خواړه دي آب و خور که د چا تلخ وي که شیرین
غرض خوب دي که په خس وي که په خاوره څه حاجت دي په بستر و په بالین
مصرئ توره هم په بد غلاف کښي زنگ شي خداي څوك مه کړه د بدانو همنشین
څه عجب که په ورځ مهر په شپه ماه شي د رحمان آشنا چنان دي هم چنین

چرته د یار شونډي چرته غم د دل و جان چرته کتي لال و چرته لعل د بدخشان
پاك ومنزه دي عشق د نفس له خاصیه چرته چاه د گیډي چرته چاه د زنخدان
لږ تفاوت نه دي د رندئ د زاهدئ چرته زلمي جونه چرته کونډي یتیمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

واړه بې وقوف دي چه څوك دين په دنيا پلوري   چرته پنځه ورځي چرته عمر جاودان
ځار شه د هوا و حرص خيال تر قناعت   چرته ملك د مصر چرته ده د غلامان
نه شي د خانانو د ملنگو سره كلي   چرته عزيز خان چرته ملنگ عبدالرحمن

كه پخوا تر آشنايۍ وي بيلتون   ما به نه وُ له چا كړي پيوستون
چه مي يار په سترگو وليد ما گمان كړ   چه هم دا ساعت مي بيا مودنده ژوندون
په نيمگړي داد خبر د فلك نه وم   چه به بيا شي په ستنه را څخه ستون
نن ساعت چه له دې حاله خبردار شوم   سكه تر نن ورځي بهتره وه پرون
هر زحمت چه په ما راشي شكرانه كړم   عاشقۍ تر هسي حده كړم زبون
اوس كه لاس زه و بله مړم هيڅ سود نه كا   هغه چاره چه له لاسه شوه بيرون
لكه نمر په څلورم آسمان ځليږي   محبت ئې له حجابه كړم بيرون
چا چه ننبه له ښه مخه را كوله   اوس دي سور په نيلي گرزي د گردون
په دا هسي حال كښي څه رنگ صبوري شي   چه دښمن دي كامراني كا ته محزون
كه په صبر سره تور كاڼي لعل كيږي   لعل ئې مه كړه په دا هسي جگر خون
د دنيا هوس په ما باندي حرام شه   د هوسۍ هسي كړم شپه په ميږتون
دريغه يو ځله هغه ځما په حال شوي   چه و ما ته لولوي صبر و سكون
و رحمان ته ځان هغه گړۍ آسمان شي   چه د ستا په غم كښي ناست وي سر نگون

كه ترې ولوښته شاهان و سلطانان   هيڅ نيمگړي په چا نه شه دا جهان
كه هزار هزار فنا شي په يو دم كښي   بيا پيدا شي په يو دم كښي هزاران
د رفتن د آمدن حساب ئې نشته   لكه بحر چه بهيږي بې پايان
يو د بل په غم نه نرم وي نه گرم   هم د هغه زده چه ور ئې شي په ځان
پيغمبر غوندي صاحب تر دنيا تير شه   دا دنيا ويرانه نه شوه په هجران
چه دا هسي عالم لاندي شه تر خاورو   د چا ياد دي ما و تا غوندي سگان
كه غلبيل كړم د تمامي دنيا خاوري   بيا به نه مومم دارا و شاه جهان
بوي د نام و نشان ئې پاتي نه شه   چه دعوی ئې كړه د نام و د نشان
كه دروغ وايم ته ورشه نظر وكړه   د خپل پلار و د نيكه په گورستان
چه ئې ته په دواړو سترگو ښكلولې   گوره څه شوې هغه خولې هغه لبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه مدام ئې په قربان قربان بللې اوس دي غبر در باندي وکا چه قربان
د رحمان و سوزان شعر ته حيران يم چه ئې اور بل شوي نه دي په ديوان

فراموش مي کړ د ستا په مينه ځان ځان لا څه دي بلکه عمر جاودان
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ يم همره عيش و طرب نه لري شاهان
لکه زه چه ستا د غم پنډونه اخلم همره پنډ اخيستي نه شي پهلوان
هسي بې سر و سامان يم ستا په عشق کښې چه آګاه نه يم په سر و په سامان
هسي بې شرابو مست يم ستا په مينه چه خبر نه يم له زمکي له آسمان
دا به څه رنګ شي چه ته د کال وعده کړې په ما نه تيريږي بې تا يو زمان
تمامي عمر د ستا په طلب ورک يم لټوم دي په هر ښهر په بيابان
که له دره ئې شړې که ئې پريږدې ته ډير مين دي ستا په مخ عبدالرحمٰن

ته چه هسي ګاه يې ترش ګاه يې خندان له عاشق سره کينه کړې که احسان
له احواله دي چا نه زده چه به څکړي کله جور کله لطف کړې عيان
رنځ راحت د عاشقانو واړه ته يې دا دروغ دي چه وصال دي يا هجران
هغه شونډې چه خوړې دي تر شکرو له ښکنځلو ئې عار نه کا عاشقان
رجوعات د ښايسته و چا ته نه وي هر ګز نه وي سرکوزي د سروشان
دغه هسي رنګ ښايست لکه چه ستا دي نشته دا رنګه ښايست د هيڅ انسان
کست تر هسي حده ولي کړې ګل رخه چه له ډيره نازه وژنې عاشقان
و هر چا وته چه ستا قوت رسيږي هلته نه رسي قوت د درست جهان
ستا له جوره زهره نه لري چه آه کا که کشور د عاشقانو شي ويران
خوار حيران لکه عاشق دي ستا له دره خداي دي هيڅوک هسي نه کا خوار حيران
لکه ډير وايي د وصل راحتونه دغه هسي د فرقت دي سخت زندان
د رخسار نښې دي واړه د خورشيد دي چه ئې درست جهان له نوره دي روښان
له هوسه دي هر ګل کره خندا شوه چه ئې وليد ستا د حسن ګلستان
کله وي چه نصيحت کاندي عاشق ته که له حسنه دي آګاه شي زاهدان
رنګ روي دي لري رنګ د سرو ګلونو توري څښې دي ښاخونه د ريحان
سياهي د نوي خط دي هسي زيب کا لکه ښکلي واړه توري د قرآن
و کوهي ته چه لغزش کاکل خطر وي کل خيرت دي کوهي ستا د زنخدان

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د درو تجلي ده ډېره ډېره   در تاریك شي چه ظاهر شي ستا دندان
ته سلطان د ښایسته و یې دلبره   دا نور واړه ښایسته دي نوکران
که دا نور ښایسته ستوري ویل کیږي   ته خو رشید غوندي صورت لرې روښان
له هر چا چه اوریده شي دغه وایي   چه ښایست دي زړه نه لري نقصان
در و لعل شو ویل د رحمان ځکه   چه د ستا د لعلو شونډو شه گویان

ځو به شمیرم زه غمونه د هجران   همره ډېر دي لکه ریگ د بیابان
د سړي د دښمنۍ طاقت مي نه وه   خداي را پیښه دښمني کړه د اسمان
لکه څوك چه د اوښ بار په میږي کیږدي   هسي زه یم په خپل غم پوري ناتوان
لکه اور د بیلتانه چه په ما اوري   چا لیدلي کښه اور دي په دا شان
د یار غم به مي هغه سړي په شمار کړي   چه شمیرلي ئې ویښته وي د خپل ځان
که څوك وایي حال دي څه دي په هجران کښي   په خاطر دي تصور کړي دوزخیان
نا قرار روح مي د یار په هوا والوت   تش صورت مي په ځاي پاتي شه حیران
د یار دم مي زړه په غټو سترگو یووړ   لکه بت چه په دیوال کښي شي حیران
ما وې زړه د مومن عرش دي خبر نه وم   چه به عشق ځما دا عرش کاندي ویران
عاشقۍ ئې تر هغه حده بې هوښ کړم   چه نه هوښ لرم نه سر و نه سامان
لور په لور ئې د تهمت په غونډو ویشت شم   ملامت را باندي وایي درست جهان
چه دا حال وربا ندي نه وي ورغلي   په ویل به څه گروهیږي د رحمان

ورکه عاشقي شه هم ئې نوم هم ئې نشان   زه ئې هسي خوار کړم لکه خاك د بیابان
زه د عشق په کار کښي تیر تر سره هم له مال یم   دریغه که په سر مي دا مشکل کا خداي آسان
کښېوتم د عشق په آدم خورو گردابونه   نه په وړاندي تلي شم نه په بیرته گریزان
رنځ د عاشقۍ چه زه ظاهر کړم و طبیب ته   هیڅ ویلي نه شي طبیبان و حکیمان
راشه عاشقي مه کړه رحمانه او که نه وي   تل په اور به ناست ئې که پادشاه ئې د جهان

خان سلطان د دې جهان   آخر درومي خوار حیران
د قضا په ځیل تړلي   په مثال د بندیوان
شیرین ځان ور څخه درومي   نه ئې زور شي نه ئې توان
که ښندي مال و ملك واړه   هیڅ رنگ نه مومي امان

نه ئې مل نه ئې حامي وي　　　درد ئې ورشي په خپل ځان
در مانده وته ولاړ وي　　　وزيران و وکيلان
هيڅ دارو کولي نشي　　　کوزکوزگوري حکيمان
بادشاهي ئې پاتې کيږي　　　زړه ئې چوي په ډېر ارمان
چه ئې روح له تنه بيل شي　　　نور پرې ژاړی فرزندان
يو ساعت وربانـدي ژاړي　　　آخر صبر کړي خواران
بيا ئې غسل لره واخلي　　　په تخته باندي عريان
په جامو ئې خوشحاليږي　　　مرده شو او غاسلان
چه له قبره ئې بازگشت شي　　　مال ئې يوسي وارثان
په مسند ئې دعوي کاندي　　　هم دوستان هم دښمنان
سهيلي ئې تالا کاندي　　　هغه خپل مصاحيان
نام نشان ئې هسي ورك شي　　　لکه عين بې نشان
نه ئې نقش پاتې کيږي　　　نه ئې اسم په جهان
دا دنيا آب روان ده　　　نه شي نقش په آب روان
که هزار رنگ آبادي کا　　　نهايت خانه ويران
لکه باد هسي به تير شي　　　هغه دور هغه دوران
دا بيان دور و دراز دي　　　کوته قطع کړ رحمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

و

که نظر کا څوک په کار د درویشانو　　خود به وویني وقار د درویشانو
په دغه لاري به ورشي خداي رسول ته　　که څوک یون کاندي په لار د درویشانو
هر گفتار به ئې د خداي په در قبول وي　　چه قبول ئې کړ گفتار د درویشانو
هسي گرم بازار بل په جهان نشته　　لکه گرم دي بازار د درویشانو
په یوه قدم تر عرشه پوري رسي　　ما لیدلي دي رفتار د درویشانو
همره خلق ئې زیارت کا پس له مرگه　　چه بازار وي په مزار د درویشانو
پادشاهان د دې دنیا واړه پراته دي　　لکه خاوري په دربار د درویشانو
هر بهار لره خزان په جهان شته دي　　خزان نه لري بهار د درویشانو
د جنت د باغ گلونه به ئې هیر شي　　که څوک وویني گلزار د درویشانو
چه دنیا ئې کړه د خداي د پاره ترکه　　صد رحمت شه په روزگار د درویشانو
د قارون و حال ته گوره حال ئې څه شه　　راشه مه کوه انکار د درویشانو
په هر چا چه د عضب لنده کا ښخه　　خطا نه درومی گذار د درویشانو
درست دیوان د رحمان ځار تر دا غزل شه　　چه بیان ئې کړ کردار د درویشانو

اوښي نه لري حساب ځما د سترگو　　بې حسابه شه سیلاب ځما د سترگو
سیاهي مي همه واړه سفیدي شوه　　هسي پریولی شي کتاب ځما د سترگو
که مي سره دي که مي سپین دي که مي تور دي　　اوښو یووړ هر اسباب ځما د سترگو
چه رخسار د هغه یار را څخه پټ شي　　حبطه شي آب و تاب ځما د سترگو
چه گداز ئې په دا گرمو اوښو نه شه　　مگر گانې دي حباب ځما د سترگو
چه مي نقش په زړه سرې شونډې د یار شوې　　کان د لعلو شه گرداب ځما د سترگو
که نور خلق د آفتاب په رڼا زیست کا　　مخ د ترکو دي آفتاب ځما د سترگو
ما ئې خیال لره ابلق د سترگو زین کړ　　قدم نه ږدي په رکاب ځما د سترگو
لکه تښتي وحشیان له مردمانو　　هسي وتښتیده خواب ځما د سترگو
ما رحمان چه سترگي رونې په خپل یار کړې　　اوس محال دي اجتناب ځما د سترگو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅوك مه شه گرفتار د تورو زلفو مه اسیر شه په کفار د تور زلفو
هم په شان د تورو زلفو به پریشان وي هر چه کاندی انتظار د تورو زلفو
د محشر عالم به کله په قرار وي څوك به څه غواړي قرار د تورو زلفو
څو ئې صبح د قیامت دمیده نه شي ورځ به نه شي شب تار د تورو زلفو
مگر شمع د سپین مخ شي باندی بله گڼه نشته نور انوار د تورو زلفو
تار په تار کا د عاشق د خاطر خونه چه حلقه شي تار په تار د تورو زلفو
چه تمام جهان ئې نښتي دي په دم کښي څوك به څه کاندي انکار د تورو زلفو
زه له کوم یوه کمنده سر وکاږم کمندونه دي هزار د تورو زلفو
په تندی د محتسب کا درّه ما ته چه پرې راشی درّه دار د تورو زلفو
همره زړونه ئې پیلي په هر تار دي چه تسبیح کړ خداي زنار د تورو زلفو
ملك د هند و د حبش ئې واړه زیر کړ چه پیدا شه شهریار د تورو زلفو
ښامارانو غوندي گرزي په گنجونو نشي هیڅ په زړه کښي ډار د تورو زلفو
که به بل مار چیچل په لاسو یا په پښو کا په زړه خوله لگوي مار د تورو زلفو
د رحمان تر قلم مښك و عنبر اوري چه آغاز ئې کړ اشعار د تورو زلفو

که هر څو په صحرا سر شوم هم په کلیو بیا مي نه موند هیڅ خبر د هغه تللیو
خداي زده کومه خوا ته لاړل حال ئې څه شه خبر نه یم د گړنگ له پریوتلیو
له دې غمه مي زړه چوي که څوك خبر وي لږ په ما هم خبر وکړئ خداي ساتلیو
پس له دې به چرته درومي ځاي مو کوم دي راته وائي د دنیا په سرای راغلیو
گوندی ستاسو په مخ زه پسندیده شم لاس د خداي ورته ونسی پسندلیو
خبر نه یم چه په باب مي کښلی څه دي زه رحمان په اندیشه یم له دې ښکلیو

تور لیمه مي د فراق په ژړا سپین شو دوباره د زړه په وینو کښي رنگین شو
ما وې زه به لا دیدن کړم د یارانو خبر نه وم چه یاران په کوچ تعیین شو
چا پتنگ غوندي ځان واچاوه و اور ته څوك ژوندي لکه بلبل په آتشین شو
د مرده ؤ ته د مرگ خواری شوې پیښي او ژوندی په زندگۍ کښي اندوهگین شو
د قضا سپاهیانو هسي لاس په تاخت کړ چه پایمال هزار خسرو هزار شیرین شو
چه قدم ئې په آسمان ایښود له نازه هغه هسی ناز پرور زیر زمین شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه مدام ئې د سنجاب د پاسه خوب کړ   اوس په زمکه بې بستر و بې بالين شو
د رحمان خاطر به ولې پريشان نه وي   چه پريشان ور څخه جمع همنشين شو

تا چه رنگ و ميو ورکړ د لبانو   اور دې پورې کړ په کور د مې خورانو
چه دې جوړه کړه لنده د کږو وروځو   خو به ښکار کړې په حرم د غزالانو
چه دې اسم د زنځير په زلفو کښيښود   معطر دې کړ دماغ د ديوانگانو
په رخسار چه دې د خط غبار خرگند شه   سر بلنده شوه فرقه د خاکسارانو
کاږه غشي واړه بيرته ځي له نښې   زه آزار کړم ستا گږو گږو مژگانو
چه ځما د يار تر مينځه جدايي کا   کانې پريوتې په خونه د بدانو
که مې چرې خواست د خداې په در قبلېږي   سوال به زه د عمر کړم د مهوشانو
سور پيزوان دې په سرو شونډو هسې زيب کا   لکه جيم په قلم ښکلې کاتبانو
د سرو ټيك دې شهزاده په جبين پروت دې   شينکى خال دې محاصل په بنديوانو
دواړه ليچې دې وکښلى مصرىٔ تورې   در پوهېږم سر به پريکړې د خوارانو
ستا له غمه په ځان زړه د رحمان سوزي   لکه شمع په زيارت د شهيدانو

چه کوټلې دې په تيغ ستا د چشمانو   سر حلقه دې د جمله ؤ شهيدانو
ستا وصال د سر پريکړيو دې دلبره   ژوندى نه مومې جنت بې مردگانو
د پيرى سورى عاقل لره ضرر دې   دا مقام دې د سر تور د ديوانگانو
په سرپوښ محل کښې نور د آفتاب نه وي   دا دولت دې نازل شوې په ډاگيانو
هم په دا ځما له سترگو وينې څاڅې   چه دې نقش په کښې رنگ دې د لبانو
مشکين خال دې په سرو لبو هسې زيب کا   لکه مهر په مخزن د در مرجانو
ما سوى له ياره هر چه دې رحمانه   واړه کفر دې په دين د عاشقانو

هر ساعت ځما د غوږ په تاوولو   د فلك لاسونه شنه شو تر څنگلو
همره غم د بيلتانه را باندې راغې   چه حساب ئې نه په خوله شې نه په کښلو
هغه سترگې چه نرگس و هم بادام دې   تيرې تورې دې ځما په قتلولو
هغه شونډې چه شيريني دې تر قندو   ما هيڅ فيض ځنې بيا نه موند بې ښکنځلو
دا کاږه کاږه باڼه او کږې وروځې   نور څه نه کا بې کږو کږو وهلو
په شپه نوکى د عاشق په وينو سرې کا   سبا پورې کا نکريزې په منگلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځما د قاتل لاس دي نه پوهيږم که تر باغ وتلي ښاخ دي د سرو گلو
دريغه مرگ ئې په دنيا کښې نيمه خوا شوي ښايسته عنچې ئې پرې يستې د گلو
هسي بند شه په کمند د تورو زلفو چه حيران يم د رحمان په خلاصولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵

د دلبرو په درگاه   نه حرمت لرم نه جاه
غوخوي مي د زړه ولي   د چشمانو په نگاه
همره قدر مي هم نشته   لکه قدر دگیاه
هیڅ خبر له ځانه نه یم   چه ئې څه لرم گناه
یو نظر را باندی نه کا   از برای عندالله
که له غمه ئې سر پټ کړم   بل سر نه لرم پناه
د رحمان په خیر دی نه شی   حال احوال د چا تباه

چه ئې وليده ستا حسن بې حسابه   له دې قصده تاو پيدا شه له آفتابه
په آرزو دي د نرکس سترگي څلور شوې   غنچه سره د زړه په وينو شوه غرقابه
ستا په غم مي سترغلي سرې سرې ناغې شوې   يا خيمې دي سياه پوشى سره طنابه
که دي زلفي په مخ پيچ و تاب شوې ښائي   ويښته څه طاقت لري د اور له تابه
زه چه خداي د ستا د غم سره آشنا کړم   خوشحالي مي نور نايابه شوه نايابه
سترغلي مي د فراق په ژړا سره شول   د سبزې اثر ئې پاځيده له آبه
ماه خورشيد دي په ښايست پوري شرميږي   ځکه مخ فنا کوي تر کوه قابه
زه دي پيژنم په اصل کښي خاکي يې   ځان به څو څنډې په گوته له ترابه
څو دي خيال د آشنا گرزي په ليمه کښي   خبر زده کړه ته د اوښو له سيلابه
د رحمان به بخت هاله له خوبه ويښ شي   که ته سترگي ورته پورته کړې له خوابه

ته شها یې شکر لبه   گل رخساره سیم غبغبه
په نادرو کښي نادره   په عجبو کښي عجبه
په جمله ؤ معشوقو کښي   بوالعجب یې منتخبه
بې زیوره ښایسته یې   بې ترتیبه مرتبه
دغه داد د الهی دي   بې تالاشه بې طلبه
آب حیات چه حیات موند بیا   ستا د شونډو له سببه
مخ دي سپین تر سپین سبا دي   زلفي توري تر تور شبه
ستا د مخ عرق دانه ؤ   زینت رانیوله کوکبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښايست مخي دي نشته   تر مشرقه تر مغربه
د وصال مونده دي گران دي   مگر فضل شي له ربه
چه د رب فضل پرې وشي   هغه خلاص شي له غضبه
دا دولت د خداي په داد دي   مونده نه شي له نسبه
عشق څه هسي علم نه دي   چه حاصل شي له مکتبه
مکتب حال د مذهب وايي   عشق سوی دي له مذهبه
د عاشق مذهب هم دا دي   چه دم نه وي بې مطلبه
ستا د حسن په صفت کښي   رحمان گنگ شه له ادبه

په هر زړه چه د يار مينه شي غالبه   بله مينه ئې هيڅ نه وي مناسبه
نوری واړه مرتبې به روته هيڅ شي   که خبر شي څوك له هسو مراتبه
لياقت ئې هر وگړي څخه نشته   عاشقي يوه پايه ده عجائبه
د طلب له کوتاهۍ نه ويره وکړه   که هر څو دي لار کوتاهه ده طالبه
عشق څرگند خزانه ده خوار هغه شه   چه څرگنده خزانه شوه ترې غائبه
غوره خط د مهرويانو تر خط نشته   که هزار رنگ کتابونه کړې کاتبه
هيڅ ئې مه پوښته له فرضو له واجبو   په هغو چه عاشقي کړه خداي واجبه
عاشقان تر سرو و ماله يار ته تير دي   خداي دي دا طايفه نه کاندي کاذبه
زه رحمان د خپل صاحب په رضا زيست کړم   څه پکار دي دا بنده بې خپل صاحبه

ورځ دي تيره په شومي کړه شپه له خوابه   خداي به کله يادوې خانه خرابه
په شتاب شتاب دي تله دي که پوهيږې   غافل مه شه د دې عمر له شتابه
دلته دم و قدم دواړه په حساب دي   پل غلط د لاري مه ږده بې حسابه
راستولي خداي حساب دي په کتاب کښي   خبر زده کړه له حسابه له کتابه
ته و خپلو نيکو بد وته نظر کړه   چه بدي دي څو تيري کړي له ثوابه
په هغه جهان به څنگه ځواب وکړې   چه پدې جهان عاجز يې له ځوابه
عاقبت به تورو خاورو لره درومې   ځان به څو ښنډې په گوتو له ترابه
د کاغذ په کښتۍ سيل به کړې تر کومه   دا کښتۍ به دي مرگي کاندي غرقابه
چه آفتاب يوه نيزه شي بيا به څه کړې   اوس چه سوري له ور تښتي له آفتابه
په آزار د چا راضي مه شه رحمانه   که خلاصي په قيامت غواړې له عذابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ورځ ناست ئې بې مطلبه — په شپه خوب کړې بې ادبه
لاس دي وخاته له دواړو — هم له روزه هم له شبه
نه دلې شوې نه هروې شوې — تر مینځ ډوب شوې مذبذبه
عبادت دي په ریا شه — په مذهب کښې بد مذهبه
مدام بند یې په سبب کښې — بې خبر له مسببه
واړه تشې شلونبې شازې — خبر نه شوې له مطلبه
ته اوده وربانـدي سور یې — آس دي یون کا بې جلبه
تن دي تش په وره وسه — آس دي داغ کړ بې منصبه
د راکب چه واك پردی شي — سود ئې څه وي له مرکبه
له ژوندیو سره ناست یې — له مرده ؤ مرکبه
هلك لوي شوې په اوبو کښې — اوبه نه پیژنې کبه
لکه کانې یا کودرې — په دریاب کښې تشنه لبه
نا آگاه ځان آگاه بولې — دا خبره ده عجبه
مراد له زهده معرفت دي — نه تش ځان وژل اقربه
د رحمان شراب له عشقه — نه انگور نه له عنبه

تا چه په دا تورو سترگو وکاته و ما ته — زړه دي ځما تور کړ له دې نوره مخلوقاته
ما خو چه ته ولیدې هغه ساعت مې ووې — نوره به مې مینه د زړه نه شي له تا ماته
شیخ و زاهدان چه نصیحت وايي و ما ته — نه دي خبر شوی ستا د مخ له محسنا ته
څه شوه که زه انگشت نما شوم ستا په مینه — لا تر ما نه خوښ يې و قاضی ته هم ملا ته
مرم په دا چه ما له تا جار باسي هغه خلق — بیا دي په دیدن تر ما وړنبي در زغلي خوا ته
زه رحمان چه یار ووینم وایم خدایه خیر کړې — گڼه ښاپیرۍ ده د بنی آدم له ذاته

که د عقل څه اثر لرې و سر ته — لاس په سر مه شه د هر گیدي و در ته
په نظر د هغو خاوري سره زر کیږي — هر چه نه لري نظر و سیم و زر ته
بې منته جام د زهرو څښلي ښه دي — نه هغه چه منت بار شي و کوثر ته
د یوسف له جاله زده کړه دغه پسه — وایه حال د زمانې و برادر ته
دې فلك و چا ته هیڅ بخښلي نه دي — چه ئې نه دي راپیرو دي ځیني بیرته
د خروار دعوه ئې وگڼه ممکنه — که رتۍ یا جو دانه به ئې وي درته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له خدایه دي خلقو وته مخ شي   له فردوسه به دي مخ شي و سقر ته
همیشه به در په در گرزي رټلي   د استوگني ځاي به بیا مومي چرته
د دې سست بدن منت په رحمان باندي   چه له خپله دره تلي نه شي بل درته

چه نظر کړم د خوبانو و رخسار ته   آئینه غوندي حیران شم و دې کار ته
له دهشته ئې ریبار پوښتیدی نه شم   خداي زده څه به ئې ویلي وي ریبار ته
خلوتیان لکه برده په کښې خرڅیږي   غبږ ئې نه خیژي د حسن و بازار ته
ته چه ما پوښتې د یار له حقیقته   څوك د یار خبري کاندي و اغیار ته
درد و غم د عاشقۍ څه همره نه دي   چه ئې عقل د چا رسي و مقدار ته
زه و یار چه خپل غمونه سره شمار کړو   یار و ما ته حیرانیږي زه و یار ته
رحمان هسي وزگار چري دي له عشقه   چه غوږ ونیسي ناصح غوندي وزگار ته

ما د دهر غم وهلي دي په لته   د پیالې د صراحی له برکته
که اوبه دي د حیاتو په تور تم کښې   ساده رویو و ما راکړې بې ظلمته
هغه یار چه و ما جام د میو راکړ   د دښنو وینې مي وڅښې بې شدته
بې خودۍ ئې د دنیا له غمه خلاص کړم   لا مي بیا مونده بیرون له شش جهته
د دښمن په دښمنۍ مې خندا کیږي   لکه شمع د مقراض له خصومته
بې خیري مي کل په خیر ده شمیرلې   د زمری په خوله کښې ناست یم فراغته
مړ بهتر دي تر هغه چه څوك بې پت وي   په یارۍ کښې دي خداي نه کا بې پته
داستۍ چه په اور سوزي مراد یې دا دي   زه په اور کښې سوې ښه یم نه بې پته
خداي هاله د سړي یاد شي چه درد مند شي   کمه نه ده دردمندي تر عبادته
زه رحمان په سل حلقو د زلفو بند یم   لا د پاسه سور پیزوان شه بله نته

ستا په مخ کښې چه حساب د جمال نشته   ځکه ما څخه د صبر مجال نشته
ته د سر و د مال ویره په ما مه کړه   ویره ما څخه د سر و د مال نشته
زه په دا سبب له ویري سره ریږدم   چه ستا ویره کښې ثواب دي وبال نشته
که وعده د یوې چاري یو ساعت کړې   د هغې چاري امید مي په کال نشته
د شهید و حال ته گوره حال ئې څه دي   بې تا هسي ځما حال دي بل حال نشته
روشنائي مي د چشمانو ستا دیدن دي   په دا کور کښې بل څراغ و مشال نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جويبار ځما د سترګو سرو ته يې — په دا نهر باندی بل څه نهال نشته
مخ دي بې خط و بې خاله هسي زيب کا — چه ئې هيڅ حاجت په خط و په حال نشته
مخامخ که راته وګورې دلبره — په کاته کښي دي ثواب دي وبال نشته
د آفتاب په مخ کښي هره ورځ زوال دي — ستا د حسن په آفتاب کښي زوال نشته
ستا په يادو کښي رحمان هسي مشغول دي — چه په زړه کښي ئې هيڅ غم د وصال نشته

مخ ته دي نمر وايم زلفي تار تار نشته — سرو که ستا قد بولم د سرو يون رفتار نشته
هر څوك چه د ستا و آتشين رخسار ته ګل وايی — پوچ وايی د اور په مخ کښي وقر د ګلزار نشته
زلفي دي ناحقه خلق بولي په سنبل ضمه — ولي چه له مښکو سره هيڅ د ګياه کار نشته
ما چه غږ په غوږ و ستا د در د سپيو واوريد — هسي رنګ بلبله په چمن کښي په ګفتار نشته
ستا ديدن هغه کا چه ئې سر په تنه پاس نه وي — ولي چه د سر د څښتن جور وته لار نشته
يار به د رقيب په لوري خداي نه کا رحمانه سم — ولي چه د سپيو فرشتو سره څه کار نشته

تا خو زده ځما د زړه له احتياجه — نور می څه پوښتې چه څه غواړې محتاجه
د طالب د مطلوب راز به ما در وښود — که ته نه وې خبر دار له دې رواجه
يار که يار ته حال په خوله نه وايي څه شو — و حکيم ته پټ څرګند وي له مزاجه
که ځما له حاله ما پوښتې حال دا دي — چه بې تا مي ورځ تياره ده شب داجه
آشنائي به ما په کوم قوت کوله — که خبر وي ستا د هجر له تاراجه
که په سولو کښي يو خواست د چا قبليږی — خداي دي هيڅوك رنځور نه کا بې علاجه
په رحمان بلا پسې که زهريږي — ته مشغول اوسې له خپله تخت و تاجه

چه خبر شوم د ساقی د جام له راحه — لکه مړي ملاقي شوم له ارواحه
زه چه زلفي د يار ووينم په خوب کښي — په شپه مښك راباندي تر صباحه
سبا زيري د وصال په مهجور کاندی — د هيواد خبر موندي شي له سياحه
که روا کا خون خوردن د عاشقانو — څوك وتی شي د خوبانو له صلاحه
هر ساقي چه جام د عشق لري په لاس کښي — دا پياله ئې په مستانو ده مباحه
مخ که بې ميني څوك ستايي ستايه نشي — د ممدوح له قدره چا زده بې مداحه
د دنيا ناوې په عقد کښي دين غواړي — ای رحمانه ځان ئې ژغوره له نکاحه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي تللي يې له ما مدامم په څه؟   ترهيدلی يې هر صبح و شام په څه؟
زه هر صبح و شام دعا کوم و تا ته   ته و ما ته کوې دشنام په څه؟
هميشه لکه وحشي په وحشت گرزې   يو ساعت را سره نه يې رام په څه؟
هميشه را څخه درومې په وړاندي   لکه عمر بيرته ته بږدې گام په څه؟
راته وايه زه به هم هغه کومه   غمازانو ته بخښې انعام په څه؟
لږ پرهيز کړه له رقيبه خداي د پاره   گڼوې سره حلال حرام په څه؟
رحمان ستا په مخ بې څښو هم مين دي   بيهوده دي ورته کيښود دام په څه؟

ولي نه گورې و ما ته سم په څه؟   زياتوې د غمزده ؤ غم په څه؟
ستا په غم کښې چه ما ويني عالم ژاړي   ژړوې را سره نور عالم په څه؟
په مطلب دي د سرو شونډو نه پوهيږم   چه مې ويني د زړه څښې هر دم په څه؟
ستمگار چه ستم کا بهانه کاندې   ته په ما باندي کوې ستم په څه؟
مه کړه خداي چه څوك بې ياره خوښ خورم وي   زه به اوسم بې تا خوښ خورم په څه؟
و دې خپلو برندو سترگو ته دي وايه   چه ورژني مي قلم قلم په څه؟
لږ ئې وپوښته چه حال دي د زړه څه دي   د رحمان له سترگو څاځي نم په څه؟
رحمان خود پخپله گرم يم چه مين شوم   ولي نور عالم مي بولي گرم په څه؟

که څه وايم له هجرانه وايم څه؟   له دې درده بې درامنه وايم څه؟
توان د دم وهلو نه لرم و يار ته   چه توان نه لرم بې توانه وايم څه؟
چه ئې ووينم له ځانه خبر نه يم   چه خبر نه يم له ځانه وايم څه؟
د خپل زړه له حاله هيڅ را ويل نه شي   له بې نامه بې نشانه وايم څه؟
د عشق راز چه هيچا نه دي بيان کړي   ترو به زه له بې بيانه وايم څه؟
د خپل يار له غمه درست په وينو ډوب يم   له دې هسي رنگ طوفانه وايم څه؟
زه چه پروت يم د هجران په تناره کښې   د وصال له گلستانه وايم څه؟
سر و مال د سړي لوټ کړي زړه ئې يوسي   له دې هسي دل ستانه وايم څه؟
زاغان بولي بلبلان شړي له باغه   د دې دهر له باغبانه وايم څه؟
هر چه وايم تر همه واړو بهتر دي   زه رحمان به له جانانه وايم څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه شوکه خاموش يم ستا د عشق له آه سرده ستا ځما له مينی خلقه واړه خبر ده
هيڅوك دي په خوله د عاشقۍ لافه و نه کا کله هم پټيږي وچي شونډي ګونه دردده
اهل د دنيا واړه نامرد دي رنګ ئې ورك شه خداي دي ملامت د هيچا نه کا له مامرده
کله بې دردانو لره زړه د چا ور درومی زه به صدقه کړم سل بې درد تر اهل درده
بې د ستا د عشق د شهيدانو له خاکدانه کله زرغونيږي سره لاله له هره ګرده
يو خوشحال يوکم سل خټك نور په طبيعت کښې ځار شه د رحمان سره بني له يوه فرده

که ځما مينه په تا ده خطا نه ده که بې تا ده ناروا ده روا نه ده
څوك چه بې د ستا له مخه بل ته ګوري آئينه ئې نا صفا ده صفا نه ده
هر عاشق چه پخپل يار پسي ژړا کا دا ژړا واړه خندا ده ژړا نه ده
د دنيا په تماشا چه څوك نازيږي خو هم نن ئې تماشا ده سبا نه ده
که ته سل ځله له ما سره جفا کړې ستا جفا واړه وفا ده جفا نه ده
هغه تير شو چه مي مينه په غلا غلا کړه اوس په درست جهان رسوا ده په غلا نه ده
معشقوقه که د خپل سر په بها مومی و رحمان وته ويړيا ده بها نه ده

له اغيار سره خندا څه پکار نه ده له اغيار سره سودا څه پکار نه ده
سل يارۍ د يوه يار د پاره کيږي آشنائې د هر آشنا څه پکار نه ده
هر بلبل به دي ثنا کا که ته ګل شې په خپل ځان خپله ثنا څه پکار نه ده
عشق د بوي په څير په پټه خوله څرګندوی په دا چارو کښې غوغا څه پکار نه ده
د عشق درد واړه عاشق لره راحت دي د دې هسي رنځ دوا څه پکار نه ده
بد له بدو سره بويه نيك له نيکو د جفا په ځاي وفا څه پکار نه ده
عاشقي حرص و هوا دي سره لري د بيمار په ځان هوا څه پکار نه ده
عاشقي يو نادر کار دي په جهان کښې ولې بې خدابه سودا څه پکار نه ده
که ئې کړم هم ئې هيڅ نه ګڼم سوګند دي وابستګي د دې دنيا څه پکار نه ده
د دنيا مينه بې کاره اوريدي شي چه مي وليده رښتايا څه پکار نه ده
که رحمان په جهان ډير پايم دلبره زندګي ځما بې تا څه پکار نه ده

ګوره بيا به څوك ادا کا په زړه غونډه چه دا هسي مسته درومي مخ بر بنډه
ته چه ګل د آشنائی له باغه غواړې خبر زده کړه د هجران له خارو خنډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما رستم د زمانې ولید په سترګو چه د یار له جوره ژاړي لکه کونډه
طالبان که مرور دي هم پخلا دي بې مطلوبه به د چا نه رسي دا هنډه
د عاشق د لاغرئ سبب هم دا دي چه فرقه د معشوقو شوه په زړه ټنډه
زه به حوري د جنت بې یاره څه کړم خداي دي سرو د چا نه کاندي ارهنډه
سخت ساعت د بیلتانه به مي هیر نه شي که را ډکه شي د تور لحد ګور هنډه
زه رحمان د هغه حسن ثنا خوان یم چه جرګه د عاشقانو وي پرې پنډه

ستا په عشق کښي هسي خلاص یم له شعوره چه یوه خبره نه لرم منظوره
طبیبان وایی چه صبر دي دارو دي خداي څمونږ فرقه پیدا کړه نا صبوره
توري هر چري ترلي په دښمن شي یاره ستا سترګي دوستان وژني په توره
معشوقې د زمانې شوې سره ټولي د زړه خونه مي ئې ولوټله چوره
زه تنها په ضرور نه یم ستا له غمه پیدا شوې عاشقي ده له ضروره
هري شپې لره ورځ شته ده په دنیا کښي څما عمر جدایي کړ بې له نوره
مهرویان وفا له هیچا سره نه کا دا خبره په عالم کښي ده مشهوره
له حیرته واړه ګوتي په غاښ نسي په هجران کښی چه خبر شي له مهجوره
د رقیب له ندو سترګو دي ځان ژغوري هر عاشق چه بهره مند شي له حضوره
همره توان و توفیق نه ګنم په بخت کښي چه تایب کا ما له فسق و فجوره
په نظر د مدعیانو تور کودی وي که ئې کښینوم د کټ د پاسه حوره
د رحمان د سترګو نم به هاله وچ شي که وچ شوي د چا نم وي له ناسوره

زه عار نه لرم په عشق کښي له پیغوره بې پروا یم د ستئ په څیر له اوره
ړدی په خوله د سمندر مهر د مومو چه څوك ما منع کوي د عشق له شوره
بې هجرانه څما بله خواري نشته ولي نشته تر دا بله خواري نوره
لکه ته چه خداي هر ګوره ښائسته کړې زه ئې هم هسي بې صبره کړم هر ګوره
چه په تور و سپین مي اړوي دا څوك دي که ته نه یې په مخ سپینه په زړه توره
د رقیب له بده خویه به څه وایم لا چه یار ور سره مل شي هاله ګوره
چه ئې پور د مرګ تر پوره پوري هیڅ دي هئ توبه د بیلتانه له بده پوره
عاشقي سړی مجنون کاندي رحمانه کڼه څوك په هوښیارئ ور وزي له کوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چه جور و جفا بیا مونده له یاره — د وفا طمع به څه کړم له اغیاره
له دښنو به د ښادۍ طمع څوک کا — چه د دوست له لاسه غم شي ورد و ځاره
دا گله هم ډیره ډیره له هغو شي — هر چه طمع ترې د ښو کیږي بسیاره
دل آزار که دل آزار کا مانه نه شي — حیف خو دا دي چه دلدار شي دل آزاره
طالبان خو تر مطلوبه پوري پره دي — خداي دي تا بې وفا نه کا وفاداره
که له ډیري حیا نه گورې و چا ته — څو خو مخ کړه د رحمان د زړه دپاره

نه رسیږي ستا و حسن وته حوره — څه به رسي و میرمن وته مزدوره
ستا تر قده تر قامته نه رسیږي — که نښتر که سپاري وي که کجوره
تر قامت پوري دي سرو ده سر کوزې — تر رخسار پوري دي شمعه ده بې نوره
هر سړي چه دي و حسن ته نظر کا — ښاپیرۍ ئې په نظر وي نا منظوره
چه تا مي د خپلو شونډو ور په خوله کړه — طایفه دي د صوفیانو کړه مخموره
اوس ته وایه چه په څه رنگ دي وستایم — زه خو ستا په مینه لاړم له شعوره
دا جذبه د عاشقۍ نه ده نور څه ده — گنه کله څوک وتي شي له دستوره
اوس به زه د شب خیزۍ څه منت وکړم — چه چهره دي کړه په خوب کښې را حضوره
چه په ننگ و په ناموس تر لوره کم وي — صدقه شه نا قابله زوی تر لوره
ننگیالي تربرونه ښه وي او که نه وي — ننگیالۍ ترله هم ښه ده له تربوره
خوب روئي بې دلبرۍ څه په کار نه ده — لکه ونه بې میوې په پاڼو گوره
که د غلوزي لباس وکا غزا وشوه — شهد نه دي چا موندلي له زنبوره
په رحمان د ښایسته ؤ قدر ډیر دي — د طبیب له قدره چا زده بې رنځوره

چه په وقت د ځکندن وکاږې ږیره — ترو نن ولي هسي رنگ یې بې تدبیره
هر سړي چه کانده غم په مخ کښې ویني — له هغه غمه لا نن گرزي دلگیره
چه سبا ارمانوې پند د پیرانو — ولي نن د پیر طلب نه کړې بې پیره
د یار یاد نه دي ځاي څه رنگ په زړه نسي — یاد د غیر چه لري نه کړې له ضمیره
چه د توك په طلب گرزې خداي دي هیر دي — فقیري دا هسي چري وي فقیره
دغه غم دي خداي بدل کا په شادۍ — زهیر مه شې په آشنا پسي زهیره
هر سړي د هغه مخ په روڼا گرزي — چه ئې خونه د خاطر وي پرې منیره
همیشه پراته په اور و په اوبو وی — عاشقان د لعللو لبو له تاثیره

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هر څو ښايسته ډير دي په جهان کښي — و هر چا ته خپل آشانا دي بې نظيره
زه رحمان د آزادئ په طلب گرزم — باري نه د تورو زلفو له زنځيره

وقت د نو بهار دي زه جدا له خپله ياره — دريغه دريغه دريغه چه بې ياره ځې بهاره
اور د خوړو زړونو چه د غره په سر بليږي — شني لوخړي خيژي له نښترو له چناره
دا څه عاجزي ده چه زه کښم په کاغذ باندي — راشه وويريږه د عاشقو له آزاره
دا څه اوښي نه دي چه بهيږي له چشمانو — ويني دي بهيږي د زړګوټي له پرهاره
رنځ مي هسي سخت دي هر زمان په ما زياتيږي — راشه اې طبيبه گوندي مرم د رب دپاره
غرونه دي نړيږي چه په حال ځما خبريږي — سيند د اوښو درومي چه راغلي له کهساره
نور څه نه دي واړه دا نارې د بيلتانه دي — راشه که ئې اوري د رباب له هره تاره
زه يو خوار و زار يمه رحمان په عاشقي کښي — خپل دي که پردي دي راته نه گوري له عاره

خود به وران شې د دنيا بازاره تاړه — هر ساعت د بيلتانه په تاخت لتاړه
لا غنچې په باغ کښي سترگي سپړ دي نه وي — باد خزان ئې د زړه مينه کړه ويجاړه
هسي باد پرې د فنا لوري والوت — د لاله قوله ئې پريسته له ناړه
څه بزرگي به ئې د باز و د هماي وي — زباني ذکر که سل رنگ کا خراړه
که سل زر کاله پرې تير شي په اوبو کښي — په نرمئ به نرمه نه شي وچه تراړه
تر دا هسي عمره نه عمر بهتر دي — هر چه حال ئې ځانکندن شي عمر واړه
تروله خلاصه بندي ښه يې اې رحمانه — چه د يار د زلفو ځيل دي شي په غاړه

کله په نمر سوزې کله ريږدې په ساړه — کله مرې له لوږي کله مرې په ډير خواړه
واړه په غوغا دي چه راغلي په دنيا دي — نه ئې هغه وږي په قرار دي نه ماړه
کله لاس په سر و بل ته کيږدي توضع کړي — کله وبله کيږدي لاس په توره په چاړه
خاوري د آدم چه کړې خمير فرشتگانو — درست ئې په غمونو په دردونو ولاړه
څه شو که څوک نن ساعت وهل کا يا تړل کا — پيښ به په هغه شي چه واهه شي هم تاړه
ښائي که څوک پس له مرگه خاندي په لحد کښي — هر چا چه په دا ژوندون کښي خپسر وژاړه
ويني واړه تلوني هيڅوک نه دي پاتي شوي — يون دي په دا لاري هم د ځوان هم د زاړه
زلفي د دلدار دي چه هر څوک ئې طلبگار دي — لوي دي که هلك دي که عټان دي که واړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سخ د هغه چا دي چه په درکښي ئې قبول شي　　زار د هغه چا چه ئې له دره وشاړه
ما عبدالرحمن غوندي سلام کړ ورته سلو　　خداي خبر چه کوم يو هغي ترکي ولاړه

چه غرقاب شي تور مژگان په غم د زړه　　نور خراب شي خان و مان په غم د زړه
عبث وايې غم د زړه و بلهوس ته　　څه پوهيږي هلکان په غم د زړه
په بل مخ باندي سوا د يار له مخه　　ما ترلي دي چشمان محکم د زړه
چه ئې عرش و کرسي لاندي تر قدم دي　　بالا تر دې هسي شان قدم د زړه
د خليل تر کعبې دا کعبه ده لويه　　که آباد کا څوك ويران حرم د زړه
که نور خلق قدمونه ږدي په زمکه　　ما دي ايښي په آسمان قدم د زړه
دا مکان　چه د اسمان زمکي تر ميان دي　　يو خلوت دي د امکان سلم د زړه
زه مرهم د زړه له چا غواړم بې ربه　　چه کړي نه شي طبيبان مرهم د زړه
صورتي همدمان ډير دي په دنيا کښي　　ولي نه مومي رحمان همدم د زړه

ساقي پورته شه د ميو جام تيار کړه　　عمر هيڅ معطلي نه کاندي تلوار کړه
هر دم تيغ د ستا ځما په گلو گرزي　　هر نفس د خپل نفس له تيغه ډار کړه
تر خودئ په هورته بله بلا نشته　　خاد مي د بيخودانو په دلبار کړه
دا پنځه ورځي ژوندون چه غنيمت دي　　شکرانه په دا نعمت د کردگار کړه
که غمخوار غواړې په غم و په اندوه کښي　　ښيښه ډکه د شرابو اختيار کړه
څو دي دوه سترگي غړيږي په جهان کښي　　ننداره په هر ساعت د خپل نگار کړه
هغه څوك دي چه تهمت پرې وايه نشي　　غوږ په هيچا باندي مه باسه خپل کار کړه
مدعي چه په خوله ورشي هغه وايي　　گوش و هوش د محبانو په گفتار کړه
بې وفا دي د دې دهر ياران واړه　　چه دي پس له مرگه يار شي هغه يار کړه
رحمان وايي د دنيا چاري فاني دي　　البته په نا خبرو اعتبار کړه

باړه وتړه هاله کښت و زراعت کړه　　تقوىٰ دار شه هاله طمع د جنت کړه
عاقلان په وړاندي ځي په ورستو گوري　　په دنيا کښي سر انجام د آخرت کړه
سم د لاسه کار هر گوره ډير مشکل دي　　څو لا نه يې غريب زيرمه د غربت کړه
چه نور خلق ملامت در باندي وايي　　لا پخوا تر خلقو خپل ځان ملامت کړه
چه عقبىٰ ته د دنيا په اجر مومې　　خو هم دا عمارت هلته عمارت کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو به ګورې د قيامت و ورځو شپو ته | خو هم دا جهان په ځان باندي قيامت کړه
چه نيکي بدي په تله کښي تلل شي | خود پخپله تله واخله عدالت کړه
که لښکر د حرص هوا درباندي زور شي | سر دننه په قلعه د قناعت کړه
دا به نشي چه ستا ځټ او د حق مخ وی | که حق غواړې ته هم مخ په حقيقت کړه
هغه زړه چه عرش الله دي ګوره کوم دي | ځو دي توان شي د جمله زړونو خدمت کړه
وړاندني هم واړه ستا په ځير سړي وو | ته هم پاځه د هغو په ځير همت کړه
د دنيا چاري همه واړه فاني دي | باري پورته شه يو بل رنګه حکمت کړه
په طبيعت د عاشقانو دارو نه شي | درومه بله خوا دارو د خپل زحمت کړه
ځو دي حق موندلي نه دي مه جار ووزه | په دا مرسته دا جهان واړه لت پت کړه
اې رحمانه اول ته نصيحت واخله | دغه پسه بيا و بل ته نصيحت کړه

چه می مينه خداي په تا باندي پيدا کړه | ترکه ما په هغه ورځ خپله رضا کړه
اوس د ستا رضا جفا کړې که وفا کړې | ما د ستا جفا قبوله په وفا کړه
ګل په لعلو و په ګوهر کله ځوك پيري | بې له ما چه تا خندا کړه ما ژړا کړه
بې له ما چه د ستا غم په هوس پيرم | کوم وګړی په هوس د غم سودا کړه
دوه ياران به دا رنګ نه وي چا ليدلي | چه يوه ورته ښکنځل کړه بل دعا کړه
ما و درست جهان ته شا و تا ته مخ کړ | تا و درست جهان ته مخ و ما ته شا کړه
ډير هندکی په جهان ګرزی د چا ياد دي | عشق عالی پايه د هير او د رانجا کړه
هم په دا ئې تر همه ؤ نام بلند شه | چه قبوله غندليب د ګل جفا کړه
نا آشنا د بيلتانه له غمه څه زده | خداي دغه خواري په بحره د آشنا کړه
عاشقان د يار تر سپيو هم ځاريږي | ګنه ما د رقيبانو څه پروا کړه
زه رحمان چه ستا د حسن ثنا خوان يم | ستا له رويه درست جهان ځما ثنا کړه

نه يم خوښ د سرو ګلونو په سايا زه | خوښ يم ستا د مخ په اور باندی جليا زه
په اور سوي ښهر وران وي څه حکمت دي | سوي ستا د مخ په اور يمه بسيا زه
خپلوم به دي په هر رنګ چه خپليږې | که دي مومم په دروغ که په رښتيا زه
نن راغلي په جهان يې که ديدن کړې | نه به ته په دنيا راشې نه به بيا زه
دا اوږدې وعدې چه ته کوې صنمه | کاشکی بيا مومم فرصت په دا دنيا زه
چه له ډيري حيا نه ګورې و چا ته | غوڅ کړم غوڅ کړم د ستا ډيري حيا زه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه له غمه له اندوه دي مړ نه يم　سنگ آهن يم آدم نه يمه گويا زه
که جوړه تلي څوك و قبرو ته دريغه　ژاړم دا چه يا به ته نه يې او يا زه
هميهشه د خپلو اوښو له سيلابه　سرگردان يم تر فلك و تر آسيا زه
که څوك قياس ځما د ډيرو اوښو وکا　هسي گرزم لکه خس پاس په دريا زه
زه رحمان د يار ثنا کولی نه شم　کاشکي مه وي په جهان کښي څه گويا زه

اي ځما د زړه آرامه راشه راشه　سر و قده گل اندامه راشه راشه
چه همه واړه خوبان دي مقتديان دي　د همه واړو امامه راشه راشه
بې تا نشته هيڅ حرمت د عاشقانو　د مشتاقو احترامه راشه راشه
خداي زده بيا به هسی وقت وي او که نه وي　زه ويريږم له ايامه راشه راشه
نن هنگام دي که وفا کړې که جفا کړې　چاري نه شي بې هنگامه راشه راشه
دا جهان د مسافرو رباط دي　تله دي تله دي له دې گرامه راشه راشه
پري رويه سنبل مويه ملك خويه　عنبر بويه لاله فامه راشه راشه
شپه لا پريږده روڼا ورځ را باندي شپه شوه　د رحمان ماه تمامه راشه راشه

بيا می زړه د تورو زلفو مسخر شه　چپ و راست می د حبشو تور لښکر شه
هر طرف مي د دعا غشی گذار کړل　ولي يو هم هسي نه وُ چه کارگر شه
و هر لور ته چه غوږ باسمه غوغا ده　يا ناري د بيلتانه دي يا محشر شه
واعظان خو وعظ کاندي باري څه کا　چه د عشق په ليونيو ئې گذر شه
چه پدر غوندي ئې ما ته نصيحت کړ　په ديدن د ستا هغه ځما پسر شه
ستا په درکښي چه پراته دي نيکبختان دي　چه د ستا له دره ووت در بدر شه
د عشق زخم به څوك څه گنډي رحمانه　چه گنډون ئې په پرهر باندي پرهر شه

په دوران می هسي رنگ دلبر پيدا شه　گويا بل د نمر د پاسه نمر پيدا شه
يا طالع د زمانې يا ځما بخت دي　چه دا هسي رنگ شيرين بشر پيدا شه
چه قاصد د ورك يوسف زيري پرې وکړ　د يعقوب د سترگو بيا نظر پيدا شه
عشق دي دا که يو فساد دي نه پوهيږم　په جهان کښي چه دا شور و شر پيدا شه
دريغه نخل د عشق مه وي زرغون شوي　چه له ښاخه ئې د غم ثمر پيدا شه
ملائك د عشق له غمه خبر نه دي　خو هم ما لره دا سخت سفر پيدا شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو د ترکو بې نیازي بل عاشقی شوه　　په پرهر باندي مي بل پرهر پیدا شه
بیا به روغ د عاشقۍ له رنځه نه شي　　په هر تن کښي چه دغه اثر پیدا شه
د نا اهل زوي په پلار په څه ښادي کا　　چه له پشته ئې لئیم پسر پیدا شه
چه هنر عیب کوي عیب هنر کا　　د رحمان په دور دا هنر پیدا شه

هیڅ می نه زده نه پوهیږم دا څه پیر شه　　چه دلدار مي د اغیار په شکل څیر شه
زمانه مي د رقیب له لاسه وژني　　چه مي سپی ګاڼه هغه را باندي شیر شه
د هجران غمونو هسي په عذاب کړم　　هغه عیب چه مي لږ ګاڼه اوس ډیر شه
چه په تیغ مي لوبي کړې سزا مي دا وه　　ښه چه غوښ مي زړه د ترکو په شمشیر شه
تیر ساعت به د هیچا په لاس کښېوزي　　اوس به څه وایم و چا وته چه تیر شه
چه مي نوشه د هجران پیاله کړه تلخه　　د وصال دولت مي کل زهر و ګنډ هیر شه
چه ئې نه په وفا یادنه په جفا وي　　سکه رحمان د هغه یار له دله هیر شه

چه نصیب ئې سینه چاکه زړه افګار شه　　جرس ځکه په فریاد و په چغار شه
چه ندا د عاشقۍ په عاشق وشوه　　د غفلت له خوبه پاڅیده بیدار شه
عبادت د ریا کار څه پکار نه دي　　لکه غوك هسي په بحر کښي مردار شه
د جاهل زهد په زهد حساب نه دي　　لکه مال په خمرو خرڅ د خمر خوار شه
مشقت د نادانانو واړه پوچ دي　　لکه بې بارانه ابر تش غبار شه
علمیت د بې عملو عالمانو　　لکه ګنج د کتابونو په خره بار شه
چه ئې کاندي و نا اهل و نا قابل ته　　نصیحت د ناصحانو څه په کار شه
د رحمان کلام په غوږ د بې هنرو　　لکه در په لاس د طفل هسي خوار شه

که په عقل پسې لاړم پکار نه شه　　که له بخته مي یاري غوښته یار نه شه
غرونه غرونه خوب په څاڅکي اوبو درومي　　یار په سیند ځما د اوښو بیدار نه شه
معلومیږي چه کم بخت د درست جهان یم　　چه د درست جهان دلدار مي دلدار شه
ما غندي او رقیب ستائي طالع ګوره　　چه سړي ورته د سپی په مقدار نه شه
که ئې سل ځله اقرار را سره وکړ　　دا ځما نا قرار زړه په قرار نه شه
ډیر غمونه دي چه ئې وخورمه پخپله　　په دنیا کښي مي بل هیڅوك غمخوار نه شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

که مي سل نصيحتونه ورته وکړه هغه خداي بې لاري کړي په لار نه شه
سهل کار دي که رحمان په زړه آزار شم چه خاطر د هغې مستي آزار نه شه

چه له سترگو مي خوناب د زړه عيان شه له نظره مي هر سنگ در و مرجان شه
خراب زړه مي ژړل د يار له غمه بيا په اجر د هغې ژړا خندان شه
کمينۍ له جمله آفتو خلاص کړم لکه خاوري د دښمنو په چشمان شه
د غصې زهر ئې شهد شول په صبر د خليل په خير آتش پرې گلسان شه
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدايه هسی نه چه و هر چا وته عيان شه
چه د يار زلفي رخسار شو په زړه نقش خپل خلوة مي خراسان و هندوستان شه
د رنځور علاج ترخه ترخه دارو وي دغه درد دي چه هم درد وهم درمان شه
چه د ستا د خولو بوي ور باندي راغي د عطار په مخ د اوښو رود روان شه
علامت د استغنا به ئې څرگند وي هغه څوک چه تير تر ځان و تر جهان شه
د گريبان په چاکول ئې څه لارغه وي چه ځگر ئې ورښي چاك د گريبان شه
نادانان به د دنيا غمونه کاندي مرد هغه دي چه په زيرمه د خپل ځان شه
نشانه د نادانۍ به نوره څه وي چه سړي په خپل کردار باندي پښيمان شه
آدميت څه په دولت نه دي رحمانه بت که جوړ شه د سرو زرو نه انسان شه

په دنيا کښي له دنيا کوښه کنار شه سمندر غوندي په اور کښي گلعذار شه
پس له مرگه که ژوند غواړې سر گياه کړه په پريکړي سر بيا نوي مرغزار شه
دا ترخې اوبه به څه کوې د بحر خود پخپله د گوهر په څير آبدار شه
بې له خدايه نور د هيچا منت مه کړه په وچ کاڼي باندي ونه د کهسار شه
که د ونې په څير گل و ميوه غواړې ځان په نمر کړه سايبان د هر خاکسار شه
دست په دست که د خپل کار په درستول يې لا پخوا تر ځان ورنبي د بل په کار شه
که دي ويره شي له خپلي در ماندگۍ د درماندو دستگيري کړه خبر دار شه
که هوا دي د جنت په خاطر گرزي خاك نشين په آستانه د هغه يار شه
که په توره تاريکۍ کښي روڼا غواړې نندارچي د يار د زلفو د رخسار شه
که پکار دي د سرو شونډو شيريني وي د خپل ځان په وينو سور لکه انار شه
که راضي يې چه دي باغ شي د زړه سبز په ژړا لکه باران د نوبهار شه
د رحمان په عاشقۍ کښي سترگي وشوې چه څوك وايې عاشق ړوند دي هغه خوار شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاڅه یو ځله سیراب د عشق په جام شه   په ساغر د ماه و مهر می آشام شه
له اوله بندګي بیا آزادي وي   که مقصود د آزادۍ لرې غلام شه
د صیاد له وحشتونو خپسر خلاص کړه   لکه مرغ خانګی پخپله رام شه
ژوندی ځان په زمکه خښ کړه لکه تخم   که لویي غواړې د خاورو په مقام شه
درست جهان د کمینۍ په خوي وخوره   لکه زمکه هسي لاندي تر اقدام شه
په نیستۍ کښي د هستۍ مرتبه ګوره   نندارچي په ویرانه کښي د خپل بام شه
و دښمن وته خپل حال پخپله وایه   ځان پخوا تر مرګه ووژنه مدام شه
په مستانو کښي د عقل ښښتن غل دي   که په نورو خلقو خاص یې دلته عام شه
اې رحمانه د بلبلو ژبه زده کړه   دغه پسه په صفت د ګل اندام شه

د دنیا د سود دپاره غمګین مه شه   غم د دین و د ایمان خوره بې دین مه شه
هر ګره ګره کشای لري کم بخته   نا امید له خدایه غوټه جبین مه شه
ډېر خفت دي دارنده چه دانه چین شي   خو دي آب و دانه شته دانه چین مه شه
هر مرغه چه د بل غوښي خوري مردار وي   ځان حلال کړه لکه زاڼه شاهین مه شه
د ذرې په څیر آفتاب په طلب خپل کړه   لکه تیره هسي پروت په زمین مه شه
کار په تش لستوني نه کیږي بې لاسه   لاس په ډیره کړه بې لاسه آستین مه شه
عاشقي او خود بیني دي سره لري   که مطلب دي عاشقي وي خودبین مه شه
په خپل کور کښي دي سفر دي که پوهیږې   مسافر د هندوستان و د چین مه شه
خپل تابوت درته ولاړ زین کړي آس دي   ته په زیرمه د بل آس و د زین مه شه
چه تقویٰ دیانت نه لري رحمانه   د دې هسي همنشینو نشین مه شه

په امید د آینده ؤ زړه ور مه شه   نسیه نقد ځبله بیل کړه اوتر مه شه
په امید امید ئې خلق نا امید کړه   د فلك له رهزنۍ بې خبر مه شه
د دنیا بادشاهان خواست کړی له فقره   ته بادشاه د هسي ملك شه خواستګر مه شه
د همای په څیر طعمه کړه وچ هډوکی   لکه مچ طالب د شهد و شکر مه شه
ځان صدف غوندي و خاورو ته کړه څیرمه   لکه ځګ هسي د بجر په سر مه شه
ډېر عزیز دي موم دلان تر سنګدلانو   ته یو څاځکي شه د اوښو ګورهر مه شه
حیوان هم په تسبیح د خداي مشغول دي   ته انسان یې له حیوانه بتر مه شه
نفس شیطان سړی و کفر ته وباسي   رحم فهم په ځان وکړه کافر مه شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ټپ ړوند د هغه یار په هنر مه شه ټپ ړانده دي عاشقان د یار له عیبه
دغه ځاي د بیدلانو دي رحمانه د دلبرو په کوڅه دلاور مه شه

ته ناحق نه ما کینه کړې کینه ناکه په کینه به آئینه نه کړې ته پاکه
څوك بې وجهې چا ته توره تیره اخلي خپل عمل دي چه دنیا ئې کړه هلاکه
چه خندا ئې د بلبل په آه سرد کړه خداي د گل گریوان پاره کړ سینه چاکه
څکه سپینې شوې اول د حباب سترگې چه له بعضه په دریاب کښې چوی تناکه
که تن زمکه کړې زړه تخم باران اوښې لکه نخل به سرو وکاږې له خاکه
بلا دست به شې هاله په نورو ونو که تعلیم د زیر دستۍ واخلې له تاکه
بیا به مومې د ترکو واك و حکم څو ونه ووزې د درست جهان له واکه
د هغه جهان ژوندون به هاله مومې چه لاس وکاږې د دې جهان له ژواکه
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقي کښې عاشقي دا هسي چرې ده کاواکه
چه دا هسې لوي میلمه ته کور ته بیایې اول غولې پاکیزه کړه له خاشاکه
په دوېئ کښې به ور نه شي تر توحیده څو ضمیر دي خالي شي له اشراکه
دا همه واړه حجاب دي چه لیده شي نور دي حسن بالا تر دي له ادراکه
په ظاهر لباس غلط د سړي مه شه مینځ ئې گوره له چغزی اوله متاکه
اولیأ په جهان څکه څرگند نه دي چه پاك ژوی خپسر نغاړي له ناپاکه
هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه ترو رحمان به څه مانه کړي له افلاکه

گیډه وتړه په پړي سره کلکه د روټۍ طمع و مه کړه له فلکه
هر سائل چه سوال د نان کړي له فلکه گویا غواړي په کچکول کښې اوړمکه
له آسمانه چه څوك طمع د وفا کا دغه طمع ئې طاعون گڼه بې شکه
له بارانه سره هسې بړلۍ ووري چه هر زخم ئې بد تر وي تر ټوپکه
که په چا ئې شفقت و مرحمت وي ظلم خور به ئې تیر وي تر اوزبکه
موړ به نه شي هیڅ سړی بې قناعته که ئې خونه وي په سیم و په زر ډکه
بیا به نه مومې کمال بې کمینۍ که خیمه دي وي د عرش د پاسه لکه
که جهان په نور عالم باندي فراخ دي په تنک چشم باندي تنگ شي له چشمکه
د دې دهر په یارانو کښې آب نشته که ئې غواړې تر سما و تر سمکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترخې اوښي د عاشق آب و نمك دي   خداي دی نه کا څوك بې آب و بې نمکه
داد زاری اندېښنې مه کړه رحمانه   د دنيا چاري په تله دي تر دمکه

چه خيمه ئې د سيلاب په مخ شوه لکه   د حباب تماشا گوره تر دمکه
هيڅ پکار نه ده ويسا د پاڼ په سيوري   لا ترې لاندي وي د څو لرگو کوډلکه
دا د لاندی به هم واړه چيت پيت شي   مگر سر وي چا وکښلي تر فلکه
چه په اصل خداي نسکور وي پيدا کړي   څوك به څه خوري د دې دهر له ښانکه
چه دښمن ئې وي له دوسته اړولي   د هغه احتياط بويه له کومکه
راشه واچوه د نفس و خوله ته خاوره   څو دي نه ده خوله د گور په خاورو ډکه
هر چه ډکه ئې د گور په خاورو خوله شي   په هغه به وي حرامه نوره څکه
که نور څوك تبارکي کا ځبله نوره   و رحمان وته خپل يار دي تبارکه

که په هجر کښي څوك ما پوښتي له حاله   حال خو دا دي چه ناتوان يم بې مجاله
زه د يار په ديدن څکه شتابی کړم   چه د عمر بقا نه وينم تر کاله
چه تر حسنه تر جماله ئې ځار نه شم   شرمنده يم د خوبانو تر جماله
ته و ما ته نصيحت مه کړه ناصحه   عشق بې نياز دي له ثوابه له وباله
بې د خپل آشنا د حسن له تعريفه   هيڅ مي مه پوښته له نوره قيل و قاله
ما د عشق په درس کښي نور څه لوستي نه دي   بې له زلفو بې له خطه بې له خاله
په دنيا په آخرت مي دي خداي نه کا   بې نصيب د مهرويانو له وصاله
که يار سر په دويدن غواړي مه جار ووزه   دغه حکم رحمان کړي دي دلاله

څو تر مينځه ورانه نه کړې د تن پوله   و به نه رسې تر خدايه تر رسوله
خداي و تا ته دين دنيا په غوره کښيښود   تا دنيا کړه په دا دواړو کښي قبوله
تر حرص په هورته بله بلا نشته   دا بلا د ستا په خونه شوه نزوله
يو ساعت د خداي په ذکر مشغول نه شوې   تمام عمر د خپل ځان په غم مشغوله
چه باقي زندکاني په فنا پلورې   ځان په کوم دانش دانا بولې مجهوله
له خالقه روگردان شوې و مخلوق ته   بيا و ځان ته عاقل وايې نا معقوله
نصيحت لکه هلك در باندي تريخ دي   د دنيا په شيرينۍ پسې ملوله
چه رحمان غوندي خورسند نه شې په نول کښي   خلاص به نه شې په هيڅ رنگ د زړه له نوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبر نه یم چه ئې راوستم له کومه — بیا مي کومي خوا ته استوي چه درومه
لکه ړوند چه لاس د بل په اوږه کیږدي — هیڅ ژوره لوړه نه وي ور معلومه
خداي را پیښه نرۍ لار کړه نالیدلې — لکه ورانه ما شوړه چه وي سر گومه
خراب زړه مي تورو زلفو ته هوس کړ — بارې کوت د مرغه په څیر په لومه
هسي کوډې د عاشقۍ را باندي وکړې — چه سنگین خاطر مي نرم شه تر مومه
چه ئې هیڅ له خدایه ترس و ویره نه شي — الغیاث د دلبرانو له رسومه
کله را کاندي شراب د لعلو لبو — کله جام د زهرو را کاندي چه شومه
د مطلوب له طالبانو چه ځان شمیرې — اي رحمانه اول سیال شه بیا ئې مومه

اعتماد به په دنیا کوې تر کومه — دا رفتار به په پس شا کوې تر کومه
څو به پټ له مرگه گرزې سپینه ږیره — په روښانه ورځ به غلا کوې تر کومه
چه د دهر له یارانو وفا غواړې — صیادي به د عنقا کوې تر کومه
د پیرۍ علاج په ډانگ په لوړ نه شي — دغه کار به په عصا کوې تر کومه
ته چه پند وایې ناصحه و رحمان ته — شکایت به د قضا کوې تر کومه

ډیر عمر می تیر کړ بیهوده په زمانه — نور دي ځما سر وي او د ترکو آستانه
هیڅ مي حاصل نه کړه په شیخۍ و په تقویٰ کښي — پس له دې مي وار دي هر چه شي په میخانه
شیخ و شیخي ورد و وظیفه و ذکر فکر — زه و ساقی جام و باده چنگ و ترانه
زه و زاهدانو ته حیران یم دوي و ما ته — دیوانه بده خندد و ده به دیوانه
گنج د عقل جار شه د عاشق تر څاځکي اوښو — نه خروار د عقل نه د عشق یوه دانه
تیغ د یار له لاسه په مرۍ د عاشقانو — هسي لذت کا لکه د میو پیمانه
خداي لره به ور شم په سودا د یار له مخه — بل مقصود مي نشته په کعبه په بتختانه
زه له ډیري میني په تش بوي د یار شیدا یم — تل د لوندو ختو اوبه لږ وي بهانه
ځکه زاهد زهد کا د یو جنت دپاره — سر ښندلي نشي په اوربل د جانانه
گوره د منصور هسي په دار نه شې رحمانه — مه کړه دا د عشق خبري مستی رندانه
بل نام و نشان د عاشقۍ نشته رحمانه — بې نام و نشان شه که ئې غواړې نشانه

که ستا خپله سیه وریې نه وي دښمنه — آئینه ځما د زړه نه ده خچنه
ته چه ما وته د عیب په نظر گورې — دغه واړه عیب ستا دي اې عیب ژنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل صورت په آئينه کښي هر څوك ګوري　که څهره د چا صفا ده که ريمنه
چوهاړي د حلال خور په نامه بولي　له ښو خلقو بد ګوئي نه ده ممکنه
ته چه بد له بله وايې زه ويريږم　چري خپله بدي نه کړې معينه
تر هغو به وړنبي ستا عيب ځرګند شي　چه هر چا وته دي کړې ده خندنه
هر څه تخم چه کرې هغه به يوسې　خپله خپله ميوه نيسي هر ونه
که له خپله عيبه ځان ژغورې رحمانه　د هيچا له عيبه مه کوه پوښتنه

که له مخه يوه خوا کا حجابونه　خداي به ورکا و خوبانو توابونه
کله وي چه يو په رنك د هغه يار شي　که هزار شي په آسمان کښي آفتابونه
په ګرداب د زنخدان ئې هسي غرق يم　هيڅوك مه شه غرق په هسي ګردابونه
لکه زه چه ئې له غمه په عذاب يم　خداي دي نه بردي په چا هسي عذابونه
ګفتګو مي هيڅ اثر ور باندي نه کا　که له غمه ئې تصنيف کړم کتابونه
په يوه ځواب مي رد کا هزار سواله　هسي کاندي د سوالونو جوابونه
هيڅ پاياب د فن قريب ئې مونده نه شي　څوك به څه غواړي د بحر پايابونه
که لږ سترګي و بله کيږدم راته وايي　په ياري کښي عالم کله کا خوابونه
مال و ملك ئې همه واړه اوبه يوسي　د هغو چه ځي له سترګو سيلابونه
د کږ ورځو محراب ته ئې حيران يم　څه نسبت لري بتان و محرابونه
ما هاله له پارسائۍ نه وُو لاس وللي　چه په لاس کړه مطربانو ربابونه
ارغواني جامې چه آغوندي رحمانه　بيا ئې جوړ کړه ستا د قتل اسبابونه

را کوي د بيدردۍ پيغورونه　بلوي مي په تندي باندي اورونه
نور څه نشته واړه غوښي دي د زړونو　چه ورژلي شي د ترکو په تيغونه
هر نګاه ئې په وکښه د زړونو شير دي　هميشه را باندي ازمائي زورونه
خداي دي تور چا ته د تورو سترګو نه کا　عالمونه ئې ورکيږي په تورونه
يو د حسن اور دي بل کړ په جهان کښي　په دا اور باندي دي وسوه ډير کورونه
زه د يار په مينه غل کړم رقيبانو　ګنه نور ئې کوم راپوري دي پورونه
د رحمان د عاشقۍ هسي غبږ وشه　چه بر پاي شو په هر ښهر کښي ښورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خاطر مي غلبه شوه ستا غمونه لږ د خداي دپاره کېږده قدمونه
څه خو قياس ځما د ډېرو اوښو وکړه چه په تن کښې مي وُو چري دا رودونه
هر چه ستا په دم ژوندي دي نه رغيږي که بې تا په ځان پوکي هزار دمونه
که هزار هزار دمونه په ځان پو کا نور به نه کا په دمونو قسمتونه
له قسمته خلاصيده د هيچا نشته که داخل شي د مکې به حرمونه
سر ئې کله په کوشش تر ځايه رسي څو د خداي له لوري نه وي کرمونه
چه توانگر د قناعت په خزانه شي نور به څه کاندي دينار و درمونه
قسم وخوري له خوبانو بيا ئې مات کا څه باور دي د رحمان په قسمونه

ژوندي کاندي د دنيا کار و بارونه په مړو پريواته د خاورو انبارونه
څوك سر تور پښې ابلي خاورو لره درومي چا کاږه دي په سر ايښې دستارونه
ښه استوگنه د دوه ورونو سره نه شي بلکه اخلي يو تر بله آزارونه
د يوې ونې له ښاخه پيدا کيږي په چمن کښې هم گلونه هم خارونه
همره خلق هره ورځ له دنيا درومي چه ئې نه په چا حساب شي نه شمارونه
يو يووار دي په هر چا باندي تيريږي هميشه به په چا نه وي دا وارونه
ډېر له سره مي تودگي بازارگي تير دي څوك دي نه کا په ما قنج و بازارونه
جدايي د آشنايانو هر دم کاندي په رحمان باندي د تورو گذارونه

دريغه وليدي يو ځل هغه مخونه چه دراز لري مژگان دراز قدمونه
دراز قد دراز مژگان درازی زلفي وړې شونډې وړه خوله واړه غاښونه
د آسمان شمس و قمر به ترې قربان کړم هم د زمکی په سر واړه سره گلونه
چه ئې ووينم په مخ مي اوښې درومي د پسرلی له مخه ووري بارانونه
که يو ځله ئې مخ ووينم په سترگو ما په زړه کښې قبول کړيدي تدرونه
د هجران په شپه سور کټ راته سور اور شي يو زمان مي بادی نه لگي اړخونه
توري زلفي دي په سپينو ليچو زانگي ښاماران دي د چنډنو په ښاخونه
که خداي غم د جدائي ورته آسان کړ و رحمان وته آسان دي نور غمونه

ما وې زه به نه کړم په خوبانو باندي مينه مينه د خوبانو وچوي د صورت وينه
خداي ځما په بخره عاشقي ک ړه له ازله خوښ يم په دا بخره که ترخه ده که شيرينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زهر دي که قند دي هم پخپله خوله څرګند دي — نه مومي څوك خوند د بل د خولې له انګبينه
زمکه هغه سوزی هر چه اور ور باندي بل وي — روغه خلقه شوه د رنځورو تماش بينه
ښه توښه مي نسي په تش ډاډ د کور و کلی — مرد بويۀ چه واخلي د غم پيټي له غمګينه
نور عالم به څه کړم زه مريد د هغه کس يم — هر چه و ما راکا يو پيغام له نازنينه
څو به سوك په سترګو غړوم له هسي غمه — څو به مي تل څاڅي د غم اوښي له آستينه
سر د رحمان دروبی د هجران په تيره توره — ته ئې نګهبان شې يا اللهَ اِلعٰلَمينَه

يادوې په خوله مکه او مدينه — نسکور پروت ئې د عورتي په سينه
زوړند سر لکه غنچه مراقبه کړې — پټ دي نقش د زړه رخت وي رنګينه
د اطلسو قبا غواړې نه ئې مومې — له ناکامه دي خرقه کړه پشمينه
عبادت دي څو تيري تر معصيت کړې — څه خو ونيسه و ځان ته آئينه
کينه بده ده بې شکه جنګ حرام دي — نه له نفس وله شيطان سره کينه
د مردانو کار له نفسه سره جنګ وي — نه ښځو غوندي له نقشه نګينه
تر ناپاکو نارينه ؤ ده بهتره — پاك دامنه پرهيز ګاره ارتينه
د ديناري ارتينې له يوې ګوښې — صدقه شه شل بې دينه نارينه
نيکو کار سړي بهتر دي که خورد سال وي — تر سپين ږيري بد کرداره ديرينه
بد کردار که صد ساله وي و رحمان ته — څرګنديږي لکه طفل شبينه

بيا دي مخ دي جار وتلي څه بلا شوه — دا بلا له کومه لوري را پيدا شوه
دا ځما په يار کښې مهر وفا نشته — که دنيا واړه بې مهره بې وفا شوه
چه ئې هيڅ له خدايه ترس و ويره نه شي — په نصيب مى يوه هسي دلربا شوه
چه ئې حسن وته ګورم حيرانيږم — را څرګنده يوه هسي تماشا شوه
څه د حد و د حساب خبره نه ده — بې صبري مي تر حسانه زياته لا شوه
قراري مي په طلب کښې ئې حرام شه — بې نمی مي په مذهب کښې ناروا شوه
چه راکښلي مي پرې غشي د دعا وه — هغه نښه مى و نه ويشته خطا شوه
لکه پوچ بادام بې مغزه بې حاصله — هسي پوچه بې حاصله مي دعا شوه
عاشقي چه مي له خلقو په غلا غلا کړه — هغه غلا مي په تمام جهان رسوا شوه
څه بهره به له نسيه معاملی مومم — چه مي نقده په ورغوي کښې نسيا شوه
درد بيرته جار و توشه راته پوري — په نصيب مي بله نه وه دا وه دا شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه بخره هر سړي لره خداي ورکړه   ځما بخره آشنائي د خپل آشنا شوه
د تدبير په دام په څشکله کښېوزی   معشوقه چه مي په مثل د عنقا شوه
چه ئې زر کړ زيړ رخسار ځما د خاورو   عاشقي نه وه په باب ځما کيميا شوه
څه حکمت د يار په مينه کښي خداي کښېښود   چه عاشق لره هم درد شوه هم دوا شوه
دا باران نه دي چه ووري له آسمانه   د مرغانو په رحمان باندي ژړا شوه

چه په نور څه پوري زړه تړې بې خدانه   څه پوهيږې چه په ځاي کړې که بې ځايه
دا خو نشته چه به تل تر تله پايې   که بيا پايې خو تر سلو کالو پايه
که دي سل کاله شي عمر خو به تير شي   دغه پسه بيا به څه کړې راته وايه
سم له لاسه چاري نه شي مرد هغه دي   چه بيدار وي و غليم وته له ورايه
ته په اصل کښي سړي يې څاروي نه يې   د چارپايو چاري مه کوه دو پايه
مرتبه به دي د مچ و د ميږي شي   زړه په غوړو غوښو مه تړه همايه
موړ به نه شې ته په حرص بې قناعته   اي په تخت د اورنگ زيب ناسته گدايه
وړاندي سراى لره توښه تړه رحمانه   څو سفر دي کړي نه دله دې سرايه

په حالت د عاشقانو نظر بويه   په زيارت د شهيدانو گذر بويه
بې مرشده څوک خبر د مريد اخلي   غوځ په غم د فرزندانو پدر بويه
بې ريباره رسيده و يار ته گران دي   په کوڅه د مهرويانو رهبر بويه
بې هنره چا دولت موندلي نه دي   په خدمت د صاحبانو هنر بويه
ستا له سترگو مي هر گور ملاحظه شي   له دې هسي سياه دلانو حذر بويه
ښه چه سترگي خداي ملالي کړې د ترکو   لږ په زړه د ظالمانو اثر بويه
ستا په داغ به هر يو زړه مشرف نه شي   دغه تاج د بزرگانو په سر بويه
چه خبر د رحمان نه اخلي يار بد کا   بادشاهان له گدايانو خبر بويه

که څوک لاس له سوده وکاږي زيان نشته   په ملنگ باندي قلنگ و تاوان نشته
جدائي له اشنائي نه پيدا کيږي   نا آشنا لره هيڅ غم د هجران نشته
د وفا خريدار بل خوا ته دي درومي   دا متاع د زمانې په دکان نشته
مگر ځان و خداي ته پاسلي په امان شي   گنه بل خوا ته د هيچا امان نشته
هغه يار به زه و کومه خوا ته غواړم   چه ئې هيچرته منزل و مکان نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلبران که هر څو ډېر دي په جهان کښې ⠀⠀ ځما یار غوندی دلبر په جهان نشته
چه هم قد لري هم زلفي هم سرې شونډې ⠀⠀ دغه هسي رنك آفتاب په جهان نشته
عشق عاشق لره یو هسي گلستان دي ⠀⠀ چه باغ وته ئې لار د خزان نشته
عاشقان په عشق کښې واړه سلطانان دي ⠀⠀ په دا ښهر کښې نیستکار و ناتوان نشته
که مجنون غوندی په عشق کښې څوك صادق شي ⠀⠀ د لیلي په دروازه کښې دربان نشته
دانایان به د رحمان په قال پوهیږي ⠀⠀ دلته کار د هر نا اهل نادان نشته

هسي زه یم یاره ستا په غم تازه ⠀⠀ لکه وي هره گیاه په نم تازه
سترگی وخورم که ئې وچی کړم له نمه ⠀⠀ که مي شي په دا ژړا صنم تازه
زه به څه کړم د چا چاری بې له یاره ⠀⠀ هر سړي دي په خپل ساه په دم تازه
د یار نوي نوي غم زیروي وصل ⠀⠀ رغوي سوي پرهر مرهم تازه
که دي زړه له غمه وچوې دلگیر مه شه ⠀⠀ کاتبان کا په چول قلم تازه
ښایسته یاران گلونه نه دي رحمانه ⠀⠀ بیلتانه کړه اکثر مړاوي کم تازه

ستا په عشق کښې دروغژن یم سر تر سره ⠀⠀ چه له غمه دي ژوندوي گرزم دلبره
زه به ستا له غمه کله شو لا مړ وم ⠀⠀ باري دم د خداي په لاس دي ناز پروره
شام سحر مي دغه ستا زلفی رخسار دي ⠀⠀ نور مي مه پوښته له شامه له سحره
چه خبر ئې په وصال و په هجران شم ⠀⠀ خبر نه یم له فردوسه له سقره
هسي بې سر و سامان دي هیڅوك نه شي ⠀⠀ لکه زه چه بې سامانه یم بې سره
یو هنر مي منظور ستا په هنر نه شته ⠀⠀ که زه وکړم ستا په عشق کښې سل هنره
هیڅ اثر د رحمان اوښي په یار نه کا ⠀⠀ خداي دي اوښي د چا نه کا بې اثره

ی

زړه مي ورکړ و خودرای هر چه شوه تکیه په خداي
په سودا د عاشقي کښي یا به شاه شم یا گداي
یا به کښېنم و دونهي ته یا په سیوري د هماي
چه خدای کا هغه به وشي نه بل خداي لرم نه ځاي
بې دلبره به ور نه کړم بل و هیچا د زړه راي
پاي بوسي به ئې پرې نه ږدم څو مي رسي دست و پاي
یا خندا ده په دنیا کښي یا ژړا ده په واي واي
تر دا دوه چارو په هور ته نور څه نشته به دا سراي
عاشق بویه چه صادق وي نه خودکام و نه خود راي
خداي دي نه کا څوک په عشق کښي جو فروش گندم نماي
زه رحمان پکار پوهېږم که مي مل شي کار فرماي

دا چه مست په میو راغي یار د چا دي بیا به تاخت کا په کوم غولي وار د چا دي
چه زړه سوي ئې د حرم په صید هم نه شي دا بې درد و بې صرفې گذار د چا دي
ما خو نه دي څوك بې وجهې آزار کړي دا چه ما آزاروي آزار د چا دي
چه ئې درست جهان د مخ په رونا زیست کا دا آفتاب غوندي روښان رخسار د چا دي
چه بلبل ئې رسیدي تر گلو نه شي دا دننه په حرم گلزار د چا دي
چه هیڅ ترس په زړه کښي نه لري رحمانه دا نا ترس و بې پروا نگار د چا دي

غواصان که گوهر غواړي گوهر دا دي بیدلان که دلبر غواړي دلبر دا دي
ځما یار غوندي به بل یو دلبر نه دي د جمله ؤ دلبرانو سرور دا دي
خوند د لبو او د چاه زنخدان ئې راشه گوره زمزم دا دي کوثر دا دي
چه دي وصل او هجران وته نظر کړم زه گمان کړم جنت دا دي سقر دا دي
ته خطبه په منبر څه بولې خطیبه د قدم کیږده په ځان باندي منبر دا دي
د مکې سفر آسان دي مرد هغه دي چه له ځانه سفر کاندي سفر دا دي
هر منعم چه دل جویی د قلندر کا هغه نه دي قلندر قلندر دا دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه توانګر د قناعت په خزانه شي
بل توانګر په جهان نشته توانګر دا دي
دا هنر نه دي چه خاوري څوك سره زر کا
چه زر خاوري کا رحمانه هنر دا دي

هسي رنګ نعمت را کړي خداي و ما دي
چه هيڅ څير بها ئې نشته بې بها دي
يو خو دا چه ئې په شکل د آدم کړم
دويم دا چه محمّد مي رهنما دي
لاس و پښې و غوږ و سترګي خوله و ژبه
يو صورت مي په څو اسمه مسما دي
آسمان زمکه نمر سپوږمۍ و روښان ستوري
درست جهان مي و نظر ته تماشا دي
شپه و روځ د ماه و مهر له پرتوه
مخ د زمکی راته درست نقره طلا دي
په شپه مښك په ورځ کافور را باندي ووري
درست صورت می په کښي غرق سر تر پا دي
چه هر دم زندګاني نخښي و ماته
هر نسيم د يار له لوري مسيحا دي
د چمن و سرو ګلونو ته چه ګورم
هرهر ګل راته له ورايه په خندا دي
د ګلګونو ميو ناوې راته ناسته
زنګاري قميص آغوستی د مينا دي
خپلي ويني په ورغوي کښي نيولي
هر ساغر د مي فروشو جان فدا دي
د ښه رود په غاړه ناست سرود په لاس کښي
هر مطرب لکه بلبل هسي ګويا دي
چه دا هسي معرفت ئې پرې پيرزو کړ
په رحمان باندي منت د پاک مولا دي

يو يو داغ په ټټر ايښي د هر چا دي
که پادشاه د ولايت دي که ګدا دي
شرابي په سر چشمه د دنيا نشته
تشنه لب ئې ګوښي ګوښي په غوغا دي
لږ راحت په ډير زحمت سره مونده شي
د دې دهر خس حرام دي که ويړيا دي
د دنيا ښادي بې غمه مونده نه شي
لږ خيرات د شوم له کوره په بلا دي
فراغت پرې باندي ولي حرام نه وي
چه داخل په سراچه د دې دنيا دي
د مجنون د حال پوښتنه به څوك څه کا
جهان واړه کوراکور مجنون ليلا دي
عشق يو هسي رنګ افسون په عالم پو کړ
چه عاشق په تورو سترګو نا بينا دي
د هر چا ئې بخري ورکړې ګوښي ګوښي
خپل قسمت د هر سړي جدا جدا دي
ورکړه را پيروده ټول د بل په لاس دي
هلته دخل نه ستا دي نه ځما دي
په هر څه چه د صاحب د زړه رضا شي
په بنده که ناروا دي هم روا دي
خواه نا خواه که ئې رضا وي او که نه وي
د قسمت رسد رضا و نا رضا دي
ځان جهان سپارلي بويه و هغه ته
چه ئې حکم جاري شوي په هر چا دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هر چا په لاس چه حکم حاکم ور کړي جهان واړه د هغو په مدعا دي
چه مولٰ''ي' ور سره مل نه وي رحمانه که لښکر ور سره وي يك تنها دي

د ساقي په لاس کښي جام د مي ناب دي مطرب ايښي په زانو باندي رباب دي
ته چه ما وته توبه وائې نا صحه په دا وقت کښي چا څخه د توبې تاب دي
زه چه ځان منع کوم د عشق له کاره په دا هسي کار کښي کوم سود و ثواب دي
دا آسمان چه لوي په عقل کښي باله شي په محيط د عاشقي کښي يو حباب دي
هر چه ژغوري سر و مال په عاشقۍ کښي هغه کړي کور په مخ کښي د سيلاب دي
ته چه خوب غواړې په عشق کښي راته وايه کوم چا کړي د زمري په خوله کښي خواب دي
بې عمل که کتاب کيږدي په سر څه شو گويا ايښي ئې تر پښو لاندي کتاب دي
چه د شر د عملونو ته خير غواړي تشنه لب غوندي سر شوي په شراب دي
د دښمن له مکارۍ وويريږه په نرمۍ ئې غلط مه شه سنگ در آب دي
عبادت په شتاب هسي کړه رحمانه لکه عمر چه دي تلونی په شتاب دي

هغه زړه چه ستا د عشق په اور کباب دي که مرهم ور باندي کيږدې ډير ثواب دي
حجابونه له اغيارو مناسب دي د يارانو په يارۍ کښي څه حجاب دي
بې تا چه ښايسته وي بې حسابه په هغو کښي هم ستا حسن انتخاب دي
لکه گل چه تر آفتاب پوري خجل وي دغه هسي ستا تر مخ پوری آفتاب دي
دا د ميو څه مستي او سرخي نه ده تيغ د سترگو ئې په وينو کښي عرقاب دي
زه رحمان به څه ځواب کوم و يار ته و ژونديو ته د مړيو څه ځواب دي

چتر سنگ و تر آهنه ئې زړه سخت دي زړه هغه لره ورکړي ما کم بخت دي
خدايه کله به هغه غل راته ايل کړې چه لوټلي ئې ځما د خاطر رخت دي
همره غم به نور په هيچا باندي نه وي لکه غم چه د خپل يار په ما يک لخت دي
مگر بيل په تيره تيغ شي يار له ياره گنې ښاخ له خپله ښاخ سره درخت دي
د پهلنگ او د پيرۍ حاجت ئې نشته د يارانو نشستن د زړه په تخت دي
چه له ډيره درده وخت پيژاندي نشي په رحمان باندي بې ياره هسي وخت دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ئې مهر و محبت که ئې عناد دي   ما د يار په يارئ کړي اعتماد دي
زه و يار که په تن دوه په معنیٰ يو يو   هزار خوني واړه ښهر يو بغداد دي
هيڅ بيلتون ځما د يار و بله نشته   کار همه واړه موقوف په خپل معيار دي
هيڅ موقوف د معشوقې په حسن نه دي   د عاشق خاطره په خپلي ميني ښاد دي
زه خپل آه آتشين له خدايه غواړم   د آشنا خاطره که موم دي که فولاد دي
چه پريشان د يار د زلفو په څير نه وي   جمعيت د هغو زړونو لوی فساد دي
چه د آه و د فرياد طاقت ئې نه وي   هر سکوت د بې طاقتو آه فرياد دي
سل په دا رنګه نومونه د عشق نور دي   لکه نوم چه د مجنون و د فرهاد دي
چه ئې زړه شي هلته کښيني هلته پاڅي   عشق د عقل و د هنر کره داماد دي
بادشاهان په عاشقئ کښي ملنګان شي   ما و تا غوندي وګړي د چا ياد دي
که رښتيا د خرابئ سره ګنج وي   فوقيت د شاګردانو په استاد دي
چه په يار پسي تر ځان تر جهان تير شي   په رحمان ځمونږه هسي اعتقاد دي
چه دا نور شاعران کاندي هغه نه کا   رحمان کړي نوي نوي اجتهاد دي

ستا له لاسه په ما جور دي که داد دي   ځما مراد خو واړه ستا د زړه مراد دي
ستا په مينه کښي ځما له مخه تښتي   که آفتاب دي که آسيب دي که فساد دي
هر اهداد چه را کاوه شي ستا په مينه   په ليمه ځما قبول هغه اهداد دي
که تمام جهان مي پريوزي په ليمه کښي   بې تا نه را څرګنديږي نه مي ياد دي
ما چه غوږ د ستا د عشق په ترانه کړ   نصيحت مي نور د زړه په غوږو ياد دي
اوس ځما له ننګ و نامه سره څه دي   چه دي نوم د عاشقئ را باندي زياد دي
هر ګلشن چه له ګل رخه بې بهره وي   د عاشق په نظر غولی د صياد دي
د رحمان و توان ته ګوره همره ناز کړه   څه د اوسپنو روغ نه دي آدم زاد دي

په خاطر باندي مي ستا د غم غبار دي   هميشه مي په زړه پروت انبار انبار دي
رهبري که ګمرهانو ته کړي خضر   عاشقانو لره خضر ستا ريبار دي
ګوندي چري څوك د خداي په در قبول وي   ستا له لاسه مي فرياد په هر ديار دي
د شهيد و پرهارونو ته نظر کړه   هسي رنګ له دواړو سترګو مي خونبار دي
چه د غم په بار ئې زړه دي ځما کښلي   هم هغه مي په زړه کښلي په بار بار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه هر دم مي د غمزو په تورو وژنی   لا مي زړه په هغو سترګو منت بار دي
دا آسمان دي د هغه په مدعا وی   چه په ما باندي ئې کړي ستا اخبار دي
که يار سل ځله جفا ور سره کاندي   د رحمان دا هسي کله اعتبار دي

کميني يو نادر کار دي   چه کمال ځني اظهار دي
چه اختيار ئې کميني کړه   په دانه کښي پټ خروار دي
چرګ په دوه پيسي حلال شي   باز په سل روپۍ مردار دي
چه آسمان شه سرګردان شه   چه زمين شه بر قرار دي
نښتر ګوره سر کښي کا   انګور ګوره نګونسار دي
ذره خواره شوه آفتاب شوه   ابر خورب دي غبار دي
کوه بلند شه سيه سنګ شه   لعل ووړ شه بزرګوار دي
لوي آسمان توره تبۍ شه   هلك نمر سره انوار دي
ووړ سړی ګوره رحمانه   چه لوي فيل ئې بار بردار دي

دنيا دار که مستغني په سيم و زر دي   هنرمند و ځخه ګنج د خپل هنر دي
بيهوده به زور آور و ځان ته وايي   د دنيا سړي که هر څو زوراور دي
هسي مه وايه چه زه يم په جهان کښي   پيدا کړي خداي د سر د پاسه سر دي
ځني ځني ئې وليان پيغمبران کړل   نه چه هر سړي ولي او پيغمبر دي
جو دانه قدر يو لعل په کښي پيدا شي   نور جهان واړه د تورو کاڼو غر دي
يو بادشاه وي چه لښکر ور پسې درومي   نه په هر يوه سړي پسې لښکر دي
پيدا کړي خداي سړی په تفاوت دي   هسي نه چه جهان واړه برابر دي
که د عمر و رفتن ته څوك نظر کا   دا به وايي چه آفتاب د نماز ديګر دي
چه ئې سر په زمکه ايښی وي و يار ته   په آسمان باندي ختلی لکه نمر دي
تعجب ځما د ډيرو اوښو مه کړه   ما موندلي په دا بحر کښي ګوهر دي
د يار خرقه ئې خداي مه کړه په غاړه   رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

زلفي دي له ډيري درازۍ پاي تر سر دي   يا د بنفشي لښتي خورې په صنوبر دي
لب دي آب حيات دي يا شکر يا نبات دي   يا خو زه غلط شوم تر همه واړه بهتر دي
قد ته دي څوك نه شي رسيدي له بلندۍ   ولي چه معراج وته خاته د پيغمبر دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چه ستا ښایست او نمر سپوږمۍ سره په تول کړه   تللي په میزان کښي تر آسمانه سپوږمۍ نمر دي
ځاځکي له آسمانه په هر چا ووري یکسانه   پرخه په واښه شي په صدفو کښي گوهر دي
بخت دي چه ئې ځوك متمكن كړه په تخت باندي   ځوك د غم په خار سره پاره پاره جگر دي
باد چه دي په زلفو باندي قصد د پریشانۍ کړ   ځکه ئې گردونه د جهان واړه په سر دي
هله به سړی شي چه دي نوم عبدالرحمن شي   اوس سړي په څه ئې که دي لوستي زیر و زبر دي
سپیني اوښي زیړ رخسار د میني له دولته   اې رحمانه دا د عاشقانو سیم و زر دي

دواړه سترگي مي کړې د ستا په لور دي   مدام ډوبي د فراق په آب شور دي
کندولي د دواړو سترگو ستا په طمع   و هر لور ته مي نیولي کور په کور دي
چه مي خیال د ترکو ولیده په زړه کښي   دواړه کسي مي و زړه وته نسکور دي
ما قبول د رقیب ناز کړ ستا دپاره   سود و زیان په دا جهان کښي خور او ورور دي
په رحمان باندي دا هسي گمان مه کړه   چه بې تا په نور څه غلیږي هغه نور دي

ستا له غمه مي په سر کښي هسي شور دي   گویا میشت مي په سر ښهر د لاهور دي
په افسون او په جادو د تورو سترگو   خراب زړه مي له جمله عالمه تور دي
که مي زړه له غمه وچوي راته وایي   غم د هجر دغه مه گڼه لا نور دي
د هجران په بیمارۍ کښي را معلوم شه   چه اخیستي مي آزار د پلار و مور دي
دا دنیا په مثال کور شوه د غمونو   چه په هسي کور نازیږی هغه کور دي
دا جهان نه د چا خپل دي نه به خپل شي   چا په خپله رضا پریښود چا په زور دي
چه د مرگ په پوروړیو کښي ځوك ومري   دي دواړو پوروړیو زوي او ورور دي
که رحمان په عاشقۍ ملامت کیږم   ما په سترگو قبول کړي دا پیغور دي

که دلدار په دلدارۍ ځما قدم ږدي   گویا هر قدم په لاري د حرم ږدی
ځای لري که بې منته بوسه راکړي   کوم کریم په چا منت د خپل کرم ږدي
معشوقه شفیقه بویه مهربانه   نه قارون چه په ځان اسم د حاتم ږدي
هسي پټ لرم دا زیړ رخسار له خلقو   لکه زر چه ځوك له خلقو پټ پنهم ږدي
خدای و ما وته گلونه د جنت کړل   که داغونه مي په زړه باندي د غم ږدي
هیڅ ماڼه دي ځوك له مستو سترگو نه کا   کوم یو مست دي چه قدم په لاري سم ږدي
راحت نه دي بې زحمته چا موندلي   کوم طبیب دي چه په روغ صورت مرهم ږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هر گور تر خپل صنم پوري شرمېږم برهمن چه سر په پښو د خپل صنم ږدي
و آسمان ته لاس د عقل نه رسيږي دا خو عشق دي چه په عرش کرسي قدم ږدي
زه رحمان ئې تاج گڼم د يار له لاسه که مي پنډ په سر د جور و د ستم ږدي

د دنيا کاروانه واړه غلول دي دا گمان په هيچا مه کړه چه مي خپل دي
هيڅ مزه په دا جهان کښې پاتي نه شوه د يخ سوري په اوبو پوري کول دي
پوزه غوړ د غوښو شته په هر چا پوري که د شرم پوزه غوړ غواړې باطل دي
که دي دوه کاسې دانې وي په کندو کښې پس له شامه هسي وايه چه د بل دي
که ته يو يا دوه عيبونه د چا شمار کړې بل به هسي تا ته وايي چه ستا سل دي
نصيحت د ناصحانو اثر نه کا د سړې او ميني خوشي ټکول دي
دا نا اهل همدمان دي نه پوهيږم که موچی د رحمان پنډي په گوگل دي

چه د څنگه مي دلبر په لاس کښې جام دي نن اورنگ د زمانې ځما غلام دي
مدام کله وي دنيا د دنيا دارو بې له عشقه چه دولت ئې مستدام دي
د هارون څرخ پاي نيلي دي د سپهر څو به دوکا چه ئې دو په سر د بام دي
د دنيا چاري په مثل دي د سوري د آفتاب په مخ د سوري څه مقام دي
که ئې صبح ښايسته ده خنده رويه بيا ئې هسي په هر صبح پسي شام دي
نه په مهر کښې آرام شته نه په ماه کښې په دنيا راغلي هر يو بې آرام دي
بې غمي په دنيا چري ده رحمانه يو بې غم دي څوك را وښيي کدام دي

سپين رخسار و مشکين خال و بله صنم دي يا محمود و اياز ناست سره همدم دي
که دي مخ په زلفو پټ شه باک ئې نشته د حيات اوبه هم پټي په تور تم دي
ستا له زلفو له رخساره له سرو شونډو پيدا شوي شام شفق و صحبدم دي
په دهن کښې دي غاښونه تجلي کا يا غوټي په غنچه کښې د شبنم دي
نه چه اوس ځما زړه غوښ ستا په غمزه دي چاړه غوښې له قديمه سره په غم دي
بې ژړا چا ته نه گوري سيه چشم د نرگسو غوړيده د جوي په نم دي
راحت نه دي چا موندلي بې رحمته ستا جفا و وفا دواړه منقسم دي
ستا د حسن د تعريف له برکته د رحمان د شعر کوکي په عالم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم دي هسي غلبه شه په ما باندي — چه مي ځاي نه شي دننه نه دباندي
له زګيروو نه مي نور خلق په عذاب شه — تل د وچو له کبله سوزي تاندي
زه د ستا په غم کښي شمعه غوندي ژاړم — ته ځما په غم کښي صبح غوندي خاندې
زړه مي ستا په لوري هسي آويزان دي — لکه زلفي دي په مخ دي آويزاندي
ما دي ستا د انديښنو په اور کښي سوي — د دنيا انديښنې واړه لکه سپاندي
دا دستور دي چه لوي غم په سړي ور شي — نور غمونه ئې همه شي تر پښو لاندي
هر چه ما په نصيحت له تا جار باسي — بيا د ستا په لوري درومي له ما وړاندي
سره لنبه ګوره چه څه کا په وچ ډکي — مخ د يار په رحمان هسي چاري کاندي

ما د ستا لمن ته اچولي دا خپل ځان دي — ستا دي ځم نه دي که دانا دي که نادان دي
خپل سر کښي لويي مي همه واړه فراموش شوه — هسي مي زړه ستا دې لوي قامت وته حيران دي
بې له تا که سير د ګلستان کړم که د ګلو — نه پوهيږم هيڅ چه ګلاستان دي که زندان دي
چا پيراندم زه چه عاشق نه وم په جهان کښي — اوس مي ستا له رويه نوم رسوا په درست جهان دي
ډير همزولي تير شوه د مجنون بې نام و نقشه — عشق دي چه عاشق لره هم نام دي هم نشان دي
لوي ترکوم چنجي دي پروا نه چه افسانه شه — واړه په سبب د عاشقۍ نمايان دي
واړه د خپل ځان په نظر ګوره که دانا يې — اي عبدالرحمٰنه درست جهان عبدالرّحمٰن دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مي ستا په فکر ذکر ګلستان دي   تن مي ستا له غمه پاڼه د خزان دي
ستا د هجر په غم هسي بهره مند يم   چه په سترګو کښي مي جوړ رود روان دي
ستا کتو مي عجب زخم په زړه وکړ   چه هم ويني ترې بهيږي هم خندان دي
هسي رنګ مي د خپل زړه له وينو واخيست   چه ځان درست راته په شکل د جانان دي
که د ستا د زلفو مار کاندي خونونه   ما مونډلي ځني عمر جاودان دي
ځکندن که هر څو تلخ و تريخ وايه شي   ستا د لبو په مدد آبحيوان دي
آشنائي تر جدائی کم زورې نده   معطر په بوي د مصر درست کنعان دي
لکه نمر په څلورم آسمان ليده شي   محبت به سل حجابه کښي عيان دي
نور د شمع په فانوس کله پټيږي   عشق د عقل په پرده کښي نمايان دي
که د ستا په مخ کښي بوي د حجاب نشته   زه له ډيري ځلي وايم چه نهان دي
طاؤس رنګ زلفي دي چا هسي کړه کرې   چه هر موي ئې په څو رنګه په څو شان دي
بې پردې به حسن نه وي چا ليدلي   که څوك وايي چه ليده شي تش ګمان دي
ښادي غم غوندي آسانه مونده نه شي   سور په خپلو وينو لعل د بدخشان دي
کوه وصال په هر زمان وي هسي دريغه   لکه غم چه د هجران په هر زمان دي
بې د ستا له ملاقاته چه مشکل شه   نور مشکل واړه په ما باندي آسان دي
هم په دا راته آسان شو نور غمونه   چه ستا غم راته د حد په هورته ګران دي
يو نفس به دي له دره بيرته نه شم   څو مي يو نفس باقي په دا جهان دي
قافله د صبر هيڅ ويسا پرې نه کا   ستا له غمه مي منزل د زړه ويران دي
که سروسامان ستا د زلفو نشته   هسي زړه ځما بې سر و بې سامان دي
لکه تا چه تور ګيسو په مخ پريشان کړ   ځما هسوي خراب زړه پسې پريشان دي
خوار خاطر به د رحمان سلامت څو وي   چه ګذر ئې ستا په چاه زنخندان دي

په نامه د هغه خداي مي دا بيان دي   چه يو نوم ئې په نومونو کښي سجان دي
هم بادشاه دي د جمله ؤ بادشاهانو   هم د هر يوه سلطان په سر سلطان دي
هغه کار چه و هر چا وته مشکل وي   هغه کار واړه و ده وته آسان دي
څوك آفتاب شي په آسمان را خيژولي   ده آفتاب را خيژولي په آسمان دي
څوك د نمر په مخ حجاب شي غوړولي   ده پټ کړي نمر په ابر کښي پنهان دي
څوك په شپه کښي شي مهتاب پيدا کولي   ده په شپه کښي پيدا کړي ماه تابان دي
څوك يو څاڅکي پرې يستي شي له اسمانه   نزول کړي ده په مونږ باندي باران دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوك شي روح نيستي په يوه ماشي ژوندي كړي ده په روح تمام جهان دي
ځوك و سنگ شي رنگ د گلو ور كولي ده و سنگ وركړي رنگ د ارغوان دي
ځوك له خاورو شي يو گل پيدا كولي ده له خاورو پيدا كړي گلستان دي
ځوك له سنگه شي گوهر پيدا كولي ده له سنگه پيدا كړي در مرجان دي
ځوك شي رزق و هر مخلوق ته رسولي دی د هر يوه مخلوق روزي رسان دي
ځوك بنده لره ايمان شي ور كولي ده وركړي هر مؤمن لره ايمان دي
ځوك له زمكي و آسمان ته شي ختلي ده عيسیٰ لره وركړي دا مكان دي
ځوك له خداي سره خبري شي كولي ده موسیٰ مشرف كړي په دا شان دي
ځوك ايښو دي په توسن د آسمان زين شي ايښي ده په هوا تخت د سليمان دي
ځوك په سپينه ږيره پايي تر قيامته ده په خضر باندي كړي دا احسان دي
چه په ده شي هغه كار په هيچا نه شي هر توانا د ده تر توان پوري ناتوان دي
په اوبو كښي ئې د كاڼو گوټ پيدا كړ ده وركړي په كښ اور لره مكان دي
په سجود ئې زمكي سر دي لگولي هم ئې زوړند په ركوع سره آسمان دي
هر ونه په قيام ورته ولاړه هر گياه ئې په تسبيح سره زبان دي
همه واړه په تسبيح د ده مشغول دي كه ملك دي كه پيري دي كه انسان دي
هر ماهی ئې په درياب كښي حمد وايي هر مرغه ئې په چمن كښي ثنا خوان دي
حق په حق ئې هيچا نه ده ثنا كړې نه له هيچا واقع شوي دا بيان دي
مخلوقاتو هسي نه دي پيژاندلي لكه ده ځخه چه قدر د خپل ځان دي
حد پايان ئې هيڅ سړي موندلي نه دي معرفت ئې هسي بحر بې پايان دي
نه ئې زيان نه ئې زوال نه ئې نقصان شته دي بې زيانه بې زواله بې نقصان دي
نه ئې مثل نه مثال نه ئې مكان شته دي بې مثله بې مثاله بې مكان دي
پاك ئې وگڼه بې شكه بې گمانه له هغه چه د چا شك د چا گمان دي
نه ئې ځوك په سترگو ويني نه ليده شي او بې چونه بې چگونه نمايان دي
كه ځوك وايي ليده نه شي ليده نه شي او كه وايي و هر چا وته عيان دي
منزه دي له جمله ؤ جهتونو او بيا هر جهت په ده باندي ودان دي
له زرگونو صفتونو راشه گوره چه ئې كړي نيم صفت عبدالرحمٰن دي

ستا د عشق حرفونه تور نه دي گلگون دي هغه په دا چه نوشته په جگر خون دي
تش به نه شي هغه خم د عشق له ميو چه ئې خاوري د فرهاد و د مجنون دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا چاري همه واړه فاني دي — دا د ستا جور و جفا ولي افزون دي
مقتولان ستا د غمزو دي لاله نه دي — چه په سره کفن له زمکي را بیرون دي
چه ئې هیڅ بها زلمیو ځخه نشته — جونه نه دي سکه گنجونه د قارون دي
بادشاهان په یوه دم کښي گدایان کا — ما لیدلي فسادونه د گردون دي
د رحمان د زړه خوناب مگر قبول شه — چه مخونه د دلبرو پرې گلگون دي

مخ د یار شمس و قمر درې واړه یو دي — قد و سر و صنوبر درې واړه یو دي
حاجت نه لرم په شهد و په شکرو — لب د یار شهد و شکر درې واړه یو دي
که بې یاره په بستر د پاسه پروت یم — نار و خاوري دا بستر درې واړه یو دي
چه ئې در و هم دیوار وته نظر کړم — با غ بوستان و دغه در درې واړه یو دي
خداي د یار له هجره هیڅوک خبر مه کړه — تاخت و قتل دا خبر درې واړه یو دي
چه غبار ئې د کوځې را باندي راشي — دا غبار مښك و عنبر درې واړه یو دي
هغه دم چه سړي درومي له جهانه — توري خاوري سیم و زر درې واړه یو دي
قلندر چه په رښتیا قلندري کا — خان سلطان و قلندر درې واړه یو دي
ور دي نه شي په پردۍ زمکه هیڅوک — کور و کر و مبصر درې واړه یو دي
چه دي نه په کښي یو یار نه دي آشنا وي — هغه ښهر بحر و بر درې واړه یو دي
په دکان د نابیناؤ جوهریانو — خر مهري لعل و گوهر درې واړه یو دي
په سبب د ظالمانو حاکمانو — گوواور و پښاور درې واړه یو دي
غزا وشوه که ځان ستائې و رحمان ته — بې هنر و گاؤ و خر درې واړه یو دي

په دنیا کښي که څه کار دي خو د دین دي — د دې کار په کننده ؤ آفرین دي
چه تقویٰ او دیانت ئې شي په بحره — د هغو د سعادت ستوري قرین دي
قناعت مي هسي خوند په خوله کښي کیښود — چه وچ ټوك مي په دهن کښي انگبین دي
بې هاتیانو بې اوښانو بادشاهي کا — د زاړه پوزي ټوکر کي ئې قالین دي
چه په خواست د حاجت پورته کا لاسونه — د آسمان د مالائکو پرې آمین دي
چه قبوله کهتري کا په دنیا کښي — د هغو په بهترۍ باندي یقین دي
تلل د لوړي اوبه درومي و ژور ته — حق تعالیٰ کمال ورکړي و کمین دي
خاکساري د خاکسارانو مرتبه ده — که زړوکي ئې خیرن وي زړه ئې سپین دي
د سرکښو سر که ورشي تر آسمانه — په دوه ورځي پس ئې ځای زیر زمین دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ښیوه ئې وي په سر کښې او لوئې کا   د رحمت لیاقت نه لري لعین دي
که صورت ئې د سړي سړی باله شي   په معنی کښې سړی نه دي شیاطین دي
که رحمان څخه متاع د دنیا نشته   شکر دا چه نه خودرای و نه خودبین دي

چه دا هسې لاس په لاس دنیا پرېښودي   څه چواچندڼ په ځان پوري مښو دي
دا دنیا په مثال پل مرگ ئې سیلاب دي   د سیلاب په مخ کښې څه پوله ایښو دي
جل زلمي لا واده نه وي سره گونده شي   دا رنگ چاري د مرگي په خرخرښو دي
قافلې چه په دنیا کښې شوې داخلې   بیا هم هسې معلومیږي چه د لښو دي
دا سفر به په هغو باندي آسان وي   چه تر کوچ پخوا په زیرمه د توښو دي
چه بې وقته ارمان کا په وقت اوده وي   د هغو عالمو بریري د وکښو دي
په هر شان چه یار خوښیږی زه هغه کړم   خپلول د صاحبانو په پیښو دي
د یار غم مي لکه تاج دي په سر ایښي   نور غمونه مي همه لاندي تر پښو دي
معشوقې په عاشقانو خود پوهیږي   دلته څه د عاشقۍ نښې د ښو دي
میخواران که ئې خبر شي له مستۍ نه   د رحمان د میخانې شراب د څښو دي

دا ژوندي چه معلومیږي واړه مړه دي   که څه دي هم هسې وایه چه څه نه دي
یا د باد په مخ کښې خاوري دي دا توري   یا د اور په مخ کښې واړه وچ واښه دي
د خپل عمر شپې او ورځي چه په زړه کړم   هسې دورمي چه د سیند گویا اوبه دي
غافلان که ویني، اوري به ئې څه کړي   دا ئې خوب دي نه لیده نه اوریده دي
چه د خداي له معرفته خبر نه وي   هغه واړه که بیدار دي هم اوده دي
د رحمان د زړه له حاله خداي خبر دي   چه په زړه کښې ئې د یار له غمه څه دي

زه بلبل ستا د وصال یم بوستان څه دي   ستا د وصل په نسبت گلستان څه دي
چه آشنا شي ستا له دره له دیواره   انتظار ئې په روضه د رضوان څه دي
چه روزي ئې شهادت شي ستا له تیغه   احتیاج ئې په چشمه د حیوان څه دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي   و هغو ته د عطارو دکان څه دي
بلهوس که بوسه غواړي له تا څه شو   هر رنگ هر رنگ ویل کاندي نادان څه دي
هر چه لاندي خپل وجود تر خپل قدم کا   عرش ئې لاندي تر قدم شي آسمان څه دي
زه چه ستا له غمه ژاړم آه فریاد کړم   برق و رعد چکاره دي باران څه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان جهان هسي ستا په مینه هیر دي — نه پوهیږم چه ځان څه دي جهان څه دي
ته چه نه ګورې و ما ته لږ مي پوه کړه — په دا کار کښي دي ضرر و نقصان څه دي
زه بې صبره یم که مهر د ستا نشته — له دې دواړو دي په زړه کښي ګمان څه دي
که ستا سترګي دي قاتلي زه مقتول یم — وایه نور دي په خاطر کښي ارمان څه دي
چه مي وینې ترو مي څه پښتې له حاله — له عیانه احتیاج د بیان څه دي
هر چه وایې ستا رسۍ د رحمان غاړه — و تواناؤ ته حجت د ناتوان څه دي

د عاشق نظر په خورد و په خواب نه دي — مراد ئې بې د یار له دره بل باب نه دي
ته نظر په خپل هنر په عقل مه کړه — دا اسباب په عاشقۍ کښي اسباب نه دي
چه د یار سره حساب د دنیا کاندي — دغه هیڅ په عاشقانو حساب نه دي
چه عاشق په عاشقۍ کښي ارباب نه شي — که د درست جهان ارباب وي ارباب نه دي
هر چه یار منع کوي له خپله یاره — دا کتاب د عاشقانو کتاب نه دي
دا حجاب چه نور عالم ئې حجاب بویي — دا ځما د یار تر میانه حجاب نه دي
که ثواب دي هم سوئ د یار له مخه — ما ګڼلي دغه کار په ثواب نه دي
که لیدلي زلیخا یوسف په خوب و — ما په ویښه دي لیدلي په خواب نه دي
صبر ونیسه په مخ کښي که مراد غواړې — هیڅا کړي دغه کار په شتاب نه دي
رحمان سوال د بوسې کړي دي له یاره — لا ئې هیڅ ځني موندلي ځواب نه دي

هغه یار چه بې وفا دي څه یار نه دي — هغه کار چه بې بقا دي څه کار نه دي
که د سر ښیندل دشوار په ما و تا دي — دا په عشق کښي سهل کار دي دشوار نه دي
اندیښنه سړی بیدار کاندي له خوبه — کم اندیشه که بیدار دي بیدار نه دي
که څه عمر دي عاشق لره وصال دي — د هجران عمر د عمر په شمار نه دي
د چشمانو په ځنبل کښي تیر و بیر شي — اعتبار د زمانې اعتبار نه دي
که د سلو زویو پلار شي به ئې څه کا — بې وقوفه زوي د پلار څه په کار نه دي
معشوقې همیشه ناز په عاشق کاندي — رحمان هیڅ له خپله یاره آزار نه دي

هر نګار چه بې وفا دي نګار نه دي — په ګلزار کښي چه ګل نه وي ګلزار نه دي
په تلخۍ د میو مست خلق مي خوښ دي — هغه خار چه بوي د ګل لري خار نه دي
دینداري دنیا داري دي ځبله لري — ما لیدلي هیڅ دیندار دنیادار نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زوزګار دي په جهان کښې عاشقي ده   د دې نور عالم روزګار څه روزګار نه دي
چه تصديق ئې په خپل زړه کښې محکم نه وي   دا په خوله ظاهر اقرار څه اقرار نه دي
په هر زړه چه د خپل يار د غم غبار وي   دغه ابر د رحمت دي غبار نه دي
چا به کسب بې له عشقه نور څه نه کړ   باري ګنج دي چه هر يو ته آظهار نه دي
معشوقه وفا له هيچا سره نه کا   ګڼه کوم يو د دې رخت خريدار نه دي
د خپل يار وصال د خداي په داد مونده شي   دغه کار مي د هيچا په اختيار نه دي
په رحمان باندي منت د معشوقو دي   د بې حسنو معشوقو منت بار نه دي

د عشق زخم څه د زخم په شان نه دي   د بل زخم په څير سهل و آسان نه دي
عاشقان او معشوقې سره پوهيږي   دغه راز و نور عالم ته عيان نه دي
عاشقي نه ده که ګورې حيراني ده   کوم سړی په دغه کار کښې حيران نه دي
يو عاشق دي څوك را وښيي په عشق کښې   چه ئې رود په مخ د اوښو روان نه دي
همره اوښي د عاشق په ګريوان ووري   ته به وايې چه يو سيند دي ګريوان نه دي
دا هجران دي چه ئې مرګ په عاشق ګران کړ   که هم ځان ور څخه درومي هيڅ ګران نه دي
نور غمونه که په ځان د سړي بد دي   غم د ترکو بد د هيچا په ځان نه دي
د دوزخ د اور که تا وله حده تير دي   برابر د بيلتانه د نيران نه دي
چه باله شي څوك په عشق کښې کم عقل   دا کم عقل ډير هوښيار دي نادان نه دي
چه بې ياره زه جهان وته نظر کړم   رحمان وايم چه ويران دي ودان نه دى

عاشقان دي په اور سوي دي که نه دي   ستا د عشق په اور الوي دي که نه دي
زحمتونه د هجران واړه په عشق کښې   تا و ما وته ښولي دي که نه دي
په دنيا کښې خو يو سر و مال ويل شي   دواړه ما په تا بايلوي دي که نه دي
تل د ورځو په لينده د ښو غشي   تا په ما باندي را کښلي دي که نه دي
چه مدام ئې ځما زړه له غمه چوي   توري زلفي دي پيچوي دي که نه دي
راشه وګوره احوال د عاشقانو   مړه د عشق په تيغ کوټلي دي که نه دي
ناصحان چه نصيحت و يار ته کاندي   چري دوي هم مين شوي دي که نه دي
ښائسته که په ښائست ملايکه وي   په وکښود زړونو روي دي که نه دي
بلبلان پسي نارې وهي رحمانه   د بهار ګلونه شوي دي که نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خښ مي ستا د ښو غشي په سينه دي پور راپوري مي وتلي تر اينه دي
تل ئې مخ د يار په مخ باندي وي ايښي هغه زړونه چه بې زنگه آئينه دي
هسي نه چه زه نن ورځ په تا شيدا يم ستا غمونه مي په زړه کښي ديرينه دي
لکه ستوري چه بريښنا کا په آسمان کښي په ټټر مي ستا داغونه نگينه دي
درته وايم چه له آهه ئې پرهيز کا د هغو چه پوشاکونه پشمينه دي
که دا ستا رخسار سوزاني لنبې نه وي ولي کسي ځما تور سوي نينه دي
څه به سم په صبحدم گورې و چا ته چه دي سترگی په مي مستي شبينه دي
هغه سترگي چه پيدا کړې خداي خونريزي بې غضبه په غضب او په کينه دي
شرابيان چه شراب مومي خو ئې شومي کله منع په اختر په ادينه دي
چه تمام د خپل ځگر په وينو رنگ شه د رحمان خبري ځکه رنگينه دي

که مطلب و مدعیٰ د سړي خداي دي هر هر مړي د ژونديو رهنماي دي
مسافر که په رحلت کښي و بله غبر کا هر آواز ئې خواب آلود لره دراي دي
که سړي و حقيقت وته نظر کا ژوندی خلق واړه ناست د مړو په ځاي دي
دا خو بخت دي څوك ئې سپين و څوك ئې تورکړه گڼه عين لکه زاغ هسي هماي دي
لکه فرق چه د هماي و د زاغ نشته هم دغه دليل د شاه و د گداي دي
ته نظر د کاري گرو په کار مه کړه کار همه واړه موقوف په کار فرماي دي
سالکان چه د جهان تماشا کاندي له جهانه ئې مطلب جهان آراي دي
که څوك خپل دست و پاي وباسي له ميانه خداي پخپله د بې دستو دست و پاي دي
په هغه جهان نيکي و بدي نشته هر مطلب د طالبانو په دا سراي دي
زه رحمان يوازي نه يم په دا کار کښي هميشه د يار په يار پسې واي واي دي

په ظاهر صورت چه ستا د در گداي دي په معنیٰ کښي د جمله ؤ کد خداي دي
مجنون بيد غوندي رونق د گلستان شي چه ئې ستا له غمه سريه پشت پاي دي
چه له غمه دي حرس غوندي نالان دي د جمله ؤ گمرهانو رهنماي دي
چه څوك زړه د ستا و تورو سترگو ورکا ستا د ورځو تور محراب د لاندي ځاي دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي د هغو ناستي په سوري د هماي دي
چه تا ووينې و ما ته نصيحت کا شك پرې مه کوه بې شکه چه خود راي دي
که زر دار دي اشنايان د زر دارانو د رحمان د آشنايانو تکيه خداي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د خلقو و نظر ته آدمي دي   خوار عاشق د معشوقې د کوڅې سپی دي
هر چه ځان یار په سپیو کښې داخل کا   ترو هاله به ورته وایم چه سړی دي
ما دي خداي د یار له غمه بې غم نه کا   دا په ملك د عاشقۍ کښې لوي ورانی دي
زه د یار په غم کښې زیړه څهره خوښ یم   دا ځما خزان خزان نه دي پسرلی دي
زه ژوندون د یار و وصل وته وایم   ګڼه هر یو دوزخي په ژوند ژوندی دي
ته چه ما منع کوې د یار له دره   کوم یو در د یار له دره بریالی دي
زه د یار میني په یار باندي شیدا کړم   که څوك ما ګڼي زه نه یم واړه دی دي
چه وحشي مجنون ئې ښهر لره راووست   د لیلې د زلفو هسي غړوندی دي
زر داران که اوبه څښې په جام د زرو   ځما خوښ دا خپل د خاورو کنډولی دي
اورنګ زیب که د ډهلی په تخت نازیږي   خپله خونه هر ګداي لره ډهلی دي
چه له خپله کوره ووزي مسافر شي   څوك ئې پیژني ساهو دي که مریی دي
چه ئې خاوري شي له خاورو سره ګډېږي   ترو د چا زده چه کوم نیکه نمسی دي
توره شپه په آشنایانو روڼا ورځ ده   روڼا ورځ په نا اشناؤ تور وږمی دي
نه دي سترګي پوزه غوږ د کم شناختو   په معنیٰ کښې یو دیوال سوری سوری دي
عاشقان ئې د دنیا له غمه خلاص کړه   عاشقي د سلیمان بادشاه غمی دي
هر چه حب د عاشقي لره په زړه کښې   که په قطع صد ساله وي هم زلمی دي
دا هلال دي چه لیده شي په شفق کښې   که په لاس د ګل اندامي سپین وښی دي
نا آشنا به بهره څه رنګ ځني مومي   چه مدام ئې په آشنا پسې غورزی دي
څربوې مي قربانۍ لره پوهیږم   دا چه کړي دي په ما باندي زړه سوی دي
چه په نوم باندي باله شي لیده نه شي   معلومیږي چه نر حوریا ښاپیری دي
چه د خط په دود ئې خلق په کښې پریوزي   زنخدان ئې تر سبزي لاندي کوهی دي
زه رحمان له یاره خوښ یم که جفا کا   که جفا نه کا وفا کا څو تیری دي

عاشقۍ را باندي سوري کړې مرۍ   هیڅ مي نه دورمي بې یاره تر مرمۍ
څه اثر به ئې د عق وي په ر کښې   د هغو په سر چه کښېني ښاپیرۍ
د مژګانو په پنجه مي زړه وکاږي   خداي د ترکو مستي سترګي کړې زمرۍ
غلوفه به ئې بې غمه نور څه نه وي   هر چه کاندي د خوبانو چاکرۍ
لږ د صبر سبق ما لره هم راکړي   که په عشق کښې څوك دغه طاقت لرۍ
خدایه څه دي د کوتوال په لاس کښې ور کړم   چه شپه ورځ مي غږوي لکه تورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په صورت مي نرۍ تبه شوه ولاړه تا چه دواړه سترګي توري کړي نرۍ
د وصال دلالان کوم طرف ته غواړم چه بندي شوم د هجران په کچرۍ
نور د شمع په فانوس کله پټيږي تا چه واغوستې د خيال جامې نرۍ
زه رحمان په زړه نري کړم هغو جونو چه ئې ملا وي د ويښته په دود نرۍ

چا چه کړي و دنيا وته اسرې دي د هغو په سر همه خاوري ايرې دي
نادان که د دنيا په کار نازيږي و دانا وته دا وشتي مسخرې دي
چه بې خدايه محبت کا هغه خلق نارينه ئې واړه خره او ښځې خرې دي
و سپين ږيريو وته مه وايه سپين ږيري همګي واړه طفلان د ګوارې دي
هسي وايه چه څړۍ دي د زنانو که ئې ايښي په دستار کښي قرقرې دي
چه نه فيض نه څه بهره ځني مونده شي همګي واړه بې فيض و بې بهرې دي
زخيره د دنيا مه کوه رحمانه دا همه واړه د خاورو ذخيرې دي

ستا له غمه مي په مخ باندي ولې دي لړ مي ويوښته له حاله چه ولې دي
زه په تا پسي موسی يم قارون نه يم چه مطلب مي غواوغيلي يا ګلې دي
هغه کوډي لکه تا دي په ما کړي کله کړي په مجنون باندي ليلې دي
لکه ما چه مصلې در پسي لنګ کړې کوم ملنګ هسي لنګ کړي مصلې دي
بوي هم ستا د وفا نه دي را الوتي ما پخپله خپلي کړي تسلې دي
نصيحت اثر په زړه د عاشق نه کا ګوندي يادي ځما ډيري مسئلې دي
که رحمان د عاشقۍ په تيخ شهيد شي د جنت حوري همه واړه دلې دي

ته په هره ګړۍ غم د سيم و زر خورې زه دي هره ګړۍ وينم چه خپل سر خورې
عاقبت به دي يو خنډ له سينې ووزي ته چه تل په هر يو ښاخ باندي نمر خورې
په عوض ئې کوم طاعت کړې راته وايه دا نعمت چه په هر شام و هر سحر خورې
روژتي په څلورم پهر افطار کا ته څلور ځله طعام په هر پهر خورې
که يو ځله تر کماله ورسيږې نور به غوښي د خپل ځان لکه قمر خورې
که ښيښه د نام و ننګ دي شي تر څنګه د هر چا په کجروۍ به خپل ځګر خورې
بې هنر وله قند هم زهر قاتل دي قند ئې وګڼه که زهر په هنر خورې
نهال په زړه د صبر نخل کړه رحمانه چه مدام د بر خوردار و په خير بر خورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له تا ئې شرم نه کیدي مهرۍ   مخ به پټ نه و د حوري د پرۍ
چۀ آفتاب دي تر رخسار پوري خجل شه   له دې ویري زیست په شپه کا قمرۍ
ستا تر حسنه پوري حسن واړه هیڅ دي   نیست په څه له هسنو کا برابرۍ
بې د ستا د تورو سترګو جادوګر و   کوم آهو د بیابان زده وي دم ګرۍ
ستا د عشق د توري هستي رنګ ګذار دي   چه له مخه ئې حباب وي ککرۍ
دلبري او دل جویي لکه د ستا زده   چا زده هسي دل جویۍ او دلبرۍ
حسن واړه د عاشق په عشق موقوف دي   معشوقه که فرشته وي که چورۍ
و عاشق ته د یار غم واړه ښادي ده   د رضا په ملك کښي نشته دلګیرۍ
دا دستور دي چه له درده زګیر وخیژي   ګڼه څه وو د رحمان له شاعرۍ

ستا د تورو سترګو په یاداشت مي اوښي ووری   حق دي که پریوزي په شبرات د غم کښي ستوري
زلفي دي سایه کړي مخ دي اور په جهان بل کړ   هر چا ته چه ګورم نیم په نمر وي نیم په سیوري
ځوك دي په وصال کښي قند نبات ځوك ځګر خون خوري   چا وکړ دیدن د چا شو سپین د سترګو توري
اور ستا د رخسار دي ما په خپلو اوښو بل کړ   تل په آتش سوزي آئینه چي نمر ته ګوري
سترګي مي د ستا له خیاله پریوتې و زړه ته   څه شو که مو بې سترګو صورت ځي په بل لوري
کله رقیبانو ته نظر کړې کله ما ته   ستا باران د مهر په ښو بدو یو شان ووري
ځان په مستو سترګو باندي مه غلوه رحمانه   دا مستان هوښیار دي له حکمته سره ښوري

غم خواري دا هسي چري وي غم خورې   چه به ما دلته کښي ناست لرې ته دورې
هغه خداي چه ئې ستا مخ بله لنبه کړ   دا لنبه ئې کړه ځما په ګوګل پورې
هم هغه دی ځما تور لیمه سره کړي   چه ئې ستا لاسونه سره کړه سترګي تورې
غل خو غلا د سرو مال په توره شپه کا   ته په ورځ ځما د سرود مال چورې
اصیل نه دي چاپیرو دي نه پلورلي   ته اصیل په دیدین پیري هم ئې پلورې
دا کوم رنګ د آشنائي او د ورورۍ دي   چه زه ستا د مخ ثنا کړم ته مي زورې
درخانۍ په سل غمونو خداي اخته کړه   زه به ولي له تا زار کوم که ګورې
زه و تا ته د ستا له جوره ژاړم   ته را واخلې سل ګلې نادري نورې
د رحمان په عاشقۍ به آفرین کړې   که لږ مخ په آئینه کړې ځان وګورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر ځای چه ستا ثنا شي ښيوه ګرې — خر مهرې شي هلته دُر و مرغلري
د هغو سترګو به اوښي وي ګلرنګي — هر چه ستا په ګل رخسار وي منتظري
هغه کله د ناصح خبري اوري — هر چه اوري ستا خوږې خوږې خبري
مرور کاندي عاشق له جمله خلقو — معشوقې له هيچا مه شه مروري
په ساعت کښي سړي مړ کا هم ژوندي کا — طايفې دي د خوبانو سحر ګري
زه ځان ډوب ګڼم بې تا په خپلو وينو — که مي ډوب کا څوك په شهدو په شکري
لري لري غم دي واړه را نزدې کړ — چه له مخه دي حجاب کړ راته لري
چه مي نوم د ستا د زلفو په خوله واخيست — را پسې شوې د بلا توري لښکري
هيڅ په حق د حقدارانو نه ګروهيږې — هميشه ځما د زړه په وړو منکري
ځما ستا مينه ښرګنده په جهان ده — ولي دا رنګه ښرګنده ګواهي نغري
زه چه ستا له غمه ژاړمه آه فرياد کړم — د رقيب کره هم ډول وي هم سندري
د رحمان شعر به ولي نادر نه وي — چه ثنا کاندي د تا غوندي نادري

تر ابدي ورځي پوري به جفا کړې — که به مهر وفا هم چري پيدا کړې
معشوقې کله وفا کله جفا کا — مي بايد چه کله هغه کله دا کړې
ما ستا خوي دي وهر چا وته ستايلي — چري نه چه دروغژن مي تر هر چا کړې
چه د ستا دغه خصلت دي ځما اوښي — دا پټ راز به مي په درست جهان رسوا کړې
ستا څه لاس را باندي نه رسي دلبره؟ — چه په لاس د رقيبانو مي سزا کړې
مرم په دا چه د اغيار په رضا درومې — نه په دا چه ته په ځان خپله رضا کړې
په درست عمر به هيچا ليدلي نه وي — هغه چاري چه ته هر ساعت په ما کړې
ما رنځور په کټ کښي پريږدې چه کريږم — ته لا ګرزې د رقيب سره خندا کړې
لاس تر غاره د رقيب سره خندا کړې — چه ما ووينې له قصده راته شا کړې
هر بيګاه وايې سبا له به خوله درکړم — دا بيګاه به په رحمان کله سبا کړې

په پيرئ کښي چه هوس د مي ناب کړې — بيهوده ګمان په صبح د مهتاب کړې
بې طاعته عنايت له خدايه غواړې — د عتاب په ځاي اميد د ثواب کړې
دانسته ګناه کوې توبې وکاږې — لکه بت هسي په غټو سترګو خواب کړې
پۀ هغو غوږو چه ذکر د خداي اورې — بيا سماع په هغو غوږو د رباب کړې
په هغو شونډو چه حمد و ثنا وايې — هم هغه شونډي بيا ډوبي په شراب کړې
علم وکړې هيڅ عمل ور باندي نه کړې — لکه طفل هسي لوبي په کتاب کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شپه پروت يې د مغان په ميخانه کښې   او د ورځې مخ په لوري د محراب کړې
تمام عمر د دنيا په طلب کرزې   بيا د خداي په طالبانو ځان حساب کړې
له خالقه دي نه شرم نه حجاب وي   له رحمانه گوښه ونيسې حجاب کړې

که نظر په ماتو گوډو د روزگار کړې   همره نه دي چې حساب يا به ئې شمار کړې
په هر غم کښې خاموش اوسه او که نه وي   د بد خواه خاطر به ښاد دوست به آزار کړې
صبر ونيسه په مخ کښې که مراد غواړې   په تلوار به هيڅ و نه کړې که تلوار کړې
رضا پاسله و قضا ته فراغت شه   او که نور څه نور څه وايې ځان به خوار کړې
آرادي او کاروبار دي سره لري   لاس له کاروباره وکاږه که کار کړې
چه پخپله ئې فاني بولې رحمانه   ترو بيا څه په هغو چارو اعتبار کړې

چه مدام د بل و عيب وته نظر کړې   خداي له خپله عيبه ولې نا خبر کړې
که يوه جو دانه عيب وينې په بل کښې   هغه يو جو دانه عيب به ئې لوي غر کړې
که دي خپله گناه لويه لکه غر وي   په حيله حيله به غر د مچ وزر کړې
که ځوك تله د انصاف درته په لاس کا   خپل تېټو او د بل آس به برابر کړې
تو لعنت دي په دا هسې منصفۍ شه   چه له حقه و باطل وته گذر کړې
خداي و تا د ملائکو مقام درکړ   ته دا خپل صورت پخپله گاو و خر کړې
که دي يو وينښته د ځان د پاسه کوږ شي   ځان هغه ساعت له خدايه مرور کړې
که ښندلي دي په خداي وي يو کيکوړې   نمايان ئې په جهان کښې لکه نمر کړې
لکه ځوك تر مکې لاړ شي بيا ترې راشي   د دنيا دپاره هسې لوي سفر کړې
که يوه رتۍ دي زر به لاس کښې کښيوزي   خرڅ خروار د عبادت په رتۍ زر کړې
د ځوانۍ عمر دي تير کړ په غفلت کښې   په پيرۍ کښې به څه زيرمه د محشر کړې
په دنيا پسې دي نمري دي رنگ کړې   ځان و خلقو ته درويش و قلندر کړې
لکه وار چه د زړې لولۍ تير شي   اوس توبې له ضرورته په سپين سر کړې
په پيرۍ کښې د ځواني چاري نه شي   ته په ورځ د عاشورې به څه اختر کړې
لکه بيخ د زړې وني چنجي وخوري   په دا تير عمر به څه ښاخ و ثمر کړې
دغه باغ به دي خلاص نه شي له خزانه   که چاپير ورځني سد د سکندر کړې
و بد خواه وته ځوك نصيحت نه کا   رحمان ستا په غم شريك دي که باور کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدایه مه کړه نا امید هغه وګړي   چه امید ئي وي د ستا په کرم کړي
ستا له رحمه به زړه ولي نومیدي کړم   چه دي ځان دي د رحیم په نام نومړي
دا نیمګړي سړي ننګ هم د خپل نام کا   ته خو خداي يې چه په هیڅ نه يې نیم ګړي
هیڅ بنده دي په بزرګي کښي لیده نه شي   څو تا خط د آزادۍ نه دي ورکړي
دا همه واړه شومیت دي د شومانو   ګڼه ته د چا په زیرمه نه يې ستړي
چه بې تا ئې په زړه بله سودا ګرزي   تر مقصوده به و نه رسي وګړي
هر چه ستا په لار قدم د راستي کیږدي   که ئې زیان وي زه رحمان ئې پوروړي

د آشنا له لاسه ناست یم په زړه ستړي   په فلوس مي پکار نه دي د رخت وګړي
چه په ژوند ئې طمع پویکړي شي له ژونده   نور به څه باندي ویریږي سر پرې کړي
که ژوندون د عاشقانو په وصال وي   زه مهجور یم په دغه روایت مړي
خوږ ژوندون مي جدایۍ هسي را تریخ کړ   چه د غم له تلخۍ دم نه شم را نغړي
دا صورت په مثال خس محبت اور شه   ترو د اور په مخ کښي څه کاندي خسړي
لا علاج به لکه اوښ بار برداري کا   چه په پوزه ئې پیزوان شه د عشق پړي
له احواله ئې ورو ورو پوښتۍ یارانو   بیلتانه د رحمان وار دي خطا کړي

ما په تا پسې دا سپیني جامې رنګ کړې   ته لا بیا په ما ګمان د نام و ننګ کړې
هیڅ اثر دي په سنګین خاطر و نه شه   که هر څو مي مصلې در پسي لنګ کړې
دل سوزي به دي په نور وکړي څه شي   چه له ما غوندي مخلصه سره جنګ کړې
ته په عشق کښي ما هاله دروغژن بوله   که یو بل هم هسي ما غوندي ملنګ کړې
دا نارې سورې په عشق کښي دي غمازي   ګڼه تل به د بلبل په څیر پتنګ کړې
عاشقي و معشوقې ته سپینه لار ده   ته و ما وته دا سپینه لار ګړنګ کړې
چه یو دم مي له نظره ته یو خوا شې   دا جهان لکه لحد را باندي تنګ کړې
په ښه خوي سره د خلقو افسانه يې   خداي ځما له کم بخته په زړه سنګ کړې
دا دي څوك له څنګه ناست دي نه پوهیږم   چه خبري د رحمان سره په جنګ کړې

خدایه زړه د رقیب نرم په احسان کړې   ما له یاره یار له ما سره یك سان کړې
هغه درد چه د اشنا د بیلتانه دي   دفع و رفع ئې د وصل په درمان کړې
غم د هجر چه تیري تر اوره سخت دي   له دې غمه مي په امن په امان کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار و بار د عاشقۍ چه ډېر مشکل دي — دا مشکل ځما په ما باندي آسان کړې
حجاب لري کړه ځما د یار له میانه — بې حجابه مخ د یار راته عیان کړې
که مطلب د نور چا نوري مرتبې دي — ما گدا په آستانه د خپل جانان کړې
که دا نور عالم و بله خوا ته گوري — ما په لوري د دلبرو نگران کړې
زه چه یار لره ورځم په هغې لاري — مهتر خضر مهتر الیاس مي رهبران کړې
تاریکي د معصیت را څخه واخلې — د طاعت په روښنايۍ مو زړه روښان کړې
چه ځما په پریشانۍ ئې زړه ښه کیږي — زړه ئې ما غوندي په یار پسي پریشان کړې
چه ځما په چمن راشي گستاخي کړي — د شبنم په څیر ئې عمر یو زمان کړې
چه آخاده د منکر تر سره پریوزي — د فلك په څیر مي توره د زبان کړې
هغه عشق چه د ترکو د غمزو دي — هر کلام مي د هغه غشي پیکان کړې
چه کشور د افغانانو معطر شي — د هر بیت مصراع مي زلفي د خوبان کړې
چه هر حرف ئې د نافې هسي خوشبو وي — برکت مي په جزدان په قلمدان کړې
ته چه ما منع کوې د یار له لوري — کاشکي باد د سحر منع په بوستان کړې
نه به ما منع کړې ته له خپله یاره — نه به کوز په زمکه ستوري د آسمان کړې
الٰهی د خپل حبیب له برکته — دا ساده انشا رنگینه د رحمان کړې

تا چه مخ د پرۍ سترگي د آهو کړي — نه پوهیږم چه آهو یې که جادو کړې
دعاگو چه د چا ومري څه ښادي ده — ته په څه ځما و مرگ وته آرزو کړې
په محراب د عاشقانو کاڼي ووري — ته چه چین د جبین غوټه په ابرو کړې
تا چه رنگ د گلو واخیست زه پوهیږم — زرغونه به په چهره ځما کنگو کړې
ستا له ډېره ډېره جوره معلومیږي — چه به ما پخپلو اوښو کښې لاهو کړې
که یو ځله توري زلفي کړې پریشاني — خاکستر به په چمن کښې کشمالو کړې
درست جهان به قاف تر قافه معطر شي — که یو ځله شا نه گڼه په گیسو کړې
ستا د زلفو مار خوړلي به روغ نه شي — که افسون د مسیحا وربانديي پو کړې
لاس و پښې دي بې زیوره ښایسته دي — څه منت به د پایلو د باهو کړې
له سوزن د بڼو راوړې تار د زلفو — د رحمان د زړگي زخم به رفو کړې

که د عشق شکري تیري تر گلو کړي — نور لذت به لکه زهر هسي تو کړې
که دي وشي ملاقات له سر و قدو — د فاختې په څیر به کوکي په کوکو کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقي به تیره توره در په لاس کا نور د صبر د سکون په ملك به هو کړې
په انصاف و عدالت به نوشیروان شې هر عمل چه د خپل ځان په ترازو کړې
د سکندر په څیر جهان به دي روزي شي که سرکوز په آئینه د خپل زانو کړې
تریخ لوګي به دي د قند په څیر نغړده شي که صورت د عشق په اور کښې تماکو کړې
وبه نه وینې د ترکو برندي سترګې مګر ځان په خپلو وینو کښې سالو کړې
روغ به نه شې بې دیار له ښه دیدنه که سل پنده سپیلني و ځان ته لو کړې
د غفلت لیچن لیمه به دي بینا شي که د یار د کوڅې خاوري دي څښنکو کړې
دا دارو بد دوائي کوې طبیبه چه د یار په درد و غم کښې مي دارو کړې
نصیحت په عاشقانو اثر نه کا دا محنت واړه بې ځایه بې قابو کړې
په رحمان باندي بې یاره خواب حرام دي که ئې سل بالښته لاندي تر پهلو کړې

ولي ولي و عاشق ته نظر نه کړې دا ګدا په دیدن ولي توانګر نه کړې
ستا دې ډیري حیا ډیر کورونه وران کړل چه هیڅ‌چا وته کاته برابر نه کړې
ستا په ډیر حسن مي دا عقیده نه شي چه دا روغ وګړي واړه اوتر نه کړې
ته پلو له مخه واخله زه ضامن یم که اورنګ د زمانې قلندر نه کړې
ځما هر زمان هر دم په تا ګذر وي ته یو دم ځما په لوري ګذر نه کړې
لکه ته چه دلاور ځما په مرګ یې چه دا رنګ چري رقیب دلاور نه کړې
زه د ستا په جفا خوښ یم تل تر تله که غماز مي له دې رازه خبر نه کړې
ګذشته جفا دي واړه آواره وي که دا جور و جفا بار دیګر نه کړې
هغه څوك دي چه به ستا له دره درومي که ئې ته له خپله دره بدر نه کړې
سنګدلي ده هغه خلقو لره ختمه چه ئې ته په مجلس ورشې اثر نه کړې
رحمان ستا میني رسوا کړ باري حیف دي چه ته هیڅ په دا خبره باور نه کړې

و خوبانو وته ولي نظر نه کړې د چمن په ګلو ولي ګذر نه کړې
دا بهار چه درست جهان ئې معطر کړ دماغ ولي په دا بوي معطر نه کړې
رضا ولي په قصا سپارلي نه شي دغه زهر په ځان ولي شکر نه کړې
جك زده چه په نارو د مرګ خبریږې ځان پخوا تر مرګه ولي خبر نه کړې
چه د نور خلقو په سر اچوې خاوري ته پخپله خاوري ولي په سر نه کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس له مرګه چه بیا مرې له لوړې تندې — ولې نن ساعت توښه د محشر نه کړې
دا ویل دې اثر کله کا په نورو — اې رحمانه په ځان ولې اثر نه کړې

نمر سپوږمې که ستا له حسنه نه شرمیږي — ترو دوې ولې زرغونه و زیړ ښکاریږي
دا سپوږمۍ چه ئې نه سر شته نه ئې پښې شته — په کوم حسن به له تا سره سمیږي
زړه مې یووړ ستا د مخ په روڼا زلفو — بارې غل په سپین سبا کله پټیږي
ستا د زلفو د ابریو له وحشته — همګې لړم ماران دې چه وریږي
مخ دې اور خط دې سبزه ده زه حیران یم — چه سبزه په اور کښې څنګه زرغونیږي
اور اوبه سره چا ګډ لیدلي نه دي — دا قدرت دې ستا په لبو کښې نمائیږي
لکه لوند زړوکې تا وکړې نو ئې ووزې — ستا له غمه مې رنګ زیړ پوست مې وچیږي
سپوږمۍ هم دا هسې تاو خورې ستا له مخه — چه په هره میاشت کښې دوه دوه نیمه کیږي
ستا قامت که څوک شمشاد بولي غلط دي — د لرګیو په نرخ سپین زر نه یافتیږي
خم ابرو ئې په پناه د زلفو تم شو — د لړم لشه له مار سره تاویږي
و سپین غاښو ته دي در ویلي نه شم — کاڼي کله د بریښنا په دود ځلیږي
باریک خط ئې زلفو لاندې کړ رحمانه — مورچګان د شپې له مخه پایمالیږي

صبحدم چه هغه یار را باندې راشي — عجب نمر د نمر د پاسه هویدا شي
ښکلي مخ لره حاجت د سنګار نشته — بې ترتیبه چه نمر وخیژي روڼا شي
چه ئې وینم له ورایه پورې ننبلم — لکه پیښ چه و بله کاه و کهربا شي
ما له ډیرې ناچارۍ و یار ته شا کړه — ناروا د ضرورت په ځاې روا شي
زه په وصل کښې خوارې د هجران ژاړم — د هر کار فکر تر کاره لا پخوا شي
لا پخوا تر جدایۍ نه ژړا بویه — ګڼه هلته هر یو ژاړي چه جدا شي
وصال نه دې چا په سرومال موندلي — مګر غاړه په دا کار د چا ادا شي
زه به سرومال د یار تر نامې ځار کړم — دا په عشق کښې سهل کار دې که په دا شي
د رحمان په اوښو هسې رنګ پوهیږم — چه آخر به په تمام جهان رسوا شي

تبسم مې د وګړې په روزګار شي — چه له مرګه ئې نه ویره نه ئې ډار شي
له ده وزیرې د ده دواړاندې ومرې — لا ئې مینه د دنیا په کار و بار شي
که ئې هر قدم د مړیو په سر لار وي — یو قدم هسې وا نه خلې چه په لار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژونديو نصيحت پرې اثر نه کا مگر مړه له قبره پاځي په گفتار شي
د اميد مزي ئې هسي رنگ دراز وي چه تر خضره ورته خپل عمر بسيار شي
سپينه ږيره په اوښي کښې زوي را واخلي چه به ما لره سپاهي و منصبدار شي
د خرما زړي نهال کا ورته گوري چه دا سوري دا ميوه به مي پکار شي
هر هر فصل چه ترې ريبي هوسيږي چه به کانده راته بل فصل تيار شي
لا ئې لپه تخم هم نه وي کرلي ناکشته ور ځني طمع د خروار شي
غړوندي د ناز کړيو خسيو غړي چه سبا بيگاه به ما لره گوهار شي
لکه وړکي کټوري له زاني غواړي په دا هسي پوچ گوئي اعتبار شي
رحمان څه دي چه به پند و جا ته وايي هدايت د هر بنده په کردگار شي

کر د گلو کره چه سيمه دي گلزار شي اغزي مه کره په پښو کښې به دي خار شي
ته چه بل په غشيو ولې هسي پوه شه چه هم دا غشي به ستا په لور گذار شي
کوهي مه کنه د بل سړي په لار کښې چري ستا به د کوهی په غاړه لار شي
ته چه هر چا ته په خوارو سترگو گورې لا وړنبې به ستا صورت تر خاورو خوار شي
آدم زاد په معنیٰ واړه يو صورت دي هر چه بل آزاروي هغه آزار شي
که ته نه کوې نظر د چا و عيب ته هر سړي به ستا د عيبو پرده دار شي
دهقان کر په لوړه زمکه باندي نه کا سرکوزي کوه چه بڼ دي مرغزار شي
د مات لوښي آواز کله ثابت خيژي د هر چا عمل څرگند په خپل گفتار شي
نن چه صبح ده روښانه لار صحيح کړه ناگهانه به دا صبحه شب تار شي
لږ ئې مه گڼه که هر څو گناه لږ وي چه لږ لږ و بله جمع کړې بسيار شي
که بل بد کاندي ته ښه ور سره وکړه هر يو نخل چه ميوه لري سنگ سار شي
تل و ښو وته آزار د بد ورسي هر چنجي و نرم چوب ته ورد و ښار شي
هغه زړه به له طوفانه په امان وي چه کشتي غوندي د خلقو باد باردار شي
خداي دي بد له لاسه نه کا او که وي هم د رحمان دي له کل بدو استغفار شي

هر وگړي چه منصور غوندي په دار شي دار ئې بس له مرگه نخل ميوه دار شي
روغ صورت که روغ عالم لره کمال دي ليوني لره کمال دي چه سنگسار شي
هر گياه چه و کمال ته ورسيږي سر ئې زمکي وته گوز وي نگونسار شي
نري باد به ئې په خپل منزل داخل کا که څوك پاڼه د خزان غوندي طيار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غفلت هيڅ مناسب نه دي د سپين ږيريو صحبدم که حيوانات دي هم بيدار شي
چه يو موتي ايرې تار په آئينه کا هم په دا خبره فخر د خاکسار شي
کريمانو سود مونډلي دي په زيان کښي لکه ښاخ دوني وتراشي بار دار شي
خزانه په سخاوت سره زياتيږي د کوهي اوبه چه وکاږي بسيار شي
مړول د وږي ګيډې مشکل نه دي مړول د وږيو سترګو مشکل کار شي
کم خوراك سړي نزدې شي فرښتو ته هر سړي چه بسيار خوار شي بسيار خوار شي
صاف دلانو لره لږ نصيحت بس دي د ګوهرو پيوستون په نري تار شي
غلبه د عشق بهانه د حسن غواړي توره شپه په عاشق زلفي د خپل يار شي
د توفيق له مخه هر مشکل آسان دي وستۍ وته د اور لنبې ګلزار شي
ناز د عشق پرورش مومي له عشقه هسي نه چه د خوبانو په سنګار شي
بې محنته چا راحت مونډلي نه دي د وصال خوښي د هجر په مقدار شي
عاشقانو لره واړه سعادت دي که ئې سر و مال د يار تر نامې ځار شي
ياره ياره هر څوك وايي په جهان کښي زه به پس له مرګه وايم چه يار يار شي
لکه ډار کاندي ورغومي له ګرګانو هسي رنګ له جدايۍ نه ځما ډار شي
د رحمان دا پوچ ګويي څه په کا نه ده عاشقي په ګفتار نه شي په کردار شي

چه شهيد د تورو سترګو په خنجر شي خوشنودي ئې د سرو شونډو په کوثر شي
چه را ياد ئې سپين رخسار دراز مژګان کړم هغه دم مي زړه سپند سينه مجمر شي
عندليب خاطر مي الوزي په ګلو که د ترکو سنبل زلفي ئې سهپر شي
که يار سل ځله جفا را ستره کاندي ځما کله په جفا د يار باور شي
د ناصح په نصيحت به منع نه شم که هزار ځله مي ورور و برادر شي
د رقيب او ځما صلح سره نشته که مو چري لاس و دست و بله بر شي
صبوري او قراري له ما خطا دي تر هغه ساعته پوري چه محشر شي
تير ساعت به د هيچا په لاس کښې نه وري مګر تللي آشنا بيا په آشنا ور شي
خوبرويان به د سپوږمۍ ټوکړه را وخلي که رحمان کچکول په لاس کښي قلندر شي

چه غبار د ستا د لاري په خوا ورشي که په دواړو سترګو ړوند وي مصر شي
تازه نوي سر پيدا کړي لکه شمعه چه ئې غوڅ د ستا په مينه د زړه سر شي
چه کيميا د قناعت ئې په لاس کښيوزي که ګدا وي د قارون په څير توانګر شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د در گدایان واړه بادشاهان دي   خو چه ستا له دره ووزي در په در شي
تل ئې مخ وي له عالم جار وتلي   د هغو چه ستا په مخ باندي نظر شي
که د درست جهان له حاله خبر دار وي   چه تا ووینې له واړو نا خبر شي
ائینه که د جمال کړې ور څرگنده   دا گدا رحمان به شاه سکندر شي

که د مي غم د درست جهان تر زړه چا تیر شي   دلگیر مه شه هسي وایه چه به تیر شي
غم هغه دي هر چه څیرمه وي و چا ته   وړنبي واړه تر وروسته پوري هیر شي
بې له خدایه چه مدام په یوه حال وي   بنده کله شیرشاهئ وي کله سیر شي
یو آدم دي چه په څو رنگه جلوه کا   یو رقم دي کله زور و کله زیر شي
د دنیا چاري مدام په قرار نه وي   د بڼو په څنبول په بل بل پیر شي
په لږ عمر کښي ډیر غم له کومه راغي   خوله خپلي بې صبرئ په سړي ډیر شي
خریدار و فروشنده چه سره خوښ شي   به سودا کښي سختي نه کا تیر و بیر شي
ښایسته په جهان ډیر دي بې حسابه   باري څوک به د رحمان د یار په څیر شي

که د سرو زرو سړي وي خو چه مړ شي   نه ئې نوم په خوله څوک اخلي نه نومړ شي
که هیچا پړکړي نه وي په جهان کښي   و اجل ته لکه خر په خټه پړ شي
راشه راشه دا ډیر ناز و کبر مه کړه   یاره خو به دي دا ناز په جهان وړ شي
دا رخسار چه دي روښان تر آئینې دي   عاقبت به د لحد په خاورو خړ شي
مراد خو واړه دلبري ده غزا وشوه   که د سرو په څیر څوک په قامت لوړ شي
نیك نامي له نیك خویئ نه پیدا کیږي   دغه چاره نه په سوك نه په لوړ شي
عاشقان چه پښیمانیږي هغه نه کا   هغه سوك د بې هنر وي چه خپړ شي
دا خو زه له مشقته تا ته وایم   گنه ځان له سرنوشته چا ژغړ شي
د هوا په نغوته مه ځه که دانا یې   د هوا ویشتلي غشي زر په خوږ شي
وران به نه کاندي یو حرف د خپلي بخري   که په اوښو د چا درست جهان چقړ شي
په تدبیر به د تقدیر کښلي نور نه کړې   د قسمت علاج په عقل کله کړ شي
په رحمان باندي بې یاره صبر گران دي   لکه زهر چه دیده دانسته نغړ شي

له دې کټه له پوزي خو به ولاړ شې   ترو بیا خداي خبر چه کوم خوا ته به لاړ شې
په ظاهر صورت خو هسي معلومیږې   چه به خس غوندي تر پښو لاندي لتاړ شې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آسمان زمکه به وي او ته به نه يې   په ودانه ودانۍ کښې به ويجاړ شې
د بهار د گلو عمر مدام نه وي   عندليب غوندي به پاتي په اهاړ شې
په ويلاړ ويلاړ به ځان ور پسې ورك كړې   چرې نه وي چه د تركو په ويلاړ شې
كه ليلیٰ غواړې بايده دي دا رحمانه   چه مجنون غوندي ساكن د كوه و كاړ شې

هر چه ستا په زخندان كښې ئې منزل شي   لكه خس په تناره كښې به جلبل شي
څوك چه نوم د ستا د شونډو په خوله واخلي   كه ئې زهر وي په خوله كښې هم عسل شي
په هجران كښې زه بې برگ و بې نوا يم   لكه كښت چه اوبه نه مومي شذل شي
په عاشق باندي دا هسي گمان مه كړه   چه يار زړه ور څخه يوسي تش گوگل شي
په جهان تر آشنايۍ خواږه څه نشته   ولي حيف دي چه هجران په كښې حنظل شي
زه رحمان بې ياره هسي شول و شل شم   لكه كب چه بې محيطه شول و شل شي

كه د زړه په وينو رنگ د چا گوگل شي   چه بيلتون په جهان گرزي خو به سيل شي
كه د اوښو په درياب باندي نهال كړې   نيشكر به نيشكر شي نل به نل شي
مشقت د سړي واړه حبطه كا   په شوره كښې چه د گل بوټي نهل شي
د دنيا ياري دوستي څه پكار نه ده   له اوله يار و دوست وي پسې غل شي
كه هر څو ئې و بله مهر و محبت وي   نهايت سره په جنگ و په جدل شي
په مثال د دروغژني مرغلري   آب و تاب ئې په دوه ورځي كښې بدل شي
كه ئې زنه د ځواني په وقت كښې سيب وي   هغه سيب ئې په پيرۍ كښې بيا حنظل شي
د رقيب له بده خويه به څه وايم   ترو دا گوره چه لا يار ور سره مل شي
زه رحمان په ښه په بد د يار پوهيږم   كاشكي زهر په دهن د چا عسل شي

كه سل ځله هم كنار و هم بغل شي   د دنيا په مينه واړه سره بيل شي
دا چه اوس په يوه كور كښې سره ناست دي   عاقبت به ئې جدا جدا منزل شي
دا گلونه چه ئې ځاي دي په دستار كښې   همه واړه به تر پښو لاندي غوبل شي
دا پي مخي چه ئې مخ د نمر په څير دي   تور وينښته به ئې په مخ باندي ځنگل شي
دا شيرين شيرين شربت چه د وصال شي   د هجران په وقت به زهر هلاهل شي
ما د يار په بيلتانه كښې دي ليدلي   كه دانا د زمانې وي مبدل شي
پښه له ويري د وصال په مزكه نږدي   چه خبر د جدايۍ په دل دل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې هسې رنج علاج به څوك په څه كا | چه نه فهم د چا رسي نه اټكل شي
كه د غرونو په سر گرزي سر ئې ټيټ وي | هر چه زړه ئې د خوبانو په يرغل شي
د رحمان خاطر غمونو هسې زنگ كړ | مگر جام د مي ناب وي چه صيقل شي

هغه دم چه زړه مال شي | يو ساعت ور باندې كال شي
حيران تللي وي په فكر | فراموش ئې قيل و قال شي
نه ئې گفت نه ئې شنود وي | په غوږ كوڼ په ژبه لال شي
نه جواب و چا ته كاندي | نه ئې غوږ د چا په سوال شي
علم عقل څني پاڅي | درست صورت ئې خواب و خيال شي
په رنځو سترگو اوده وي | لكه نقش د ديوال شي
قوت ئې وينې د ځگر وي | هم دغه ئې اشتغال شي
د چشمانو له بارانه | په رخسار ئې پشكال شي
په سبب د عاشقۍ | تير تر آل و تر عيال شي
هم تر آل و تر عياله | هم تر مال و تر منال شي
په خپل درد و په خپل غم كښې | تر عالمه فارغ بال شي
نه طاقت نه ئې مجال وي | بې طاقت و بې مجال شي
كه ژوندي وي په جهان كښې | د مرده ؤ په مثال شي
په خشكۍ كښې ماهي گوره | هسې بې تيغه حلال شي
پاڅيدي نه شي له ځايه | په زړه غوڅ په تن كهال شي
د ويشتليو په څير يون كا | له كل خلقو په دنبال شي
لكه خس د لويي لاري | تر قدم لاندې پايمال شي
خداي له غمه سړي ژغوره | بيا لا بويه چه خوشحال شي
چه د زړه ولې شي غوټي | نور ژوندون ئې په اشكال شي
د باغبان سترگي كا سپيني | چه تازه نخل نهال شي
روئيدن د كښت آسان دي | پرورش ئې ډير جنجال شي
ويراني په يوه دم شي | وداني په ډيره اشكال شي
چه پلار ومري بيا له بويه | چه ئې زوي با كمال شي
څوك خبر دي له دې دوره | چه په ما به پېښ څه حال شي
چه په حال كښې ئې حال نه وي | څه اميد په استقبال شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه ساعت له مخه خدای زده څه رنګ به احوال شي
د دنیا چاري فاني دي رفت آمد ئې په یرغال شي
په مثال کښې لکه سوري خوار و شاد د هر دیوال شي
اعتبار په اوبو مه کړه چه استاد ئې په غربال شي
د بڼو په څنبول کښې شال شړی کا شړی مثال شي
که بادشاه د ولایت وي کنډولي په لاس ګنګال شي
په ثواب ئې غلط مه شه په یوه ساعت وبال شي
په کمال ئې مه نازیږه په یوه ګړي زوال شي
د هاتیانو سوداګر وي بیا د کاؤ و خر دلال شي
جوهري وي جوهر پلوري خاوري اغږي کلال شي
کلالي و ګل کاري کا فروشنده د مات صفال شي
په هستۍ کښې ئې اشراف وي په نیستۍ کښې ئې اوزال شي
د ځوانۍ په وقت کښې شیر وي د پیرۍ په وقت شغال شي
چه مشهور په صداقت وي پوچ ګوئي واخلي بطال شي
محتسب وي احتساب کا کوټوالي واخلي کوټوال شي
نیکوکار وي نیک عمل کړي بدکردار و بد افعال شي
سر نوشت د سړي خپل دي یو عیسیٰ وي بل دجال شي
چه نیک بخت وي نیکوئي کا چه بدبخت وي بد سګال شي
لاس و پښې د هغه نیسه چه خوښخویه خوش خصال شي
په هجران کښې نا امید مه شه خدای قادر دي که وصال شي
په حرامو کښې امید کړه ګوندي مخ دي په حلال شي
کافر وباسي له کفره په یوه ساعت ابدال شي
تور بهتر کاندي تر سپینو په سپین مخ باندي تور خال شي
آرزومند د یوه خس وي خداوند د ملك و مال شي
چه سیالي ئې کړې نه وي له سیالانو سره سیال شي
په ډیر عمر منفصل وي په ساعت کښې اتصال شي
ممکنات به منع نه کا که څوك سل ځله سنبال شي
چه د خدای رضا شي پیښه رمل پاتي د رمال شي
فال به څه ګوري رحمانه خپل افعال د سړي فال شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه زړه چه خداي روښان کا جام د جم شي   په دا جام کښي ور ښکاره تمام عالم شي
په آدم کښي د حیوان خویونه هم شته   بیا هاله ئې ادم بوله چه آدم شي
چه خویونه د چارپایایو په کښي نه وي   سړی هوښ په سړي هله مسلم شي
چه اغوستي ئې لباس وي د پاکانو   د ناپاکو چاري کاندي خو به گرم شي
که هر څو طعام لذیذ وي مزه نه کا   چه یوه ذره نمك ئې زیات و کم شي
ښادي هر چري غم په اندازه وي   د هغو به څه ښادي وي چه بې غم شي
هر چه خپله رضا پاسلوي قضا ته   که هر څو په ځان ناخوښ وي خوښ خورم شي
عاشقي چه تر کماله ورسیږي   د خپل یار له لاسه زخم ئې مرهم شي
که په ځان باندي قدم کیږدې رحمانه   نه فلکه به دي لاندي تر قدم شي

د عاشق بې خپله یاره قرار نه شي   بې طبیبه قراري د بیمار نه شي
چه په لوح محفوظ کښي ښکلي لیوني وي   په تعلیم د معلم به هوښیار نه شي
زوي د پلار په غیږ کښي پروت وي روح ئې لاړ شي   د قضا علاج په مور و په پلار نه شي
د هغو چه خداي کمال حسن روزي کړ   هیڅ نقصان ئې د منکر په انکار نه شي
درد و غم د عاشقۍ چه ډیر مشکل دي   هیڅ سړي دي په دا رنځ گرفتار نه شي
زه همه عمر له خدایه دغه خواست کړم   چه دي یار له خپله یاره ویزار نه شي
که هر څو ئې دلبري و دل جوئي کا   د رحمان په ترکو هیڅ اعتبار نه شي

آشنائې توره بلا ده آشنا مه شې   جدایي به دي فنا کا فنا مه شې
درد و غم به دي د زړه ولي کا غوځي   گرفتار په درد و غم د جانا مه شې
په زیړ رنگ به دي تل سرې اوښې بهیږي   د دو رنگو په څیر گل د رعنا مه شې
هم په دا چه دروغژن د خداي دښمن دي   و هیچا ته دروغژن په وینا مه شې
که اعلیٰ مرتبه غواړې عاشقي ده   نور همه واړه ادنیٰ دي ادنیٰ مه شې
همیشه به سر نگون په فکر ناست یې   د رحمان هسي مشغول په ثنا مه شې

چه مجنون غوندي یو موټي استخوان شي   په قوت د عاشقۍ به پهلوان شي
عاشقانو په شکست کښي بري بیا موند   دلته توان د هغه رسي چه ناتوان شي
زیړي رنگ د عاشقانو هسي مرتبه ده   چه آفتاب غوندي ځرگند په درست جهان شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له چشمانو ئې باران رحمت ووري زرغونه ئې په چهره باندي زعفران شي
له رخساره حال د زړونو معلوميږي له بهاره نيك و بد د كال عيان شي
له نكتې نه تمام علم حاصليږي درست خروار له يوه مشته نمايان شي
پكار نه دي مخالف هزار تقريره موافق له حاله نيم كلام داستان شي
لكه مړ له كار و باره وي وتلي د هغو خاوري په سر چه غافلان شي
كه دي ډير عمر پكار دي غفلت مه كړه په اوده باندي سل كاله يو زمان شي
د غفلت بنياد د اوښو په موج خيژي يو څڅو پكي خواب آلود لره طوفان شي
ړوند په خپله عصا پريوزي و كوهي ته خپل دليل د كم دليل د ځان تاوان شي
سر كشي د عاجزانو پكار نه ده هر ميږي چه وزر وكاندي پښيمان شي
موم دلان به ئې له شره لمن ژغوري سنگدلان كه عين لعل د بدخشان شي
چه كيميا د قناعت ځې په لاس كښيوزي د شړۍ په خرقه كښي بادشاهان شي
بل پوشاك ئې پكار نه وي بې نمده هغه زړه چه آئينه غوندي روښان شي
عاشقي ده ر جمله بلاؤ زياته و مجنون ته ديوودد واړه حيران شي
كاتبان به وركا دُر د خپلو غوږو كه ئې تير تر غوږو شعر د رحمان شي

د سكوت په تيغ چه ژبه بريده شي لا قلم غوندي په قال كښي دويده شي
همره اور د عاشقي په زړه كښي يو شي چه لاله ئې له تربته دميده شي
خم ابرو د يار مي نقش په ليمه دي لكه مياشت چه په لوي بحر كښي ليده شي
هميشه ئې د خپل يار په لوري دووی نهايت چه په دادو كښي رسيده شي
څه حاجت دي چه زه يار و چا ته ستايم كار همه د خپلو سترگو په ديده شي
كله وي چه يو د بل په ويل غليږي مگر صافه د چا خپله عقيده شي
خود څرگند وي لكه صبح په جهان كښي هر گريوان چه په ياري كښي د ديده شي
ابرو ئي د عاشق هلته ځان څرگند كا چه ئې نم د زړه له سترگو چكيده شي
د آه غشي ئي په زمكه كله لگي هر قامت چه كمان طوره خميده شي
بې مطلوبه ئې هيڅ فهم په چا نه وي هر طالب چه په طلب كښي فهميده شي
هر چه زړه په مهرويانو باندي بايلي بې ديناره و بې درمه خريده شي
ما د يار په څير بل مخ نه دي ليدلي مگر پس چه له نن ورځي آفريده شي
يا به شهد يا به قند يا به نبات وي هر كلام چه له رحمانه شنيده شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه سړي له بله بد وايي بد ګوي شي | لا ترې بله خوا روان د ده بد بوي شي
مرده شوي چه هوس کا د بل و مرګ ته | بل هم پس د ده له مرګه مرده شوي شي
دوست دښمن د سړي واړه خپل عمل دي | هم په دا مقدار ئې اجر موي بموي شي
هره ونه چه کږه په یوه لور وي | عاقبت ئې پریواته په هغه سوي شي
په لویۍ کښې نور څه نشته بې زواله | هلکان د هلکتوب په سبب پوي شي
د اوبو اصل له خاورو پیدا کیږي | خاکساري د خاکسارانو په آبروي شي
همره زیان له خوګه خرسه نه رسیږي | لکه څوك په آدمیانو کښې بد خوي شي
سړی هوښ چه د سړي له تنه پاځي | د سړیو په جامه کښې خربشوي شي
و هغو وته چه خداي پخپله وښود | څه حاجت ئې د رحمان په ګفتګوي شي

وقت د عیش و طرب یر شه خزان راغي | ځانکندن د بلبانو په ځان راغي
دلداري مي ترې امید وه باري څه کړم | هغه یار د دلبرانو په شان راغي
سود سودا د عاشقۍ که نفع مند وي | ما هیڅ سود په کښې بیا نه موند نقصان راغي
تمام عمر که وصال و همره نه و | لکه یو زمان د ښکلیو هجران راغي
آشنائي مي په هوس وه خو چه بیل شوم | دواړه لاس مي و بله ومښو ارمان راغي
ګوي ځما د زړه ئې یووړ په چوګان کښې | بیا د ناز په نیلي سور په جولان راغي
غنچه لب به په خندا نه کا پریشانه | په شیبو ځما د آوښو باران راغي
د میرزا د ارزاني دعوې به پرې کا | قدر دان د شاعرانو رحمان راغي

چه وصال د خپل جانان مي دي موندلي | ګنج د در و د مرجان موي دي موندلي
همره طمع مي له خپله بخته نه وه | نه پوهیږم چه څه شان مي دي موندلي
که په ډیر مشقت لاس لره خداي راوست | زه خو وایم چه آسان مي دي موندلي
چه مي یو نفس وصال ور سره وشه | واړه اجر د هجران مي دي موندلي
څه عجب دي که تمام جهان ځما شي | چه بادشاه د درست جهان مي دي موندلي
زه رحمان په خپل اشعار شکر ګذار یم | چه دا هسي رنګ دیوان مي دي موندلي

ته چه خپله بې عقلي هوښیاري بولې | کاشکي بیا مومې د غوښتو په نرخ شولې
عشق یو داد دي په عاشق باندي له خدانه | هسي نه دي چه ئې پیرې یا ئې پرولې
زلیخا غوندي به بله شیدا نه وي | که د مصر مستورې شي واړه تولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه بحر څه په بحر حساب نه دي　　چه اوبه ئې خاك آلودي وي ختولې
له هغو سره به څه فكر د يار وي　　چه په غم وي د كاله يا د كهولې
عاشقي څه د نغري په غاړه نه شي　　څو په يار پسي وا نه خلې ځلي څولې
د وصال په نعمتونو غره مه شه　　جدايي ئې خلقې كړې په زړه ځمولې
در گوهر په تله نه دي چا تللي　　د رحمان شعر گوهر دي څه ئې تولې

ما چه سترگي و گلرخ ته واړه ولې　　په هغو سترگو مى ويني وژړلې
د عمل جزا مي بيا مونده بر حقه　　دا دستور دي چه كړې هغه آخلې
تر غمزو ئې يو په سله زره قاتل دي　　تل چړې توري په كاڼې تيرولې
خود كرده به څه تاوان له چا نه غواړې　　چه ئې غوځي په خپل تيغ كړې سپيني خپلې
ما لا مرگ د ستا په مينه كښي هاله ليد　　چه گدا د پادشاهۍ لافي وهلې
له خوبانو به څوك څه وفا غواړې　　سرو كله د كشمش ميوه نيولې
په دربار ئې سنډاسي شه ورته كښينه　　تار په تار د سر ويښته ايرې منلې
كه دفتر د خپل قسمت د جا په لاس وي　　بدي بخري به چا كله قبلولې
چه نيكي ئې وركوله و نيكانو　　دې بدانو څه بدي نه وه غوښتلې
څوك له خاورو ايرو پاځوي تخت وركړي　　څوك له تخته د ايرو په ډيران ولې
ستا چه نيت د آشنايۍ نه و صنمه　　د رحمان سترگي دي ولي نه گنډلې
د ازل په ورځ د بخرو جواري وه　　اي رحمانه چا بايلودې چا گټلې

بد لوې په دنيا دين و ايمان ولي؟　　نه پوهيږې په خپل سود و په زيان ولي؟
هميشه په ځاي د شكر شكايت كړې　　منكريږې په عطا د سبحان ولي؟
در بخښلي خداي د هري چاري توان دي　　په ډير توان كښي خپسر بولې ناتوان ولي؟
مدام اوښي تويوې د رزق له غمه　　در گوهر پر بها پلورې ارزان ولي؟
چه په هر بيگاه سامان د هر سبا كړې　　كور و كر شوې د محشر په سامان ولي؟
هيڅ گياه له ځايه نه خوځي نم مومي　　ته د رزق په طلب مېږې جهان ولي؟
چه پخوا تر قضا خپله رضا غواړې　　بيهوده په لوټو ولې آسمان ولي؟
په ژوند ومره چه د مرگ له غمه خلاص شې　　آسان كار دي كړ په ځان باندي گران ولي؟
غيري ميني دي په زړه باندي انبار كړې　　په كعبه كښي نښاسې بتان ولي؟
زړه د نفس په پيروۍ در څخه لاړ شه　　د خبيث په لاس دي وركړ قران ولي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه یوسف د حبشي په بها مومې — د مطلوب په بهانه ښندې ځان ولي؟
بد له بدو پښیماني کاندي رحمانه — ته په خپلو بدو نه شوې پښیمان ولي؟

چا چه نمري وي خپلو وینو وللي — د شبنم په څیر به تل وي سپین سپیځلي
که صیاد څخه د اوښو داني نه وي — د هوا مرغونه نه دي چا نیولي
هر یو مخ کله لایق د آبرویی دي — اوښي نه درومي په مخ د هر ناولي
هره شپه به شمع څه لره ژړا کړه — که ئې نه وي په ژړا کښې څه موندلي
ما رحمان به ژړا نه کړه له خوبانو — که مي نه وي په قسمت دا هسي ښکلي

په نور څه پسي بې خدانه ژاړې ولي؟ — د چارپاي په څیر بې ځایه ناړې ولي؟
چي روتۍ میده کوې په شخوند خو جوړ یې — ترو خبري کوې لواړي لواړې ولي؟
ته دا خپل کلام میده په دا خپل شخوند کړه — تا داړلو ته تیري کړې داړې ولي؟
هغه کار چه دي په نرم ویل کیږي — بیهوده په بیرته ولي لاړې ولي؟
نیک له نیکو بد له بدو مناسب دي — نیك و بد سره په بله نغاړې ولي؟
یو قدم د خداي په لور ایښودي نه شې — تمامي عمر په پراته لارې ولي؟
تل دي طوق تعلق په غاړه کښیوست — وکښې نه شې دغه طوق له غاړې ولي؟
چه په ورځ د شیخۍ لافي کړې رحمانه — په شپه می له می فروشه غواړې ولي؟

هسي ډوب یم ستا د غم په دریاب تللي — چه ماهي غوندي بې تیغه یم کوتلي
ما لیدلې چه لینده دي وه را کښلې — تا د ورځو په لینده یم زه را کښلي
په خپل ځان مي تر هغه پوري نظر و — څو مي ته په نظر نه وې کښیوتلي
اوس مي ستا په مینه ځان و جهان هیر شه — د سیلاب په مخ کښې لاړم لکه خلي
عاشقي به ئې د باد په مخ بڼه کا — که ئې ځان وي کوه قاف غوندي پنولي
چه د عشق له بحره روغ سلامت ووزی — زه ئې نن گڼم له موره زیږیدلي
هر چه واوړي په بلا د تورو زلفو — هغه بیا تر کوره نه دي ورغلي
چه له غرونو پریوتلي وي بیا پاڅې — پاڅیدي نه شي د زړونو پریوتلي
چه د اور لنبو وهلي وي بیا روغ شي — نه رغیږي د هجران لنبو وهلي
زه رحمان ئې هر دم وینم ستا په غم کښې — که خپل مرگ په سترگو نه دي چا لیدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خداي دي وژغوره له هري پريشانۍ اي ځما د کور و کلي ودانۍ
عاشقي چه ما ګڼله ناداني وه اوس خبر شوم له دې خپلي نادانۍ
تر ورخ تيري اوبه بيرته نه جار ووزي څه پکار دي پوچ بې ځايه پښيمانۍ
وداني په يوه دم کښي شي ويرانه مرد هغه چه کړي د وراني ودانۍ
لکه باد چه ځان وهي له کوهه دشته زه په تا پسي کوم سرګردانۍ
دا خو زه د ستا د غم سره لوڅيږم څوك له ديوه سره کړي پهلوانۍ
چه په آب و په آتش په خاك و باد وي څه اميد دي په هغه زندکانۍ
ته چه دا رنګي اوړدې وعدې کړې کشکي راکړې و ما خط د امانۍ
زه او ته که هغه وقت وي چا به نه وې د مجنون او د ليلي قصه خوانۍ
ځما ستا و نندارو ته به حيران وو که ژوندي وي آدم خان او درخانۍ
و هر چا ته چه وايم حيرانيږي څه به وايم د رحمان له حيرانۍ

زه د ستا له غمه ژاړم واړه ويني واړې وينې واړه وينې واړه وينې
خود مي وينې چه په تش کاته دي مرمه لا خنجر په کاڼي مږې دل سنګيني
هر ارمان مي په حضور د سترګو وژني لايقين دي د زړه نه شي بې يقيني
عالم ستا په مينه ژوي نه پوهيږم زه په څه سبب وژلي يم ستا ميني
ډير عالم به نوري رنګ کا معلوميږي تا چه هسي جامې واغوستې رنګيني
ښښې ئې نه وي چه و بله خوا ته درومي هسي سکڼي په غمزه د عاشق سپيني
که صورت موي پر بله پوري معلوميږي زړه مي ستا له غمه چاودي نازنيني
هغه څوك دي چه تر تا به بهترين وي اي تر وار و مهرويانو بهتريني
چه دي زلفي د رحمان په زړه وريځ کړي تر بڼو ئې ځکه څاڅي اوښي ويني

هر چه کښت ئې په باران و په سيلاب وي د هغو عمر به واړه په عذاب وي
هغه ملك چه په کښي سيند و رود بار نه وي دهقانان به ئې همه خانه خراب وي
و آسمان ته به ئې سترګي وي ختلي د باران له انتظاره به بې خواب وي
لکه څوك چه کړوي ئې په کرهۍ کښي د هغه ماهي په طور به کباب وي
لا به کله بارانونه پرې نزول شي چه نخل و زراعت په ئې سيراب وي
هميشه له خدايه خواست د اوبو کاندي که ئې چرې خواست په عمر مستجاب وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تل چه ئې په زوړ د اوبو غوړ وي — همره غوړ ئې نه په چنګ نه په رباب وي
که همه عمر باران ور باندي ووري — لا ګرمي ئې په صورت کښي د آفتاب وي
د ګرمۍ و د خشکۍ له دهشته — د آفتاب په ځير ګمان ئې په ماهتاب وي
د اوبو له ډيري ډيري قيمتۍ نه — لرګي لوښي ئې مردار په منجلاب وي
فرق د پاکو د ناپاکو اوبو نه کړي — که اوبه ئې ګډې وډې په پيشاب وي
د اوبو په غلا چه ور شي نه جار ووزي — که ساکن د خانقاه او د محراب وي
د اوبو په ويش چه ورشي انصاف نه کا — که په لاس ئې ورقونه د کتاب وي
د اوبو ثواب ئې نه کيږي له لاسه — که په کوټ اوبو ئې عين د حج ثواب وي
د باران اميد ئې نه کيږي له خدايه — که ئې سپه و ورځ په سر باندي سحاب وي
پليتي به ئې له تنه څه رنګ درومي — چه اوبه په کښي نايابي تر ګلاب وي
هيڅ ئې مه پوښته له غسله له اودسه — چه يو څاڅکي پرې ګوهر غوندي نایاب وي
په سبب د ډيره ډيره تيممه — هميشه ئې سپيره ږيره په تراب وي
د للمي سړی په مخ کښي وي آب چري — هغه خلق چه بې آب وي خو بې آب وي
په آبۍ کښي لا هم وي خونه ويرانه — هغه کلي چه د بل کلي پائياب وي
يو به ني سي هيڅ بري له سري ورخه — د پائياب سړي که زوي هم د ارباب وي
سم حساب له عزيزانو کله مومي — تل تر تله ئې د بل لاندي حساب وي
نه طاقت د بد ويل لري نه صبر — لکه مار په ملا وهلي پيچ و تاب وي
نه ئې مرګ نه ئې قتنه له لاسه کيږي — لاس تړلي د خپل شرم به طناب وي
چه ئې زيست يا ئې روزګار په تحمل شي — هميشه ئې له بدۍ اجتناب وي
که يوه بده وينا ئې له خولې ووزي — هغه دم ئې په خپل ځان باندي عتاب وي
هسي شان سړي تيري ور باندي وکړي — چه په عمر نه د سوال نه د ځواب وي
همسايه ئې چريکار و پښتانه شي — او په اصل به موچي يا به قصاب وي
ملايم ويل اثر ور باندي نه کړي — چه په زړه کښي ئې نه شرم نه حجاب وي
لکه ديو وي د سړيو په صورت شي — ته ګمان کړې چه سړی دي دي دواب وي
په هيڅ رنګ له بده خويه نه جار ووزي — هسي مست د جاهلۍ په شراب وي
چه اشراف د هسي خرسو په لاس کيوزي — ترو خلاصي به ئې له خونه په کوم باب وي
هسي رزق دي خداي هيچا لره ور نه کا — که به رزق د چا په هسي رنګ اسباب وي
تر دا هسي زميندارو هغه ښه دي — چه نوکر د يوه تور کافر کلاب وي
نوکري د يوه سپي ور لره ښه ده — هغه بريږده چه لا نوم ئې د نواب وي
د خشکۍ له غمه قوم د رحمان خوښ دي — که رفتن ئې له جهانه په شتاب وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل دي ستا خواب آلودو سترگو خواب وي   چه فتنه په خواب وده شي ډير ثواب وي
لکه مي چه په مينا کښې تجلي کا   نور د حسن په حجاب کښې بې حجاب وي
ته چه ما ته لولوي پټېږ د صبر   زه هم ډير په دا راضي يم که مي تاب وي
زه په دا سبب په ترکو پسي ژاړم   چه ژړا د عاشقانو د مخ آب وي
که نادان وي هم دا همره خو پوهيږي   څوك چه نه ژاړي په يار پسې کذاب وي
د عاشق سترگي په دا سبب شوې پاکي   چه مدام د جوي په سر لکه حباب وي
له خالي خوني به څه وړي چه څه نه وي   که ختلي د حباب په سر سيلاب وي
هم په دا ئې د نغمې اثر پيدا شه   چه په تشه گيډه صبر د رباب وي
د حريص له خپله نقده بهره نشته   لکه مار د گنج د پاسه پيچ و تاب وي
کاملان تعلقات د دنيا نه کا   لکه پاڼي د خزان پښه په رکاب وي
غفلت هيڅ مناسب نه دي په دنيا کښې   ساکنان د دهر کل واړه خراب وي
چه ښادي غواړي بې شماره بې حسابه   په رحمان به د غمونو څه حساب وي

د هغو چه ځبله مهر و محبت وي   په هستۍ او په نيستۍ کښې فراغت وي
عاشقي ده تر هغه مقام په هور ته   چه د چا مقام په رنځ و په راحت وي
څه د اور په لنبو سوي څه د عشق   واړه عشق دي که هجران وي که وصلت وي
چه مطلب و مدعا د سړي خداي شي   ناست ولاړ ئې همه واړه عبادت وي
که په دوه قدمه ومري هم حاجي شي   چا چه کړي د مکې په لوري نيت وي
هغه څوك چه پير وي د اوليا کا   دا ئې واړه په معنیٰ کښې ولايت وي
که د زرو په تخت کښيني غزا وشوه   و فهيم وته کم فهمه بې عزت وي
خاوري زر په سړي واړه برابر شي   هغه دم چه له جهانه په رحلت وي
د دانا او د نادان تر ميان يو حد دي   هوښياري تر حد په هورته حماقت وي
تجاوز له خپله حده پکار نه دي   د هر چا په خپله خونه کښې حرمت وي
نور عالم که د دنيا غمونه کاندي   د رحمان سره دي غم د آخرت وي

د هغې بنا چه نوم محنت آباد وي   ترو خاطر به په کښې څنگه د چا ښاد وي
په خواړه او په څښو کله ويني نيسي   هر مرغه چه په قفس کښې د صياد وي
د رنځور په خوله کښې کله مزه کاندي   که سل رنگه نعمتونه ئې معتاد وي
پاي بسته ولره هر چرته زندان وي   هغه هر چرته آزاد وي چه آزاد وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

عشق تغییر او تبدیل نه لري یکرنګ دي | د آشنا له لاسه داد وي که بیداد وي
د ښادۍ نښه هغه وي په جهان کښي | چه په یار پسي بې بیخه بې بنیاد وي
بودني هغه باله شي په معنیٰ کښي | چه دنیا ئې په نابوده اعتقاد وي
نقصاني دي د دنیا عمارتونه | که تر لاندې ئې سل ستني د فولاد وي
زندګي که څوك پوهیږي خضور دم دي | آینده و رفته کله د چا یاد وي
دا دنیا لکه سیلاب هسي بهیږي | نه ځې چا څخه استوګنه نه استاد وي
چه کامله اراده لري په زړه کښي | د مرشد له اشارته بې ارشاد وي
و هغو ته چه خداي خود پخپله وښود | څه حاجت ئې په ښوونه د استاد وي
ډیر یاران ور څخه بیل شو و هیڅ ګرم نه دي | که رحمان له جدایۍ نه په فریاد وي

په دنیا کښي که هر څو وبله پیوند وي | پس له مرګه به ئې درست صورت بند بند وي
زه به وخورمه په دا باب هزار قسمه | که باور دي په قسم و په سوګند وي
یا به وړاندي تر تا درومي یا به ورستو | که دي ورور که دي عزیز که دي فرزند وي
زمانه به ئې تر پښو لاندي پایمال کا | که په قطعه تر آسمان پوري بلند وي
هم ئې هسي پیمانه ګنړه په خاورو | که ئې ډکه خوله تمام عمر په قند وي
هر چه کاندي آزادي په دا جهان کښي | پس له مرګه به هم واړه په بند وي
هر چه غاړه ئې و حق ته ایښې نه وي | همیشه به ئې په غاړه کښي کمند وي
دا چه زه و تا ته وایمه که خداي کا | په آیت و په حدیث کښي به څرګند وي
ته چه نه کوې باور په آیاتونو | ترو ځما ویل به څه در لره پند وي
ناپسند به د منکر په انکار نه شي | هر کلام چه دلپذیر و دل پسند وي
خدانه ګنج د قناعت و رحمان ورکړې | چه بې ملکه بې حشمته دولتمند وي

که د درستي دنیا غم مي په سر بار وي | واړه سهل دي که یار را سره یار وي
هزار وار به ئې د یار تر نامه ځار کړم | که په قطع مي دا یو صورت هزار وي
هغه نه دي په شماره د عاشقانو | چه د خپل تټر داغونه ئې په شمار وي
مشکل کار د عاشقۍ چه خداي پیدا کړ | کله بل جهان هسي مشکل کار وي
څو ئې اوښي په مخ لاري روغي نه کا | د هغو و معشوقو ته کله لار وي
ته چه ګل ځما د یار په شکل غواړې | کله دا رنګه کلونه په ګلزار وي
نه مونده شي به بازار کښي نه په ښهر | هغه رخت چه د خوبانو په بازار وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د یار په څیر مخ نه وینم په سترګو — که په هره خوا خوبان هزار هزار وي
د عاشق نظر په ډیر و په لږ نه وي — که دیدن د یار په لږ که په بسیار وي
شته هزار هزار خوبان ولي سوګند دي — که ځما د یار په څیر د چا یار وي
مرګ له هیچا سره وار نه کا رحمانه — یار به ځان تر یار وړنبي کا که ئې وار وي

له هغو سره به څه فکر د یار وي — چه یاران ئې په هر لور هزار هزار وي
چه آشنا پسي ویشتلي هم هغه وي — چه له توري آشنائۍ ئې استغفار وي
صبوري او قراري دي په ما زوم شي — که بې تا به مي یا صبر یا قرار وي
هر ژوندون د یار په وصل ښایسته وي — بې مینه که ژوندون وي څه پکار وي
که د یار له لاسه اور په یار بلیږي — هغه اور و عاشقانو ته ګلزار وي
په یارۍ کښې آزار نشته خداي دي نه کا — که زره به ځما زړه له تا آزار وي
و هغو ته عاشق مه ویلي بویه — چه ئې فکر یا د سر یا د دستار وي
ځاي ئې اور شي چه زنار ئې شي په غاړه — ولي نه چه ستا د زلفو زنار دار وي
ستا د زلفو زنار دار که په اور سوځي — دغه اور به هم رښتیا ستا د رخسار وي
هغه جونه به لیلې غوندي رسوا شي — چه رحمان غوندي مجنون ئې په دیار وي

که د ستا د خاطر مینه په اغیار وي — ستا دپاره دي اغیار هم ځما یار وي
هر سړي چه په یو مخ باندي مین وي — له یوه مخه ئې سل مخه پکار وي
هر چه کاندي نوکري د پادشاهانو — خواه مخواه به د دربانو منت بار وي
څه به ستا له رقیبانو زه ماڼه کړم — دا دستور دي چه له ګله سره خار وي
څو سل خاره ئې خښ نه شي په ټټو کښې — کله وي چه د بلبل و ګل ته لار وي
سجاده به د ساقي د لاري فرش کا — هر صوفي چه د سرو سترګو خریدار وي
په جذبه د عاشقۍ به لیوني شي — که په قطع افلاطون غوندي هوښیار وي
په رحمان باندي به هیڅ ملامت نه کا — هر سړی چه ستا له مخه خبر دار وي

کاشکي زه خاوري ایرې د ستا د در وي — چه قدم دي همیشه ځما په سر وي
خو یو ځله ځما ستا و بله مخ شوي — نور مي موخه ستا د غشیو په ټټر وي
تمام تن مي د رنځور په څیر اوړه وي — خو په ما د تورو سترګو یو نظر وي
په زیر رنګ په سپینو اوښو به ما بیا موند — که د ترکو ملاقات په سیم و زر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملامت به په ما څه لره وايه شه | که د ستا له دلبرۍ نه څوك خبر وي
مرتبه که ستا د عشق شي ور څرګنده | ملايك به واړه وايي چه بشر وي
تماشه به څما هله در ښکاره شوه | که ته ما غوندي بيدل و زه دلبر وي
په خونبار به څما سترګو غونديي نه وه | که په مخ مي د تيرو تورو پرهر وي
ستا په درد کښي طبيب وايي و رحمان ته | لا به ښه و که دي حال تر دا بتر وي

ډيري خولې څما په ياد شکر خورې شوې | بيا څما په زمانه خاوري ايرې شوې
د چندڼو ونی وسوليدې لاړې | هزار څاڅکي د شمشاد و په ايرې شوې
په هغو زمکو چه روغي پرې مانۍ وي | د ايام په ګردشونو اديرې شوې
په دنيا کښي چه بنياد د آشنايي کا | د هجران توري هغه لره تيرې شوې
دا فلکه چه خداي پيدا کړ دا ئې خوي دي | چه و چا ته ئې دعا چا ته ښيرې شوې
د دنيا د محلونو خښتي واړه | و رحمان ته د سرونو منارې شوې

د وصال په هوا والوتي مرغه شوي | د هجران په اورکښي درست صورت اوبه شوي
نه و زر کاله هوس نه مري له غمه | سړي سخت دي ګڼه يو اثر پرې شوي
زړه که چاودي هم له دې غم به وجاود | چه د يار د بيلتانه خواري په زړه شوي
ر رقيب و ناکړدو ته چه نظر کړم | د عاشق له آه ړوند په تور ليمه شوي
هيڅ پوره به دي نيمګړې نه شي خدايه | که بيلتون د دوه يارانو وبله نه شوي
خداي رضا لره چا هسي تعويذ وکړبيو ځل يار | چه لړ زه د هغه يار تر فهم ښه شوي
په سترګو وليدي چه دا دي | دغه پسه هر چه شولي بيا هاله شوي
نوم ئې يو ځل زما واخيستئ به ژبه | نور مي نوم په دا جهان کښي پاتي نه شوي
لکه درست عمر په خوله د رقيب کار کا | دغه هستي يو زمان څما په خوله شوي
زه رحمان په دا خبره حق حيران يم | نه پوهيږم چه د يار له غمه څه شوي

چه په مخ باندي د اوښو يو رقم وي | عين د تورو له پرهار سره سم وي
که ګريوان مي د سپوږمۍ د نمر مشرق شي | زه چه يار په سترګو نه وينم تور تم وي
دلته سر پورته کول د چا رسيري | چه پخپله د يار زلفي خم در خم وي
کړو ورځو غوندي نيش وهلي نه شي | که په زړه د پاسه پروت د چا لرم وي
معشوقه چه د عاشق په غم وي غوڅه | د عاشق سترګي دي ووزي چه ئې غم وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدمي د دوو همدمو هسي بويه — چه د دواړو همدمي په يوه دم وي
که د درست جهان ښادي ور باندي راشي — مه کړه خداي چه څوك بې ياره خوښ خورم وي
بل ستم د بيلتانه د پاسه نشته — که ليدلي چا په سل رنگه ستم وي
دا قضا څه تر قاضي موقوفه نه ده — خود پخپله يار تر ياره پوري گرم وي
راحت هر چري هغو لره لازم دي — چه په درد و محبت کښي مقدم وي
چه خوناب ئې د چشمانو مي ناب شي — پيوسته له دغه جامه سره جم وي
هيڅ حاجت د هنر نشته و رقيب ته — که په اصل کښي عرب وي که عجم وي
هنر مه غواړه طالع له خدايه غواړه — څه پکار بې سليمانه که خاتم وي
د رحمان خندا په اجر د ژړا ده — تازگي د گل په قدر د شبنم وي

ته چه ما ته وائې چه په چا باندي شيدا يې — زه په تا شيدا يم وايه ته چه يار د جا يې
زه به تا په کومه زيرکۍ شم پړولي — چا زده لکه تا زده همره وايه چه څه وايې
زه چه کبرجن وم عاشقۍ مي گردن مات کړه — ته چه لکه وې هم هغه هسي کبريا يې
ځان که ستا په مينه کښي فاني کړمه څه به وکړم — ته چه په دا هسي رنگ له آهه بې پروا يې
مرگ مي په تا ولي خداي اختر کړ نه پوهيږم — څه دي حاصل هم شته که مطلق په مرگ ځما يې
څه شو که يم زه انگشت نما په مينه ستا کښي — زيات له ما نه خوښ ته د قاضي هم د ملا يې
ستا د عشق تر توري ککرۍ د رحمان ځار شه — دا هم سهل کار دي ځما ياره که په دا يې

خو ځما په ورميره ماتول شير يې — که په مرگ د رقيب هم هسي شمشير يې
مرگ خو ويني چه پخپله را پسې دي — څه محتاج ځما و مرگ وته ډير يې
کبر و خيال خو لاله ځايه ستا عادت و — او که نن ځما قصده په بل پير يې
دا بې شماره عاقلان به شي کم عقل — ته چه دا رنگه په زړه وکښه دلير يې
ستا خويونه به پخپله ځان څرگند کا — زه به څه وايم چه ته تر بلا تير يې
له حيرته دي تعريف کولي نشم — چه په څه رنگ دي ستا يم د چا په څير يې
ما چه ستا د لبو خوند واخيست محفوظ شوم — که سل ځله په ترخه ويل گنډهير يې
د جهان ښکلي که واړه د رحمان شي — خداي دي نه کا چه ئې ته له دله هير يې

په يوه زره به وري يا به موړ يې — په يوه ذره به گرم يا به سوړ يې
که ځواني له خدايه غواړې ځوان به ومرې — او که بس له ځوانۍ پائې خو به زوړ يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي کله خو يا جوړ کله ناجوړ وي خداي خو نه يې چه به تل تر تل جوړ يې
عاشقي به دي آسمان غوندي ځرګند کا که مجنون غوندي هر څو صورت ووړ يې
عاشقي بې جذبې چري ده رحمانه ته مجذوب د يار په مهر کښې مروړ يې

په ځوانۍ کښې بد دماغه بد ګمان يې چه پيري درباندي در شي بيا ناتوان يې
که په دا دي زړه ښه کيږي دا خو نشته چه به هم تر ډيره ژوې هم به ځوان يې
چه هر ګز دي په لاس نه دي کښېوتوني بيهوده د هغو چارو په ارمان يې
چه بې خدايه زړه تړې په نور څه پوري هم په خداي هسي باور کړه چه ناتوان يې
هسي رنګ دي و هغه جهان ته شا کړه ګويا تل به مستقيم په دا جهان يې
همره سر دي و خپل خداي وته ټيټ نه دي لکه ټيټ په لور د خان و د سلطان يې
يوه شپه په طاعت نه شې رونړولي هره شپه په مال و ملك پسي پاسبان يې
په تسبيح دي تانده ژبه وچ لرګي شه پوچ ګويۍ لره بلبل غوندي ګويان يې
و نمانځه ته چه نمر خيژي هاله پاڅي په قلبه پسي په نيمه شپه روان يې
اوداسه لره کوزه اخيستي نه شې چه په لو او په لور ورشې پهلوان يې
پټي سترګي لکه سور په کانۍ ګرزې که پريوزې و کوهي وته روان يې
پښيماني تر پښيمانۍ لا پخوا بويه نه هغه چه بيا په تير ساعت پښيمان يې
د هلك په څير به لاس اچوې اور ته نه خبر په خپل بهبود نه په نقصان يې
چه و بل ته نصيحت کا ځان ئې هير وي نور څوك نه دي هغه ته عبدالرحمن يې

ورك شه ورك شه بد کردار و بد سړی که دي ورور که دي عزيز وي که پرديی
تر هغه لا نيکو کار بيګانه ښه دي چه بد کار شي د چا زوي او يا نمسی
لرګي لوښي همه واړه پرې مردار وي بد کردار دي سور لنډي يا وړي سپی
هغه خلق به همه واړه ليوني کا چه په کلي کښې يو سپي شي ليونی
بل علاج د ليونيو سپيو نشته بې له مرګه چه ترې ډك کاندي کوهی
حرام خور د مخنثو په حساب وي که په توره يا په تيغ وي مړنی
مړني ويلي بويه و هغه ته چه بې وجهي آزار نه کا هيڅ سړی
ديګ اېښي په ديګدان ورښي تر تيغ چه ئې سوړ په آه سرد نه شي نغری
هسي فيض ئې و هر چا وته رسيږي چه باله شي د خپل وقت حاتم طی
اې رحمانه چه بد فهم او بد کردار شي راته وايه سپی بهتر دي که سړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه دارو د درد و غم دي هغه می   ساقي راکړه يو دوه جامه پياپی
مي د خپلو لبو دانه د انګورو   چه اول ئې نوشيدن وي پسې قی
په هر تيغ کښې چه آب نه وي د شرابو   څوك د غم په غليم نه مومي برى
جام د ميو چه غمخوار د کل جهان شه   زه به اوسم په دا غم کښې تا بکی
راشه يو ځله مي هسي مست خراب کړه   چه خبر نه شم له حاله د هيڅ شی
بې خودي هسي پناه ده زور آوره   چه له هره غمه خلاص کاندي سړی
زه هغه تحصيل تمام ګڼم په عشق کښې   چه ئې روغ وګړي بولي ليونی
رحمان صلحه له رقيب سره په دا کا   آشنا ښه دي البته خوړونکي سپی

که له ډيره غمه دم د چا ختی   زه به مړ ومه په عشق کښې لرغونی
زړه مي هسي ستا په تور زلفو بايلود   لکه ورك په توره شپه کا څوك کالی
په يوه ساعت مي رد هم مي قبول کا   نه پوهيږم چه ئې خپل يم که پردی
په يو لاس کښې ئې مرهم په بل خنجر دي   نه په مړيو کښې حساب يم نه ژوندی
که په مرګ د عاشقانو ئې رضا ده   خداي دي ما کا تر همه واړه وړنبی
خون بها مي دستئ په مثل نشته   ما پخپله قبول کړي دا خپل سوی
څوك دي غم ځما په ډيرو اوښو نه خوري   کم به نه کا په خوردن سره ندی
د هجران په توره شپه کښې ئې ويريږم   چه ئې نه وينم د وصل سپين سپوږمی
د يار غم لکه مزري را باندي راشي   خداي دي پيښ نه کا په چا باندي مزری
چه پرې غم غلطومه د شپې پاڅم   کله مي په شونډو کيږدم لکه نی
که کتاب کله رباب په لاس را واخلم   باري درد مي په هيڅ رنګ نه کا کمی
همسايه مي واړه وواته له خوابه   که په سل کوټو دننه کړم زګيروی
که عاشق تر معشوقې پوري يو سپی دي   خداي د هجر په توره مه وژنه يو سپی
زه رحمان د يار په غم کښې هسي ډوب يم   چه هيڅ نه وينم په سترګو مګر دی

چه پخته شي آشنائي   تر منيان ووزي جدايي
و طالب وته وفا شي   د مطلوب بې وفايي
بادشاهي کاندي بدله   د ديدن په ګدايي
خاني پلوري په اوربوشو   ميرزائي په ميرزايي
نظر نه کاندي هيچري   په لوئي په بډايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته کفر څرگندیږي　　خود بیني او خود رایي
خود رایي په عاشقي کښي　　له عاشقه نه ښایي
معشوقي که بې وفا دي　　عاشقان خو ئې ستایي
غوږ ئې کوڼ سترگي ړندې وي　　د ښکلي یار په خطایي
که ئې کړي وي سل علمه　　هم دیني هم دنیایي
همه واړه فراموش کا　　چه پرې ورشي شیدایي
و مطلب ته نه رسیږي　　په شیخي او ملایي
آواره ننگ و ناموس کا　　په سر واخلي رسوایي
تر ناموسه ورته به شي　　بې ننگي بې نوایي
هره چار ئې په اخلاص وي　　نه په روي و ریایي
قبلوي په دواړو سترگو　　هر چه یار پرې فرمایي
نصیحت پرې اثر نه کا　　که څوك سل ځله وایي
فایده نه لري په عشق کښي　　د داناؤ دانائي
مشکل کار د عاشقی　　آسان چري دي بایي
دغه کار کولي نه شي　　هرکم فهم کجایي
هرکم بخت ئې کله مومي　　د دلبرو همتایي
څه په کسب مونده نه شي　　دغه کار دي عطایي
چه د عشق په لومه کښیوزي　　نور ئې نه وي رهایي
بې د یار له مخه نه شي　　د عاشق دلکشایي
د ښکلي یار په طلب گرزي　　غاړي غرونه پیمایي
له عالمه وي وتلي　　لکه صید صحرایي
تل تر تله ئې وطن دي　　گوشه کنج و تنهایي
مدام سوي لوغړن وي　　د ښکلي آه په گرمایي
هر زمان ئې په اور نیسي　　د ښکلي یار تمنایي
نه ئې ملك و نه ئې مال وي　　نه ئې زهد پارسیي
په دا هسي گرانو چارو　　معشوقه ئې آزمایي
په یوه دیدن ترې یوسي　　د درست عمر کمایي
هم هي هسي رنگه وژني　　یاره ستا بې وفایي
چه په زړه کړم زړه مې وچوي　　دغه ستا خود نمایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم خودي لري بې قياسه — هم د حسن زيبايي
ضرر نه لري بې نفع — ستا د ميني سودايي
ستا سودا ما لره سود دي — حق به وايمه خدايي
په هيڅ مخ کښي ليده نه شي — ستا د حسن صفايي
نمر به څه له تا سيالي کا — په دا بې سروپايي
ادراک نه رسي د سر وي — ستا د قد په رعنايي
لکه ستا چه قد بالا دي — نشته هسي بالايي
که د ستا وصال د وريا وي — زه ماهي يم دريايي
د مګسو زندګي ده — په دکان د حلوايي
زه طوطي شکر پرست يم — د ستا شونډي ميټايي
دا ګمان په رحمان مه کړه — چه بې تا به وپايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخمس

هغه یار چه ښایسته دي تر آفتابه مخ به کله را ښکرګند کا له حجابه
بیلتانه په زړه زهیر کړم بې حسابه یو سبب وکړې مسبب الا سبا به

چه زما ملاقات وشي له احنابه

ملاقات د ښایسته ۋ مي نصیب کړې د ښایست په ګلستان مي عندلیب کړې
عندلیب مي په ګلشن د خپل حبیب کړې خدایه ما په دلبرانو کښې قریب کړې

و می ژغورې د دې اهل له عتابه

هغه یار چه زه ئې مینه په دیدار کړم همیشه ئې و دیدن ته انتظار کړم
شپه و ورځ پسي نارې وهم کوکار کړم که په روي ورته تمام جهان رویدار کړم

سترګې پورته کوې د ناز له خوابه

بیلتانه ئې پټ پنهم په زړه تاراج کړم و دیدن ته ئې په هسي رنګ محتاج کړم
چه غرقاب ئې د غمونو په امواج کړم هیڅ پایاب ئې مونده نه شي څه علاج کړم

د آشنا د میني غم ښه نا پایابه

نه چه کس یې د جمله ۋ بې کسانو هم کار ساز یې د جمله ۋ خام کارانو
الهی په بزرګۍ د بزرکانو زه وصال په دعا غواړم د خوبانو

لا به کله دا دعا شي مستجابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسير کړي دي د زلفو په طناب يم   تکبير کړي دي د سترگو په قصاب يم
د کشتۍ غوندي مدام په اضطراب يم   لکه زه چه ستا له غمه په عذاب يم

خبر مه شه هيڅ بنده له دې غذابه

دريغه مه وي په دنيا کښي پيدا شوي   او که وي هم په دا هسي شان خومه وي
لکه زه يم د هجران په لنبو سوي   څو به گرزم د هجران په اور اولوي

چه سينه مي شوه په درست عمر کبابه

هي هي څه مي دا خراب خاطر ناښاد شه   زيست روزگار مي هميشه آه و فرياد شه
عمارت مي د زړه هسي رنگ برباد شه   چه حباب غوندي بې بيخه بې بنياد شه

د ښادۍ طمع به څه کړم له حبابه

پېټ پېټ گرزم د ناصح له نصيحته   راته کاندي نصيحت په څو صورته
چه توبه کړم د خوبانو له قربته   هيڅ ځواب ئې په ما نه شي له غيرته

در مانده ورته ولاړ يم لاجوابه

دا ځواب څه هسي نه دي چه په خوله شي   د عشق راز څه هسي نه دي چه وايه شي
دا مشکل حکايتونه په ما نه شي   د دې بحر بې پايان حسب په څه شي

چه ئې زه و چا ته وايم له حسابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا موندلي د دې بحر پايان نه دي   دغه راز و هر سړی ته عيان نه دي
هيچا کړي د دې چاري بيان نه دي   دغه واړه عاشقي ده رحمان نه دي

چه په خوله کښي در و لعل لري سيرابه

ستا جفا د حد په هور ته ده صنمه   تل مي اوښي موج وهي د زړه له يمه
څو به پټه دا قصه اوسي پنهمه   هسي ډوب په فکر تللي يم له غمه

نه پوهيږم چه په غره يم که په سمه

که خبري وي له دې هسي رنگ خوارئ   ما به نوم اخيستي نه و د يارئ
ستا د غم په درياب ډوب يم تر مرئ   بې تا نه لرم هيڅوك د دستگيرئ

مگر ته پخپله لاس را کړې همدمه

ما وې نور به آشنائي له هيچا نه کړم   هم په دا رنگه مي نيت و، باري څه کړم
د قسمت علاج په چا شي چه ئې زه کړم   که په سل رنگه تالاش و تدبير وکړم

خلاصي نه مومم له لوحه له قلمه

خوبرويان که بې وفا دي خو هم وړه دي   عاشقان که وفا دار دي خو هم پړه دي
ستا له غمه هر چه دي ځما په زړه دي   اوس به حال و چا ته څه وايم چه څه دي

غرض دا دي چه زه گرم يم ته ناگرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو خو دا چه په صورت ئې پریرویه　هم په خوي و په خصلت فرشته خویه
هم په قد و په قامت هر گوره لویه　بیا به نه مومي څوک تا غوندي دل جویه

که ئې غواړي په هژده هزار عالمه

ستا له غمه زه په ځان کړم هسي چاري　چه دښنه ئې وبله نه کا گلعذاري
ته په څه سبب ځما دل آزاري　دا ځما گناه را وښیه دلداري

چه توبه کړم نصوحا غوندي محکمه

لاس تر غاړه د رقیب سره خندا کړې　چه ما ووینې له قصده راته شا کړې
خداې ئې ویني هغه چاري چه په ما کړې　تر ابدي ورځې پوري به جفا کړې

که به کله وجار ووزې له ستمه

تا جه هسي بې نیازي د ځان توښه کړه　په عاشق دي د خندا زمکه متره کړه
بیا دي ورځ په غریبانو توره شپه کړه　نور دا هسي د جفا خویونه مه کړه

خلقه به دي له جوره شي برهمه

ستا ځما له میني هر څوک خبر دار دي　دا خبري کوراکور په هر دیار دي
چه فلانا فلانا سړي سره دوستدار دي　اوس په بیرته جار واته و ما ته عار دي

چه رسوا شوم تر عرب و تر عجمه

هغه ژوي چه په تا باندي مین وي　په وگړي به رسوا لکه کوهکن وي
همیشه انگشت نما په مرد و زن وي　چه دا نښي په کښي نه وي دروغژن وي

که په هره گړۍ خوري هزار قسمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشانه د عاشقانو اول دا ده چه مدام ئې سریکار وي له فریاده
تل نامه د بدنامۍ وي پرې زباده نه ویریږي له پیغوره له اهداده

بې د یار د جدائۍ له ماتمه

هر چه زړه ئې مبتلا شي په بتانو زیست ئې نه شي یو ساعت بې مهرویانو
که څوك ورکړي بادشاهي د بادشاهانو په نسبت د هغو سویو سوختگانو

دا متاع ده تر یوه خسړي کمه

که سلیمان غوندي مسند ئې په هوا وي په سبب د عاشقۍ به خاك یا وي
همیشه به په فریاد و په غوغا وي چه دا هسي نشانې په کښي پیدا وي

ترو هاله پرې عاشقي ده مسلمه

عاشقي دي هیڅوك نه گڼي اسانه دا خبره ده له حده په هورته گرانه
وصال نه دي چا موندلي بې هجرانه ته له ځان سره اټکل وکړه رحمانه

په دنیا کښي ښادي چري ده بې غمه

(تصحیح، مقابله، او تدوین شو)
"بینوا"

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library